

ДОКЛАД
за дейността
на Окръжен съд Бургас и
Районните съдилища от съдебния район

2018г.

2018 г.**ПЪРВА ЧАСТ****1. Кадрова обезпеченост.**

Бургаският окръжен съд е четвърти по брой на магистрати в страната, след СГС и окръжните съдилища във Варна и Пловдив.

Утвърдената щатна численост на Окръжен съд – Бургас към 01.01.2018 г. е 122 щ.бр., от които 47 щ.бр. магистрати (в това число 1 председател, 3 зам. председатели, 37 съдии, 6 мл. съдии) и 75 щ.бр. администрация.

Заетата щатна численост към 01.01.2018 г. е 114 щ.бр., от които 42 щ.бр. магистрати (в това число 1 председател, 2 щ.бр. зам. председатели, 35 щ.бр. съдии, 4 мл. съдии) и 72 щ.бр. администрация.

През 2018 г. съдия Кърпичева е била в отпуск по майчинство до 22.06.2018 г., след което е била в платен годишен отпуск до 19.10.2018 г., съдия Захарин Захариев е бил в отпуск по болест от 08.02.2018 г. до 08.05.2018 г., след което в продължителен отпуск от 06.06.2018 г. до 14.09.2018 г..

Считано от 01.03.2018 г., съдия Вела Стайкова от Първо гражданско отделение е освободена от длъжност, поради пенсиониране.

На 31.05.2018 г. в Окръжен съд-Бургас е встъпва в длъжност „съдия“ Атанас Дечков Христов, съгласно Решение по протокол №19 т.13.11.2. от 09.05.2017 г. на Съдийската колегия на ВСС. В изпълнение на Решение на СК на ВСС по протокол № 21/26.06.2018г., т.8, същият е напуснал заеманата длъжност, поради преназначаването му за съдия в Окръжен съд-Разград, считано от 09.07.2018 г.. С Решение на СК на ВСС от същата дата, съдия

Диляна Йорданова от Окръжен съд-Разград е преназначена в Окръжен съд-Бургас /също считано от 09.07.2018 г./.

С Решение на СК на ВСС по Протокол №21 от 26.06.2018 г. съдия Яни Гайдурлиев е встъпва в длъжност „Заместник-председател“ и „Ръководител на Наказателно отделение“, считано от 02.07.2018 г.

С Решение на СК на ВСС по Протокол №40 от 11.12.2018 г., съдия Вяра Камбурова встъпва в длъжност „Заместник-председател“ и „Ръководител на Второ гражданско отделение“, считано от 17.12.2018 г.

Въпросът с кадровата необезпеченост с магистрати в Бургаския окръжен съд се разрешава от дълги години чрез командироване. През цялата 2018 година бяхме в очакване на обявяване на конкурс за повишаване за окръжните съдилища от страна на ВСС, но това до края на годината не се случи.

През 2018 г. са командировани следните съдии от БсОС:

-съдия Албена Зъбова-Кочовска е командирована в БсАС от 20.06.2016 г. до заемане на свободната длъжност в БсАС;

-съдия Павел Ханджиев – от 01.08.2017 г. до 01.08.2018 г. в БсАС;

-съдия Петя Петрова-Дакова от 01.06.2018 г. до 01.06.2019 г. в БсАС;

-младши съдия Сияна Димитрова е командирована в БсРС - от 09.07.2018 г. до 10.07.2019 г., а младши съдия Красимир Сотиров е командирован също в БсРС от 08.10.2018 г. до 08.04.2019 г. Командироването на тези младши съдии по всяка вероятност ще продължи до назначаването им на длъжност „съдия“ в РС.

В Окръжен съд-Бургас са командировани съдиите от БсРС, а именно:

-съдия Елеонора Кралева - 28.12.2016 г. до заемане на свободната длъжност в БОС;

-съдия Димана Кирязова-Вълкова- от 19.02.2018 г. до 19.02.2019 г.;

-съдия Георги Грънчев от 25.06.2018 г. до 25.06.2019 г.

На 02.07.2018 г. в Окръжен съд- Бургас встъпиха младши съдиите Ваня Ванева и Марина Мавродиева, след проведено обучение в НИП, а от м.октомври 2018 г. други двама кандидати за младши съдии започнаха обучението си в НИП.

През настоящата 2019 г. сме направили предложение още 2/две/ щатни бройки на младши съдии ще бъдат обявени на конкурс. При тази цикличност на обявяване на свободните длъжности на конкурси и, ако не бъде променен щатът занапред, в Окръжен съд- Бургас винаги ще има реално двама работещи младши съдии, чиито брой съответства на натовареността. В тази връзка сме изразили съгласие да се съкратят две бройки младши съдии, поради липса на необходимост от тях. Същевременно, след изтичане на мандатите на младшите съдии, гарантирано съществува възможността за назначаването им за съдии в районните съдилища в района на БОС. Този процес е планиран отпреди няколко години и така се достигна до желания резултат- Окръжен съд- Бургас да не остава без младши съдии, чиито брой кореспондира на натовареността през последните години и прогнозата занапред (доколкото може да бъде направена такава, предвид често променяното законодателство).

През 2018 г., след проведен конкурс и заповед на административния ръководител – председател на съда, беше назначен един съдебен служител на длъжност: „Касиер-домакин“.

Утвърдената щатна численост на Окръжен съд – Бургас към 31.12.2018 г. е 122 щ.бр., от които 47 щ.бр. магистрати (в това число 1 председател, 3 зам. председатели, 37 съдии, 6 мл. съдии) и 75 щ.бр. администрация.

Заетата щатна численост към 31.12.2018 г. е 114 щ.бр., от които 42 щ. бр. магистрати (в това число 1 председател, 3 щ.бр. зам. председатели, 34 щ.бр. съдии, 4 мл. съдии) и 72 щ.бр. администрация.

2. Структура на съда и организация.

Окръжният съд правораздава като първа инстанция по граждански, наказателни и търговски дела. По отношение правосъдната дейност на районните съдилища в съдебния окръг, окръжният съд действа като въззивен съд по наказателни и граждански дела.

2.1. Съдиите са разделени в три отделения:

- ✓ Наказателно, включващо съдиите, разглеждащи наказателни дела, I-ва и II-ра инстанция;
- ✓ Първо гражданско и търговско, включващо съдиите, разглеждащи граждански дела, I-ва инстанция и търговски дела и
- ✓ Въззивно гражданско отделение, включващо съдиите, разглеждащи въззивни и частни граждански дела.

Определени със заповед са 4 постоянни въззивни наказателни състава и 6 постоянни въззивни граждански състава. Многократно през годината се налагаше утвърждаването на нови постоянни, за определен период от време, състави и попълване на други, поради описаните по-горе причини за отсъствие на постоянните членове и командироване на съдии от районния съд -Бургас.

Съществена помощ на съдиите оказват съдебните помощници. След проведен конкурс в края на 2017 г. за съдебни помощници, на 05.01.2018 г. встъпиха в длъжност трима / едната бройка е по чл.68,ал.1,т.3 КТ/, и по този начин щатът бе попълнен. Съдебните помощници се справят много добре с възложените им задачи. Добре би било да се регламентира, чрез изменение на ЗСВ и процесуалните закони, възможността съдебните помощници да подпомагат съдиите в дейността им по администриране на делата/като се посочат действията ,които могат да извършват самостоятелно/ и при възможност и законова регламентация, те да получат предварително обучение в НИП, подобно на това на младшите съдии. Така ще се постигне резултат – висококвалифицирана съдебна администрация ,която ще е в реална полза на съдиите. За съжаление, броят на съд.помощници е твърде недостатъчен за голям съд като Окръжен съд-Бургас, за да се постигне максимален ефект. Ефективността на съдебните помощници ще е максимална и ако такива бъдат назначени в големите районни съдилища.

2.2. Към всяко отделение са създадени отделни деловодствата:

- Към **I гражданско и търговско отделение** съществуват:
 1. Деловодства „Първоинстанционни граждански дела“- четирима деловодители и „Търговски дела“-четирима деловодители, една от които в отпуск по майчинство 2. „Фирмено деловодство“, в което се извършва дейността по издаване на удостоверения за пререгистрация на търговци и регистрация на юридически лица - сдружения с нестопанска цел, която дейност се извършва от съдиите от това отделение , в което работят двама деловодители. Всички служители към Първо гражданско и търговско отделение са взаимозаменяеми. Предвид увеличени брой дела по несъстоятелност и специфичната работа по тях, в съда е обособено от 2014г. деловодство „Несъстоятелност“, с един служител, замества при отсъствие от друг, от деловодство „Първоинстанционни граждански дела“ и „Търговски дела“. Посредством тази мярка се осигурява ускорена обработка, наложителна поради необходимостта от бързо произнасяне по този вид дела, по които законодателството е предвидило по-кратки срокове. Гарантира се също така по-добро обслужване и по-добра комуникация със синдиците.

- Към **Въззивно гражданско отделение** съществува деловодство ”Въззивни граждански и частни граждански дела”, в което се обработват всички въззивни и частни въззивни дела в съда. В това отделение работят пет съдебни служители: един обслужва два въззивни състава ,а останалите по един. Деловодителите обработват въззивните и частните граждански дела на съответния състав – реорганизация ,предприета още през 2017г.

- Към **Наказателно отделение** съществува деловодство „Наказателни дела“- общо за първоинстанционните и въззивните дела и още едно деловодство „Досъдебно производство“. В първото деловодство работят четирима деловодители, във второто- един. Всички те са взаимозаменяеми.

Все с оглед целите срочност и качество на документооборота, в отделенията на съда и през 2018г. е запазен отчетеният като успешен екипен принцип на работа, въведен преди няколко години : съдия / състав от съдии/- деловодител – съдебен секретар.

Специализираната съдебната администрация включва **още следните служби:**

- „Регистратура”,
- „Регистратура- класифицирана информация”,
- „Архив”,
- „Съдебни секретари”,
- „Връчване на призовки и съдебни книжа“- обща за Районен и Окръжен съд, връчваща и съдебните книжа на Апелативен съд.

2.3. Общата администрация на съда включва: съдебен администратор, административен секретар, главен счетоводител, системните администратори, човешки ресурси, управителя на съдебната сграда и касиера. През 2018 г. бе трансформирана длъжността „административен секретар“ в „служител по сигурността на информацията“. Администрацията се ръководи от съдебен администратор, а отделните служби се ръководят от завеждащи служба.

За поредна година ще отчетем, че заемаме едно от последните места в национален мащаб в **съотношението служители/магистрати**. Според статистиката за първото шестмесечие на 2018 година, Окръжен съд-Бургас е на едно от последните места по отношение на съотношението брой служители /магистрати -1,60, при средна норма за окръжните съдилища 1,98 /след нас са само окръжните съдилища Варна , София и Плевен /. Спазвайки финансова дисциплина и преразпределяйки задачите, и тази година се справихме при посоченото съотношение, което, в интерес на обективността, следва да отчетем като оптимално. При бъдещи възможности за увеличаване на служителския щат, подходящо би било и за длъжността деловодител, и за длъжността съдебен секретар да се обявяват еднакви изисквания, с оглед евентуална вътрешна трансформация на длъжности и пълна взаимозаменяемост при необходимост, както и за справяне при прилагане на нова съдебна карта и/или оптимизация. Следва също да се има предвид непрекъснато променящото се законодателство, усложненото администриране в съответствие с процесуалните закони, внасяните много нови изменения и отговорности за съдилищата, които, взети заедно, са причината, налагаща обезпеченост с достатъчен брой съдебни служители. В този смисъл, нито Правилникът за съдебната администрация, нито новият Класификатор на длъжностите отговарят на нуждите и не дават възможност за креативност или оптимизиране в рамките на щата и бюджета на всеки съд. Мерило за кадровата обезпеченост на самите съдилища продължава да бъде съотношението служители/съдии и докато е така, би следвало поне то да се съблюдава и да не се допуска дисбаланс.

И през настоящата отчетна година ще отбележим, че макар и вече да съществуват обучения за съдебните служители, предвидени в програмата на НИП, все още няма подреденост и в този порядък- надграждане на познанията и уменията им. Съдебните служители не са с юридическо образование и не можем да изискваме от тях добро познаване на материята, с която работят, но е наложително да знаят основни понятия, да имат основни познания в правната материя, и тази цел следва да залегне при бъдещи обучителни програми на централно ниво. Поддържахме становището си от предходни години, че е наложително да се въведе задължителна програма за квалификацията на съдебните служители/ на първо място, на новоназначените/ и поддържането ѝ, като едва тогава

съдебните служители ще станат напълно взаимозаменяеми, ефективни и не на последно място- мотивирани. Като предложение- би могло да се помисли и за повишаване на квалификацията на специализираната администрация, чрез провеждане на обучение във Бургаския свободен университет от квалифицирани преподаватели, за което следва да се осигури финансиране.

Само истинска специализирана администрация би могла да разтовари съдиите от несвойствени задължения, да спомогне за повишаване доверието в съдилищата и качеството на извършваната специфична дейност, съществен принос в която имат съдебните служители.

През 2018 година продължиха усилията на съда за повишаване на квалификацията и подобряване на организацията на работа със съдебните заседатели. Съдебните заседатели продължават да се подбират на случаен принцип. Следва да се засили обучението и на заседателите, като равноправни членове на съдебния състав, разглеждащ делото и тази насока трябва да се коригира и политиката на Националния институт по правосъдието.

Към Окръжен съд – Бургас функционира Пресофис, който обслужва също Районен съд – Бургас и останалите седем районни съдилища. Интересът към дела на Окръжен съд- Бургас и районните съдилища е почти ежедневен, предвид обществената им значимост и отзвук. Голям е броят на мерките за неотклонение, които често също представляват съдебни процеси от обществен интерес. Служителят в Пресслужбата на съда изготвя ежемесечен график на наказателните дела от общ характер и наказателните дела от административен характер, насрочени за разглеждане в открити съдебни заседания от Окръжен съд - Бургас, който се публикува в началото на всеки месец на сайта на институцията, а при постъпване на дела по досъдебно производство, представляващи обществен интерес, уведомява медиите своевременно. Пресцентърът на съда прави ежедневен анализ на публикациите в медийното пространство, адресирани към работата на институцията, както и предоставя информация до медиите по дела и съдебни процеси ,по които има проявен интерес.

2.4. Материална база. Съвременни технологии и нови програми. Финансова обезпеченост.

За поредна година ще отчетем, че Бургаски окръжен съд разполага с добра материална база и необходимата техника за всеки магистрат и съдебен служител. Технологичното оборудване на БОС се

обновява според финансовите възможности. Всички магистрати имат достъп чрез интернет до сайтовете на институциите и органите от национално равнище, до институциите на ЕС и държавите -членки.

✓ Обновена бе част от техниката на съда: закупен, конфигуриран и въведен в експлоатация бе нов по-могъщ сървър от висок клас със съвременна операционна система Windows Server 2016, както и 3 бр. компютърни конфигурации (3бр. компютри и 3 бр.монитори), три бр. принтери;

✓ Закупени са три мултифункционални устройства за нуждите на съдебен администратор, счетоводство и каса.

✓ В отговор на изискванията на Наредба № 8121з-647 от 01.10.2014 г.

за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите е проведена учебна евакуация; проведен бе инструктаж на съдии и служители по чл.7 от Наредба №8121 3-1225/27.09.2017г, във връзка със Закона за противодействие на тероризма.

✓ Извършена е годишна профилактика на монтираните в съда климатици и стойки;

✓ Подменени са 4 броя климатици;

✓ Подменени са осветителните тела в коридорите на ет.1, във връзка

с подобряване на енергийната ефективност;

✓ Подменено е аварийното осветление в коридорите на ет.2

✓ През 2018 г. бе извършен ремонт на подпорната стена и тротоарната настилка на южната фасада на съдебната палата – вход Апелативен съд / Апелативна прокуратура;

✓ През 2018 г. бе извършен ремонт на четирите асансьора и покривите на машинните им отделения. Четирите асансьора обслужват обслужват БОС, БРС, Адм. съд, БОП и БРП.

✓ Периодично се обновява страницата на Окръжен съд – Бургас, с публикуване на ежедневна информация за справки по делата, седмичен и дневен график на съдебните заседания, промени в организацията на обслужването и други информации за работата на съда. Ежедневно на Web- сайта на Окръжен съд-Бургас се публикуват всички постановени съдебни актове. Поддържа се актуален и електронния регистър на съда за

сдруженията с нестопанска цел. Публикуват се и други съобщения, свързани с работата на съда. Създадена бе рубрика на Web-страницата на съда за „СИГНАЛИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ“, която дава възможност на гражданите да отправят въпроси и да дават предложения. Последните се изпращат на служебната поща judge@os-burgas.org. Страницата на съда съдържа и информация на руски и английски език, с оглед на характера на региона и многото производства, в които участват и чужди граждани. Поддържат се технологии за управление на информацията и електронна система за управление на делата, програмата за безхартиен обмен на данни между БОС, БРС, АРС, ПРС, НРС, ЦРС, СрРС, КРС, МТРС и Апелативен съд-Бургас. Отдалеченият достъп до дела на съдилища от съдебния район чрез изградения web портал, се ползва и от граждани, и от адвокати. В края на 2018 година бе направена връзка на деловодната програма с единният портал за електронно правосъдие ЕПЕП, като започнахме да изпращаме данни към портала. Не по вина на съда, към настоящия момент все още това включване в портала не е факт. Очаква се окончателното пускане в експлоатация на ЕПЕП, с което гражданите и техните представители по делата ще могат да правят електронни изявления и да получават призовки и съобщения по електронен път безплатно.

През 2018г. продължи използването на Централизираната система за разпределение на делата (ЦССРД), която дава номер на делата и определя на случаен принцип докладчика по конкретното дело. Продължава да функционира и Системата за изчисляване на натовареността на съдиите (СИНС). И двете системи са на един и същ разработчик – „Смарт системс 2010“ ЕООД, като и двете системи показваха сериозни недостатъци в момента на тяхното пускане в експлоатация. В предишните доклади, бяха изтъкнати недостатъците им, които продължават да се проявяват и през 2018 година. ЦССРД постепенно беше доведена до някакво работоспособно, но не и удобно за работа състояние. За СИНС обаче не може да се каже, че работи ефективно и дава коректни данни. Самото създаване на СИНС в този вид не беше необходимо – достатъчно беше да се въведат в деловодните програми коефициентите на тежест за съответните статистически шифри и после данните ежедневно да се изпращат така, както се прави например за ЦУБИПСА или електронния обмен между съдилищата. Сега за обслужването на тази система излишно се ангажира човешки ресурс. ВСС през изтеклата година даде заявка за

промяна в системата за измерване на натовареността или, евентуално, за усъвършенстване на СИНС, но резултат все още няма.

През 2018 г. продължи подаването и извличането на данни към и от ядрото на Единната Система за Противодействие на Престъпността (ЕСПП). Констатираните недостатъци при осъществяване на обмена наложиха промени в регистриране и въвеждане на данните, което доведе до повишаване броя на регистрираните събития в ядрото. Тези промени са свързани с отделяне на човешки ресурс за повторно въвеждане на грешни или неполучени данни от първоинстанционните съдилища.

✓ Всички он-лайн услуги и електронни варианти на регистри, кореспонденция, дела, призовки и съобщения, въведени до 2018г. продължават да се ползват и към настоящия момент.

✓ Бюджетната сметка за 2018 г. на Окръжен съд – Бургас е 4 805 703 лв., след извършени корекции с решения на ВСС, действително изразходвани са 4 782 312 лв., като от тази сума издръжката е 263 780 лв. През 2018 г. ОС- Бургас е събрал приходи в размер на 1 672 951 лева.

Политиките, правилата и процедурите, регламентиращи дейността на Окръжен съд – Бургас са систематизирани в Система за финансово управление и контрол, която е въведена за първи път в съда през 2006 г., в изпълнение на изискванията на Регламент № 1083 на ЕС, на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, Закона за вътрешния одит в публичния сектор, както и подзаконовите нормативни документи. Въведените вътрешни правила и политики са в процес на постоянна актуализация, предвид промените в нормативната уредба в областта на финансово-счетоводната дейност, трудовото и осигурително законодателство, Закона за съдебната власт или в резултат на изпълнение на решения на Висшия съдебен съвет.

За подобряване на финансовото управление и контрол в Окръжен съд - Бургас, във връзка със Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор бяха предприети действия, насочени към развитие и подобряване:

-със Заповед № 1227/29.12.2017 г. на Административния ръководител – председател на съда е утвърден План за действие на Окръжен съд – Бургас за периода от 01.01.2018г. до 31.12.2018 г.;

-със Заповед № 89/31.01.2018 г. във връзка с изпълнение на чл. 47, ал.1 от ГПК е организирана седмичната почивка на призовкарите;

-със Заповед № 158/27.02.2018 г. са утвърдени нови Вътрешни правила за определяне и изплащане на суми за облекло на магистрати и съдебни служители при Окръжен съд - Бургас;

-със Заповед № 157/27.02.2018г. е утвърдена нова Амортизационна политика на Окръжен съд – Бургас, разработена на основание изменената и допълнена Амортизационна политика на Висш съдебен съвет с Решение на ПВСС по протокол №5/22.02.2018г.;

-със Заповед № 331/23.04.2018г. е утвърден образец на Възлагателно писмо до ДСИ;

-със Заповед № 448/29.05.2018г. са утвърдени образци на Декларации и Регистри съгласно ЗПКОНПИ;

-със Заповед № 567/14.06.2018г. са утвърдени образци на Декларации и Регистри съгласно чл. 340а, ал.1 и ал.2 от ЗСВ.

-със Заповед № 478/04.06.2018г. и във връзка с промяната на основната месечна заплата на окръжен съдия, считано от 01.04.2018г. е актуализиран размера на възнаграждение на съдебните заседатели за един отработен час;

В Окръжен съд - Бургас и през 2018г. се осъществи стриктно спазване на утвърдените Вътрешни правила за поемане на ангажименти. Целта на правилата е осъществяване на контрол върху всеки сключен договор, както и коректно отразяване и представяне на данните за поети ангажименти от БОС пред ВСС. Поemanето на всеки ангажимент, сключване на договор и тяхното изпълнение е съобразено с утвърдената бюджетна сметка на Окръжен съд – Бургас за 2018г. и се извършва след съгласуване с главния счетоводител - за наличие на бюджетни средства,

със съдебния администратор -за преценка на законосъобразността, целесъобразността и одобрение на разхода, както и с Административния ръководител за решение относно поемане / реализиране на ангажимент.

✓ През 2018г., Окръжен съд – Бургас за поредна година, проведе политика на строга финансова дисциплина в съответствие с чл. 3, ал. 1 от ЗФУКПС и осъществи стриктен контрол върху извършваните разходи от гледна точка на законосъобразност, целесъобразност и икономичност, във връзка с чл. 86, ал.1 от ЗСВ. В изпълнение на утвърдената бюджетна сметка на съда за 2018г. и утвърдените от ВСС Указания относно изпълнението на бюджета на съдебната власт за 2018г., Окръжен съд – Бургас предприе отново незабавни мерки за съкращаване на разходите до минимум – издадени са следните заповеди на административния ръководител: Заповед № 90/01.02.2018г. относно въведен лимит на телефонните услуги; Заповед №91/01.02.2018г. относно използването на служебните автомобили в границите на населеното място; Заповед №92/01.02.2018г. относно определените разходи за карти и билети - градски транспорт на призовкарите при БОС. Заплащането на командировъчните суми и през 2018г. се извърши в рамките на ограничения месечен лимит.

3. Инициативи и обучения.

През последните години дебатът за правосъдието, в контекста на съдебната реформа, е във фокуса на обществото, така че е важно да се провеждат инициативи, водещи до разбиране на работата и ролята на съдиите в процеса на правораздаване. Целта е да се повиши обществената информираност относно структурата и дейността на органите на съдебната власт, както и да се запознаят заинтересованите целеви групи със съдебните дейности и правила.

Окръжен съд – Бургас продължава да прилага процес на отворено образование, извън класическия модел на обучение, като посреща студенти и ученици в Съдебната палата на открити съдебни заседания. Съдебната институция реализира успешно Образователната програма на

ВСС „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, работейки съвместно за поредна година с Районен съд – Бургас, Окръжна и Районна прокуратура – Бургас. Друга подобна реализирана инициатива, която се е превърнала в традиция за съдебната власт е „Денят на отворени врати“.

В променливото време на събития и комуникационни кризи, Окръжен съд - Бургас продължава да работи за повишаване на знанията и уменията по публична и кризисна комуникация на магистратите и съдебните служители, което подобрява диалога между институцията и външните публики - потребителите на съдебни услуги. В съда е създадена Структура за управление на риска, която определя заплахите от възникване на кризисна ситуация и комуникация, загуба на доверие към съда и предлага превантивни мерки по утвърдения Унифициран кризисен план за комуникация на органите на съдебната власт.

През 2018 г. Окръжен съд – Бургас, съвместно с Районен съд – Бургас, наложи медиацията като процедура за извънсъдебно разрешаване на спорове, с проактивна дейност на създадения Център за медиация и извънсъдебно разрешаване на спорове, целяща насочване на общественото внимание към този алтернативен способ.

Експертът „Връзки с обществеността“ на Окръжен съд – Бургас участва в регионално обучение "Комуникационни умения и изпълнение на Комуникационната стратегия на съдебната власт 2014 – 2020", организирано по Проект „Качествено професионално обучение за повишаване ефективността на правосъдието“, в гр. София, 6 - 7 ноември 2018 г.

3.1 Инициативата „Ден на отворени врати“

Инициативата „Ден на отворени врати“ на Окръжен съд - Бургас и Районен съд – Бургас, започна с посещение на ученици от 1 „б“ клас на бургаското Основно училище „Васил Априлов“. На малките ученици по нагледен и увлекателен начин бе представена „Професията на мама и татко“. Проведен бе своеобразен съдебен процес, в който децата изпълняваха ролята на съдии, прокурори, адвокати и подсъдимци. Под формата на игра, председателката на Районен съд – Айтос, съдия Мария Дучева, представи функциите на тези професии и какво се случва в съдебния процес. Класният ръководител, Елза Василева, коментира, че децата са се почувствали много специални и посещението ще остави траен спомен в тях.

Над 200 ученици от 5 бургаски гимназии, както и студенти от двата университета в града, посетиха Съдебна палата – Бургас в „Денят на отворени врати“ на Окръжен съд и Районен съд – Бургас. Съвместната инициатива на двете институции се проведе символично на 16 април – Денят на Конституцията на Република България и празник на юриста.

Административният ръководител – председател на Окръжен съд – Бургас, Росица Темелкова, приветства гостите с думите: *„В политиката, която водим и ще продължаваме да водим, ние, от Окръжен съд – Бургас ще бъдем отворени към Вас, младите хора, в стремеж да подобрим достъпа до правосъдие. Доказали сме се и ще продължаваме да бъдем активни комуникатори, не само в днешния славен за професията ни ден – 16 април, Денят на Българската конституция и на юриста. Ние,*

съдиите, дерзаем и работим за реализиране на съдебната реформа, с очакване и желание тя да бъде обективна, публична и ефективна за Вас, младите хора.“.

Окръжният магистрат Симеон Михов, представи функциите на съдебната власт, структурата на съдебната система и разделението на властите според Конституцията на Република България. Други групи от ученици от бургаски гимназии и студенти посетиха открити съдебни заседания по наказателни дела. Съдията - докладчик, Анатоли Бобоков, отговори на въпросите на многобройните посетители след приключването на заседанията.

Изложба с фотографии на тема „Бургас – моят град“, бе открита във фойето на Съдебната палата.

В рамките на „Денят на отворени врати“ бе реализирана и инициативата „Председател на съда за един ден“. Млад математик зае мястото на председателя на Окръжен съд – Бургас, а възпитаник на Английската езикова гимназия стана председател на Районен съд – Бургас.

Във втората част на „Денят на отворени врати“, гостуваха 20 ученици от СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ от гр. Карнобат, пред които бе представена медиацията, като процедура за извънсъдебно разрешаване на спорове. Съдия Пламена Върбанова, координатор в Центъра за медиация и спогодби към двата съда представи ролята на метода в съдебната система. Медиатори от Центъра разиграха спорни казуси и ролеви ситуации, решими чрез медиация.

3.2 Образователната програма на ВСС „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“.

Окръжен съд – Бургас, Районен съд – Бургас, Окръжна прокуратура – Бургас и Районна прокуратура - Бургас за пореден път работиха съвместно по реализирането на образователни инициативи и лекции в рамките на Образователната програма на ВСС „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“.

В програмния период на учебната 2017/2018 година Образователната програма обхваща пет гимназии, ученици от едно основно и едно средно училище в гр. Бургас, както и студенти от две бургаски висши учебни заведения – БСУ и Университет „Проф. А. Златаров“.

Окръжен съд – Бургас и Районен съд – Бургас включиха като нова тема в Образователната програма – „Медиацията – процедура за извънсъдебно разрешаване на спорове“. Съдиите – координатори към двата съда и медиатори от Центъра за медиация и извънсъдебно разрешаване на спорове изнасяха открити уроци и разиграваха казуси с учениците по темата за медиацията.

В рамките на Образователната програма през учебната 2017/2018 г., лекторите от четирите съдебни институции изнасяха общо 56 лекции. Бяха представени 11 съдебни теми. Ученици посещаваха открити съдебни заседания. В рамките на учебни проекти ученици от клубове по интереси „Добър гражданин“ и клуб „Медиация“ от АЕГ „Гео Милев“; клуб „Свят и

личност“ от НЕГ „Гьоте“ посетиха Съдебна палата – гр. Бургас и се запознаха с устройството и начина на управление на съда и съдебната власт и приложението на способа „Медиация“.

През учебната 2017/2018 г., Окръжен съд – Бургас и Районен съд – Бургас обявиха конкурс за есе на тема „Съдебната власт – доверие в закона“, за студенти и ученици от 9 до 12 клас; есе на тема „Моето право е моята отговорност“, за ученици от 5 до 8 клас. Получени бяха 28 есета на ученици и студенти, 7 от които заеха призови места и бяха отличени през м. септември 2018 г. – началото на новата учебна година и новия програмен период на Образователната програма. Отличените есета са публикувани на интернет-страницата на съда.

В коридорите на Окръжен съд – Бургас е открита постоянна експозиция с фотографии на проведени открити уроци и посещения на ученици в Съдебната палата, като част от провеждането на Образователната програма.

Окръжен съд – Бургас, съвместно с Районен съд – Бургас и Окръжна и Районна прокуратури – Бургас, представиха дейностите си по Образователната програма на третата годишна среща на представители на органите на съдебната власт с участници в програмата, на 11 декември 2018 г в София.

3.3 Приложение на медиацията като извънсъдебна процедура за разрешаване на спорове.

Окръжен съд – Бургас е един от съдилищата в страната, който съвместно с Районен съд – Бургас има Център за медиация и извънсъдебно разрешаване на спорове. През 2018 г. в Центъра по медиация и извънсъдебно разрешаване на спорове към двата съда са

сключени успешно 11 споразумения, от проведени 30 процедури по медиация. Районен съд – Несебър също активно препраща спорещи страни, за да решат разногласията си чрез медиация.

Окръжен съд – Бургас съвместно с Районен съд – Бургас, работят активно за приложима и ефективна Съдебна програма за медиация, с цел формиране на култура на общуване чрез комуникация за мирно разрешаване на спорове, по пътя на споразумението. В създадения Център за медиация и извънсъдебно разрешаване на спорове в съда се:

- Предоставя информация на страните за възможността да разрешат спора си по доброволен начин чрез процедура по медиация;
- Осигурява съдействие от страна на квалифициран съдебен служител – координатор на място в съдебната палата, който да отговаря на въпроси и запитвания във връзка с услугите и възможностите, предоставяни от съдебната програма за медиация;
- Центърът за медиация и извънсъдебно решаване на спорове към Окръжен съд – Бургас и Районен съд – Бургас предоставя информация за медиаторите, които предлагат услуги по правилата на съдебната програма - чрез информационни табла и брошури, на уебсайта на съдебната институция и по други подходящи начини за популяризация;
- Окръжен съд – Бургас осигурява помещение, което да се ползва безплатно за провеждане на срещи между страните и медиатора.
- Окръжен съд – Бургас поддържа специална рубрика „Медиация“ на интернет – страницата, в която ще се поместват информации за проведени инициативи, свързани с метода; открити уроци по темата за медиацията, интервюта, публикации и др. материали, с цел популяризация и информираност на обществото.

Окръжен съд – Бургас и Районен съд – Бургас включиха медиацията и като тема в Образователната програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“.

Медиатори от Центъра за медиация и извънсъдебно разрешаване на спорове реализираха открити уроци с ученици.

Центърът за медиация и извънсъдебно разрешаване на спорове бе представен на седем гостуващи европейски съдии в Окръжен съд - Бургас, в края на м. Юни 2018 г.

Окръжен съд – Бургас и Районен съд – Бургас се включиха в среща на председателите на съдилища относно бъдещето на съдебните програми по медиация, която се проведе в София на 30 ноември 2018 г. На срещата

присъстваха представители на Министерство на правосъдието и на Висшия съдебен съвет. Двата съда презентираха проведените дейности по осъществяване на процедурата „Медиация“ при дела на двете съдебни институции. Бяха представени образователните инициативи свързани с медиацията. Считаме ,че медиацията, като способ за извънсъдебно разрешаване на спорове би била много по -ефективна ,ако се предвидят законодателни изменения ,които да въведат този способ като задължителен и предхождащ предявяване на иски пред съда по определени категории дела, в какъвто смисъл сме изпратили становище до ВСС ,съвместно с Районен съд-Бургас.

3.4. Интернет – страница на съда.

Окръжен съд – Бургас обновява ежедневно своята интернет – страница, с новини по протекли съдебни процеси; актуални събития, инициирани от съдебната институция. Периодично на страницата на съда се публикува информация за справки по делата; месечен и седмичен график на съдебните заседания; промени в организацията на обслужването и други полезни информации за обществеността. През 2018г бе създаден чуждоезиков вариант на страницата на съда – на руски и английски език,съдържащ кратка полезна практическа информация за страните.Това бе наложително,с оглед големият контингент чужди граждани, особено руски, които са страни по делата, разглеждани от Окръжен съд –Бургас.

3.5. Събития и регионални обучения, организирани от съда.

Окръжен съд – Бургас за поредна година участва в Програмата за регионални обучения на съдилищата и прокуратурите, съвместно с Националният институт на правосъдието. През 2018 г. по тази програма се организираха и проведеха 3 семинара, а именно:

- На 13.04.2018 г. –регионален семинар на тема „Договори за строителство, предварителни договори-облигационноправни

аспекти.“За лектор на семинара е поканена съдия Емилия Василева от ВКС.

На 01.06.2018 г.- регионален семинар на тема „Ефективно разследване на наказателни дела в съответствие със стандартите на ЕСПЧ.Доказателства и доказателствени средства.“Лектор на семинара беше съдия Лада Паунова от ВКС. В обучението се включиха апелативни, окръжни и районни съдии, прокурори и съдебни помощници.

- На 29.10.2018 г.- семинар на тема „Съдебно-психологически експертизи на деца. Синдром на родителско отчуждение. Поведение на съдията при провеждане на производства с участие на деца, пострадали от домашно и сексуално насилие“.За лектор на семинара беше поканен доц.д-р Румен Бостанджиев.

През месеците март и април се организираха два семинара с лектор съдия Дарина Костова, на теми : РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1215/2012 на Европейския Парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела – обхват и акценти, динамични формуляри и Регламент (ЕС) № 655/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за създаване на процедура за европейска заповед за заповор на банкови сметки, с цел улесняване на трансграничното събиране на вземания по граждански и търговски дела – обхват и акценти, динамични формуляри.

През м.май 2018 г. съдия Пламена Върбанова участва в Семинар на тема „Гражданска и търговска медиация- Езиково обучение, право и практика“ в Република Литва, Вилнюс, организиран от Европейска академия по право. Съдия Таня Евтимова участва в обучение „Независимост на съдията в професионален и социален контекст“, през

м.септември 2018 г. в Париж, Франция, организиран от Академията по европейско право (ЕРА).

Председателят на Окръжен съд-Бургас и съдиите участваха в множество други семинари, обучения и конференции, организирани от НИП и други институции.

През 2018 г. съдиите участваха общо в 20 броя семинари и обучения. Активно се включиха и в семинари, организирани от Районен съд-Бургас и Апелативен съд-Бургас.

Седем съдии от четири европейски страни - Германия, Франция, Португалия и Полша, посетиха Окръжен съд – Бургас в края на м. Юни 2018 г. Визитата бе в изпълнение на Обменна програма на Европейската мрежа за съдебно обучение, по която Окръжен съд – Бургас си партнира успешно с Националния институт на правосъдието.

Съдия Едуардо Невес от Португалия, който се занимава с гражданско и търговско право и за първи път участва в Обменна програма за съдебно обучение, сподели: *„Научих как действа съдебната система в България. Разбира се, има малки технически различия, но цялостно имаме еднакви*

визии, цели и методи на работа. Това е добре, предвид факта, че всички сме част от Европейската общност.“

Съдия Мириам Фузе от Франция каза: „Аз съм съдия от Франция в първоинстанционен съд и се занимавам със семейни дела, но също работя и по наказателни дела. За първи път участвам в Обменна програма. За мен беше много полезно да се запозная с българската съдебна система. Научих много, особено за начина, по който съдиите разпитват децата, както и за „Синята стая“ и определено ще споделя опита с колегите ми във Франция. Беше ми интересно да разбера, че въпреки, че съдебните ни системи не са изцяло сходни, ние мислим еднакво като съдии, с нагласа да следваме правото и закона.“

Председателят на Окръжен съд – Бургас, съдия Росица Темелкова, посрещна на работна визита своя колега, съдия Ана Дел Сер Лопес от Апелативен съд в гр. Леон, Испания, на 26 септември 2018 г. Посещението на испанския съдия бе част от обмена на Европейската мрежа за съдебно обучение. Целта е насърчаване на общата правна и съдебна европейска култура и познаването на правните системи на Европейския съюз. Идеята е, да се повиши разбирането, доверието и сътрудничеството между съдии в рамките на държавите - членки на ЕС.

В Окръжен съд – Бургас се проведе Семинар за въвеждане на Европейския идентификатор за съдебна практика ECLI в България, на 18 октомври 2018 г.

Въпреки всички проблеми в дейността си, съдът се стреми да изпълнява успешно своя стратегически план за подобряване работата, насочен към постигане на стандарти, индикатори за хода на съдебната реформа и необходими за доброто управление на органа на съдебна власт, като се отчитат промените, антикорупционното законодателство и утвърдените от ВСС подзаконови актове, които пряко произтичат от Стратегията за реформа на съдебната власт и Закона за съдебната власт.

Бургаският окръжен съд и през отчетната година не допусна безразличие към нито един въпрос по проблемите в системата. Постоянно се извършва преглед и анализ на неприключилите дела, предприемат се мерки по приключването им в най-кратки срокове. Председателят на съда упражнява ежемесечен контрол на делата, които не са написани в законовите срокове и по които е допуснато голямо забавяне-провеждат се многократни срещи със съдии, допуснали този проблем, търсят се начини за справяне с него. Провеждат се периодични събрания и срещи и по отделения. Не сме безкритични към дейността си, но със сигурност безотговорно отношение към процеса на правораздаване не е допуснато от нито един съдия. Продължаваме да считаме, че насочването на дебатите по отделения и между инстанцииите за уеднаквяване на практиката на съда, е правилната посока за усъвършенстване работата му, а и това би дало реален положителен отзвук в обществото.

4. Изключителна компетентност на Председателя на Окръжен съд- Специални разузнавателни средства.

Общият брой на исканията за разрешения за прилагане на СРС е **101**. От тях **66** са получените първоначални разрешения, продължения и разрешения само за комуникатори, в срок на вече разрешено СРС. Постановени са **35** отказа. Разрешено по чл.18 ЗСРС е един брой искане. За опазване на живота или имуществото на лица, които са дали писмено съгласие за това, както и спрямо свидетел по наказателно производство, който е дал съгласието си за използване на СРС, с цел установяване на престъпна дейност на други лица, Окръжен съд-Бургас е издал едно разрешение (чл.173, ал.5 НПК) и е постановил два отказа (чл.12, ал.2/ал.3 ЗСРС).

За сведение: разрешените СРС през предходните три години са, както следва: **116 за 2017 г., 121 за 2016 г. и 61 за 2015 г.**

До 31.12.2018 г. са постъпили общо **17** веществени доказателствени средства.

Внесените с обвинителен акт и със споразумение досъдебни производства с ВДС , през 2018 г., в БсОС са общо по **4** дела.

Мястото на съда в процеса по използване на СРС за предотвратяване и разкриване на престъпления, е в поставянето на дейността по използване и прилагане на специалните разузнавателни средства под предварителен, текущ и последващ съдебен контрол, като гаранция срещу необосновано, произволно ограничаване или засягане на гражданските права, ползващи се конституционна защита и международно признание. Поддържахме становището в доклада за 2017 г., че следва да се засили и дейността на Националния институт по правосъдие в този аспект, като се организират регулярно обучения на административни ръководители и техни заместници, разрешаващи прилагането на СРС.

5. Независимост на съда. Проверки, извършени през годината на Окръжен съд- Бургас. Сигнали и жалби от граждани.

През 2018 г. не бяха констатирани нерегламентирани опити за упражняване на влияние върху съда. Проведени са десет общи събрания на съдиите ,в които са приети решения по различни въпроси в рамките на компетентността по чл.85 ЗСВ .Административното ръководство се е допитвало да магистратите и по други въпроси ,извън тези уредени в чл.85 ЗСВ.

Със Заповед №АД-06-162 от 30.10.2018 г. на Председателя на Апелативен съд-Бургас, в Окръжен съд беше извършена извършена комплексна проверка за периода 01.01.2018 г.-01.11.2018 г.

На 07.01.2019 г. постъпи докладът на Апелативен съд, с резултатите от проверката. На 18.01.2019 г. се проведе събрание с всички съдии, на което се обсъдиха резултатите и препоръките от проверката на БсАС.

Във връзка с постъпили писма от Инспектората към Висшия съдебен съвет по повод сигнали и жалби на граждани и юридически лица, от Председателя на съда са извършвани единадесет проверки и справки по конкретни дела- *по т.д. №71/17 г., НОХД №189/2015 г., гр.д. №513/2016 г., гр.д. №616/2017 г., гр.д. №617/2017 г., гр.д. №27/2015 г., в.гр.д. №343/2018 г., ч.гр.д. №1196/2017 г., т.д. №184/2012 г., НЧХД №246/2018 г. и гр.д. №75/2018 г.* Изисквани са копия на съдебни актове и други съдебни книжа от делата, изпращани са дела за извършване на проверка, изготвяни са и становища по сигналите, както от съдиите-докладчици, така и от Председателя на съда.

По постъпили сигнали от граждани, адвокати, председатели на РС и възложени проверки от КПЕ при СК на ВСС, Комисията по професионална етика на БОС се е произнесла по шест случая. КПЕ в БсОС е провела заседания по всички образувани преписки пред нея, изисквани са делата от районните съдилища, изслушвани са съдиите и са взети решения, за които са уведомени страните.

Изготвени от същата комисия са 25 становища за магистрати от Окръжен съд-Бургас и съдилищата в съдебния район, относно спазване правилата за етично поведение, във връзка с процедура по атестиране или участия в конкурси.

По всички постъпили молби и жалби от граждани през 2018 г. са извършвани проверки и справки, след което е отговаряно, а в случаите на друга компетентност по описания проблем, същите са препращани. Повишеното обществено недоволство спрямо съдилищата, изразявано в писмени жалби до институции с разследващи функции, доведе и до необходимостта от множество справки и отговори по приключили дела на Окръжен съд-Бургас и районните съдилища.

По Закона за достъп до обществена информация през 2018 г., Председателят на Окръжен съд-Бургас е издал 11 решения, като по 7 от заявленията е предоставен пълен достъп, по 2 –частичен, 1 е оставено без разглеждане и 1 е препратено на Окръжна прокуратура-Бургас.

Общият регистрационен брой на кореспонденцията на Председателя за 2018 г. е 1395 постъпили писма и изготвени отговори по тях.

През 2018 г. са били направени отводи и самоотводи на съдии по 58 броя дела, като по четири дела /вгр. 605/2018, вгр. 997/2018, вгр. 1155/2018 и

вгр. 1168/2018 г./ е направен отвод на целия състав на съда. По всички тези дела като страна участва Бургаски окръжен съд, което е и причината за направения отвод на целия състав на съда. В тази връзка следва да се отбележи още един, очертал се като много наболял проблем- стремежът на едно конкретно лице, участващо като страна в граждански дела, да създаде основания за отвод на съдиите по тези дела, чрез използване на недопустим език в отношенията си със съда, а също и чрез извънпроцесуални средства за психологически тормоз и натиск, като например жалби пред други държавни органи против определени магистрати, които са докладчици по висящи в момента дела, с негово участие. Това води до затруднено движение и решаване на делата, което допълнително се забавя и от непрестанното подаване на жалби от лицето против актове, които не подлежат на обжалване. Такива действия надхвърлят допустимата критика и преминават прага на търпимост. В тази връзка проведохме Общо събрание на магистратите, което прие становище до Пленума на ВСС. В отговор на това наше становище, Комисията по правни и институционални въпроси към Пленума на ВСС поиска информация от Министерство на правосъдието за предприетите действия във връзка с изменението и допълнение на Гражданския процесуален кодекс и/или други законодателни промени, касаещи недопустимия съдебен език и препрати нашето становище до съответните държавни органи за сведение. Поддържаме позицията, че е недопустимо в съдебното производство да се употребява език, съдържащ хули и обиди към магистратите, а освен това следва да се пресече опитът на някои участници в производството, чрез недопустими средства за натиск да създават основания за отвод и по този начин умишлено да забавят производството, което впоследствие би им донесло облага, при реализиране на правата им по отговорността на държавата за бавно правосъдие, а също и да постигат преодоляване на законовия принцип за случайния подбор на докладчици.

I. ПЪРВОИНСТАНЦИОННО ГРАЖДАНСКО ПРАВОСЪДИЕ

През 2018 г. в Първо гражданско и търговско отделение на Бургаския окръжен съд, в което се разглеждат всички първоинстанционни граждански и търговски дела, както и фирмените дела, са работили общо 13 съдии. На практика отделението е работило с 9 съдии. Това се дължи на пенсионирането на съдия Вела Стайкова от 01.02.2018 год., както и командироването на съдия Павел Ханджиев в периода от 01.08.2017 год. до 01.08.2018 год. в Апелативен съд Бургас. За преодоляване на натоварването на останалите в отделението съдии бяха предприети действия по включване в състава му на нови попълнения, които да поемат единия от освободените графици и част от новообразуваните дела през годината. Така въз основа на решения на Общото събрание на съдиите в Окръжен съд Бургас и след изразени изрични съгласия за това, първоинстанционни дела започнаха да разглеждат съдиите Кирил Градев, който поема графика на съдия Вела Стайкова, Диляна Йорданова и Валентина Кърпичена-Цинцарска, които се включиха в разпределението на новопостъпилите дела.

Отделението се ръководи от заместник- председателя Антоанета Андонова-Парашкевова.

Съдебните помощници към отделението бяха трима, но след като един от тях, назначен по заместване, спечели конкурс за длъжностно лице по регистрацията в Агенция по вписванията, търговски регистър, и от началото на месец декември 2018 год. напусна работа, да подпомагат съдиите от отделението останаха двама. Така оказваната от тях изключително ефективна помощ, намаля в значителна степен.

1.Останали висящи

Граждански дела

Към 01.01.2018 г. висящи от предходен период са били 170 граждански дела, от които новообразувани през 2017 г. – 140 дела (82%) и останали от предходен период – 30 дела (18%).

За сравнение: Към 01.01.2017 г. висящи от предходен период са били 162 граждански дела, от които новообразувани през 2016г. – 117 дела (72%) и останали от предходен период – 45 дела (28%).

Към 01.01.2016г. висящи от предходен период са били 250 граждански дела, от които новообразувани през 2015г. – 204 дела (82%) и останали от предходен период – 46 дела (18%).

Търговски дела.

Към 01.01.2018г. висящи от предходен период са били 268 търговски дела, от които новообразувани през 2017 г. – 210 дела (78%), а от предходен период – 58 дела (22%)

За сравнение: Към 01.01.2017г. висящи от предходен период са били 287 търговски дела, от които новообразувани през 2016 г. – 235 дела (82%), а от предходен период – 52 дела (18%). Към 01.01.2016г. висящи от предходен период са били 306 търговски дела, от които новообразувани в края на 2015 г. – 234 дела (76%), а от предходен период – 72 дела (24%)

ИЛИ:

Към 01.01.2018 г., в началото на отчетния период, в съда висящи са били общо 438 първоинстанционни граждански и търговски, включително частни граждански и частни търговски дела, при 449 за 2017 г. и 556 за 2016 г.

Анализът на данните за несвършените дела показва следното:

Увеличил се е незначително броя заварени несвършени граждански дела спрямо предходния отчетен период,докато в период от

три години назад броя заварени несвършени търговски дела постепенно и трайно намалява. Същевременно е налице трайна тенденция в последните три години по намаляване на броя на заварените от предходен период висящи дела-и граждански/46 дела към 01.01.2016 год.;45 дела към 01.01.2017 год. ,30 към 01.01.2018 год./ и търговски/72 дела към 01.01.2016 год. ;52 към 01.01.2017 год. ;58 към 01.01.2018 год./.

Следователно , по изключение дела в отделението се задържат повече от 1 година, преобладаващия брой спорове се разрешават в рамките на година.

Обичайна причина за значителният брой несвършени дела е постъплението в края на отчетния период, тъй като разглеждането на новообразуваните тогава дела преминава към следващия. При гражданските дела броят останали от предходен период несвършени дела е незначително по-висок от този през 2017 год.-170 броя в началото на 2018, при 162 броя в началото на 2017. При търговските дела, заварените от предходен период несвършени такива бележат отново постъпателно намаление спрямо тези през предходните 2017 год. и 2016 год. Така при търговските спорове последователното намаление с по около 20 броя дела спрямо предходната година се наблюдава вече в четвърти отчетен период. Причините за тези резултати при двата вида дела се коренят в положените и през 2017 год. усилия, независимо от обективните трудности - намаляващ състав на съдиите в отделението под обичайния брой, промени в самия състав на отделението-пенсиониране, командироване - да бъдат приключени делата и от двете групи. За този резултат значение има и намалялото общо постъпление от първоинстанционни дела през 2017 год., което осигури възможност на съдиите да съсредоточат усилията си в предварително определяем обем работа, приключването на която да планират и реализират успешно в разумен срок.

Намалява броят дела, при които причина за продължителността на производството в годините е висящо дело по преюдициални въпроси, като вече не са значителен брой спрените дела на това основание- чл.229, ал.1, т.4 от ГПК. Продължителността на разглеждане на делата във времето се влияе и от предявяването на множество обективно съединени искиове,

особено при условия на евентуалност, чрез които търсещите защита в едно производство се стремят да изчерпят всички приложими по техните виждания правни възможности в опита си да издействат благоприятно за себе си решение, което е резултат от сложната фактология в извънсъдебните им отношения. Продължава да е голям броя на образуваните дела, при които в исковата молба се съдържат множество описани факти, подробности около тях, а изложението е объркано и неясно, като петитумът не му съответства. Това пречатства възможността веднага след първоначалната проверка на редовността на исковата молба, което, наред с останалия доклад, може да бъде направено в рамките на 1 работен ден, да й бъде даден ход чрез пристъпване към размяна на книжа. Налага се многократно оставяне без движение с детайлни указания, резултиращи често в изменение както на обстоятелствата, на които търсещия защита основава правата си, така и в допълване на исканията, отправени до съда. В преобладаващия брой случаи исковите молби, по които се налага процедиране по този начин, са подавани лично от търсещите защита, без да е ползвано съдействие от адвокат. Не са рядкост, обаче, и неясните искиви молби, изготвени от адвокати.

Значително намаляха образуваните дела, при които при първоначален прочит на исковата молба, не явства правния интерес от търсената защита, поради което все по-рядко, се налага отлагане на хода на искиви претенции на това основание непосредствено след образуване на делото и проверката от докладчика. Продължава обаче практиката при дела, по които се дължи проста държавна такса в минимален размер от по 10 лв./напр. делата по чл.2 от ЗОДОВ/ или 30 лв./напр. делата за поставяне под запрещение и установяване на произход/, към подадената искова молба да липсва приложен документ за внесена такава, в очакване на указания от съда. В преобладаващия брой случаи ищецът желае таксата да бъде изчислена от докладчика, което е съвсем разбираемо при пропорционалните такси, определяеми въз основа на материалния интерес. Нерядко, обаче, едва след получаване на съобщението с указания за нередовността, ищецът депозира молба за освобождаване от такса по чл.83, ал.2 от ГПК. До изключително забавяне на производствата в началния им етап, между образуване на делото и приемане на исковата молба чрез даване ход на размяната на книжа, се

стига и поради непредставяне с нея на удостоверение за данъчна оценка, скица или схема за имота при вещни или облигационни искове, с обект недвижим имот. В тези случаи се налага издаване на съдебни удостоверения и предоставяне на допълнително време, чрез производството по продължаване на срок по чл.63 от ГПК за изготвяне и представяне на посочените документи от съответните учреждения, след което обикновено е необходим и срок за вписване на исковата молба. По тази причина докладчиците често, вземайки предвид горните обективни причини за забава, предварително определят по-дълъг от законния срок от една седмица за отстраняване на нередовностите, по арг. от чл.62,ал.3 от ГПК. По този начин, съобразявайки продължителността на срока с действителното време за изпълнение на указанията, докладчиците облекчават ищеца, като му спестяват притесненията и дискомфорта от неколкократно сезиране на съда с искания за продължаване на срок и следене на произнасянето по тях. Въпреки това, първите месеци в описаните по-горе случаи, протичат в изправяне на нередовности и почти невъзможно става споровете по същество да приключат със съдебен акт в тримесечен срок. Още по-неблагоприятно влияние върху продължителността на времето за разглеждане на едно дело оказва честата практика на ищците, особено в производствата по граждански дела, да прибегват до искания по чл.83,ал.2 от ГПК или за предоставяне на правна помощ по чл.95 и сл. от ГПК. Това се случва вече не рядко и по търговски дела, при предявени преки искове от трети увредени лица срещу застраховател за присъждане на обезщетения по застраховка „Гражданска отговорност“, когато застрахователното събитие не е признато за престъпление. Вероятно поради липсата на образец на декларация за имуществено състояние или поне най-общи насоки за нейното съдържание в нормативен акт, тя се представя в свободен текст, като в нея декларатора включва избирателно данни и информация, която е непълна или неясна и подкрепяща твърденията му за невъзможност да заплати разноските за защита на правата си. Това налага произнасяне на съда едва след даване на подробни указания за допълването ѝ или предоставяне на липсващата необходима допълнителна информация. Редки са случаите, но на път да се превърнат в тенденция, на последователно редуване на молби за освобождаване от такси и разноски

или правна помощ по едно и също дело, депозирани непосредствено след влизане в сила на акта на съда, с който такива искания са отказани или системно неизпълнение на задължението да се внесе такса по частната жалба/ в минимален размер от 15 лв./ за обжалване на такива откази, както и на актовете на съда за връщане на нередовните частни, респ. въззивни жалби. По този начин недобросъвестни участници в производствата по дела бавят по-нататъшния им ход, без съдът да разполага с ефективни средства да препятства това тяхно поведение, представляващо по същността си злоупотреба с процесуални права. Независимо от обстоятелството, че се развиват в преобладаващия брой случаи безспорно и в рамките на едно съдебно заседание, забавя е налице и по делата за установяване и оспорване на произход. От разпоредбите на приетия през 2009 год. Семейен кодекс е видно същественото изменение в разбирането на законодателя за отношенията родител-дете. Едно от израженията му е и признаването на самостоятелен интерес на детето, необусловен и функционално несвързан с издръжката и грижите за него, от установяване на действителния му биологичен произход. В тези специфични производства то вече не може да участва, бидейки представявано от родителя, произхода от който е установен. Това налага назначаване на особен представител на разноски на ищеца, като процедурата от изчисляване и внасяне на парични средства за заплащане възнаграждението му и получаване на предложение от Адвокатска колегия Бургас на адвокат за назначението отнема около един месец. Усложненията във фазата по събиране на доказателства-необходимост от повторни или допълнителни експертизи, искания на страните за продължаване на срокове, било за изправяне на нередовности, било за събиране на допуснати доказателства, участие на чужденци, живеещи в чужбина и др. допринасят също за невъзможността производствата по тези дела да завършат бързо. Натрупаният опит в правоприлагането и извършените анализи, дадоха възможност да бъдат обмислени и приложени конкретни действия, с оглед правомощията на съда за намаляване на броя несвършени дела: поддържане на високо ниво на дейността по своевременно и редовно връчване на съобщения и призовки чрез организиране на срещи на работещите в Районен и Окръжен съд връчители с ръководителите на съдилищата за уеднаквяване на

практиката по връчване на съобщения и призовки и разрешаване на конкретни проблеми по оформяне на съответните книжа, удостоверяващи тази дейност; последователно прилагане на процесуалните преклузии; внимателно проучване от фактическата страна на споровете за подготовка на точен, ясен и пълен доклад с реквизитите по чл.146, ал.1 от ГПК и допускане за събиране само на относими и необходими доказателства, включително и чрез своевременна намеса на съдията в случаите, когато се констатира необходимост от служебно събиране на доказателства - експертизи, към които обаче страните по различни причини не са се насочили и не са поискали сами; стремеж за провеждане на едно съдебно заседание и събиране на всички допуснати доказателства само в него. В случаите, в които обаче забавянето на етапа редовност на исковата молба, към които можем да причислим и производствата по молбите по чл.83,ал.2 от ГПК и по чл.95 от ГПК, освен бързо произнасяне по същество, други мерки съдът практически не би могъл да приложи. Безспорно от анализа на данните е следното: въпреки, че двойната размяна на книжа, приета при търговските спорове, увеличава периода от време за разглеждането им от образуването до първото по делото заседание, чрез нея позициите на страните се изясняват и доказателствените искания се изчерпват именно в тази фаза. Ето защо, противно на очакванията, търговските дела приключват преимуществено в едно заседание, при това при напълно изяснена фактическа обстановка в него. За разлика от тях, гражданските дела тепърва започват именно в първото по делото съдебно заседание, чрез отделяне на спорното от безспорното и разширяване на предмета на доказване и доказателствените средства.

В броя несвършени търговски дела, запазен дял имат делата по несъстоятелност, както поради своите процедурни спецификации многофазни, като всяка фаза е сбор от многобройни комплексни действия, насочени към постигане на определен резултат, така и поради увеличеното им постъпление в предходните години. Ето защо разглеждането им естествено се пренесе и в 2018 год. При обичайно развитие, без усложнени хипотези, от образуването си до приключване, с прекратяване на откритото производство по несъстоятелност при различни условия и последици, тези дела продължават около 2

години. Същевременно ,съдиите контролират служебно дейността на синдиците във висящите дела по несъстоятелност, извън тези спрени по чл.632 от ТЗ, особено във фазата по осребряване на имущество от масата на несъстоятелност,като в случаите на бездействие предприемат и служебно мерки за приключването им-изискват отчети и доклади, дават указания за преминаване към прекратяване на производствата, когато са налице основания за това. Следва да се посочи,че приетите през 2016 год. промени в чл.735 от ТЗ, поставящи като условие за приключване на производствата по несъстоятелност в тази фаза-липсата на висящи дела, по които е страна длъжника,а и липсата на висящи изпълнителни дела, насочени върху дадени обезпечения, доведоха до продължаването им дълго след като масата на несъстоятелността е изчерпана, като по делата не се извършват никакви процесуални действия с месеци или с години.Същевременно,икономическите условия в страната дадоха възможност на търговци-кредитори в производства по несъстоятелност,да отделят средства за предплащане на разноски,в резултат на което спрени процедури бяха възобновени.

2.Постъпление

В това отделение са **постъпили общо 1060 дела**- граждански, търговски и фирмени. От тях:

➤ Граждански дела

През 2018 г. в Бургаския окръжен съд са постъпили 383 първоинстанционни граждански дела, в т.ч. и частни граждански.

За сравнение: През 2017 г. в Бургаския окръжен съд са постъпили 347 първоинстанционни граждански дела, в т.ч. и частни граждански.

През 2016г. в Бургаския окръжен съд са постъпили 375 първоинстанционни граждански дела, в т.ч. и частни граждански.

➤ **Търговски дела**

Постъпилите през 2018 г. търговски дела са общо 664 , при 578 през 2017 г. и 605 за 2016 г.

➤ **Фирмени дела**

През годината са постъпили общо 13 дела.

По отношение на тези дела, статистиката през предходните години отчита първоначалните регистрации и вписаните промени в обстоятелствата, без отказите.

или

➤ **Общо постъпление през 2018 г.: 1047 граждански и търговски дела (без фирмени), от които 183 частни граждански и търговски дела**

За сравнение: През 2017 г. – 925, от които 192 частни граждански и търговски, а през 2016 г. 980, от които 205 частни граждански и търговски.

Това е с 13% по-вече спрямо 2017 г. и 6% по-вече спрямо 2016 г.

Постъплението сочи, че броят на търговските и граждански дела през 2018 год. е увеличен със 122 дела в сравнение с предходната година, като освен това увеличението е в частта на спорните иски за производство и тези по чл.25 от ЗТРРЮЛНЦ, докато частните граждански и търговски дела през 2018 год. са намалели спрямо образуваните такива през предходните години.

В постъплението при гражданските дела сравнително стабилен и близък в годините остава броят на делата за допускане на осиновяване, исковите за произход и вещните иски. Значителен дял от постъплението по граждански дела през 2018 год. отново се пада на различните видове установителни иски, при които, като основен и първостепенен въпрос се

поставя този за обосноваване на правния интерес от търсената защита. В началото на 2018 год. бяха образувани множество дела против съдилища с искания за присъждане на обезщетения за вреди - имуществени или неимуществени, от незаконосъобразно, по твърдения на ищците, процедиране на съдебни състави или конкретни съдии по заведени от тях дела или за накърняване на правото на справедлив процес, но извън аспекта му-разглеждане на делото в разумен срок. Тези иски молби поставиха на дневен ред въпроса за приложимия процесуален ред за разглеждането им-по аналогия реда по ЗОДОВ или общия исков ред, при правно основание в чл.49 от ЗЗД.

При търговските дела традиционно най-голямо е постъплението при исковите за права и правоотношения, породени или отнасящи се до търговска сделка, при исковите за прекратяване на търговски дружества по съдебен ред, при молбите за откриване на производства по несъстоятелност. Сериозен ръст спрямо 2017 год. и 2016 г. бележат делата, развиващи се по реда на чл.365 от ГПК, 2018 г. - 310 бр., през 2017 - 245 бр. и през 2016 г. 234 бр., двойно са увеличени производствата по чл.25 от ЗТР по обжалване на откази на длъжностни лица по регистрацията в Агенция по вписванията в сравнение с 2017 г. - образувани са 142 дела през 2018 год., докато през 2017 са били 71 бр. и с 57 бр. повече от 2016 г. Продължаващо и през тази година е намаляване на броя търговски дела с основание чл.422 от ГПК, което се дължи на приетото Тълкувателно решение по въпроси на заповедното производство, пряко засягащо и исковите по чл.422 от ГПК за установяване съществуването на изискуеми задължения по банкови кредити. Като резултат от това, малка част от исковите по чл.422 от ГПК и през тази година бяха заменени с производства по общия исков ред, развиващи се по реда на чл.365 от ГПК - осъдителни иски, отнасящи се до банкови кредити, с неуспешно завършили производства за събиране на вземания по облекчен ред или такива, при които заповедно производство изобщо не е предприемано. Независимо от това, запазената тенденция по намаление на заповедните производства продължава да се отразява в намаляване на броя иски по чл.422 от ГПК, образувани в съда. Спад е виден и при частните производства/без тези, образувани по искания за допускане на обезщетения на бъдещ иск /, като през годината бяха образувани

минимален брой производства по издаване на изпълнителен лист въз основа на арбитражно решение, чието разглеждане от началото на 2017 год. за първи път се осъществява от окръжните съдилища на територията на цялата страна, след промените в ГПК относно местната подсъдност по този вид искания. За района на действие на Окръжен съд Бургас може да се каже, че законовите промени, предприети в реда за издаване на изпълнителен лист въз основа на този вид изпълнителни основания, оказаха положително въздействие върху обществените отношения в тази сфера – защитиха потребителите и специалистите арбитражиращи спорове, независимо от начина на организирането им – като арбитражна институция или арбитражи ад хок. Намаляха значително частните производства по издаване на европейска заповед за плащане по Регламент 1896/2006 год. -5 на брой. Несъществен е и броят на делата, образувани по молби за издаване на изпълнителен лист въз основа на европейско изпълнително основание – Регламент 805/2004 год. -2 на брой, за издаване на изпълнителен лист и на молба за допускане изпълнението на съдебно решение или друг акт, постановен в държава членка по Регламент № 4/2009 год. -2 на брой, за отказ за изпълнение по Регламент № 1215/2012 год. -2 на брой. Същото е положението и с исканията за спиране на регистърни производства по чл.19, ал. 5 от ЗТР. Последното е пряко свързано с намаления брой дела по чл.74 от ТЗ за отмяна на решения на общо събрание на търговски дружества. През отчетната 2018 год. в Окръжен съд Бургас не бяха образувани дела по молби за откриване на производство по стабилизация.

3.Разгледани граждански и търговски дела

През 2018 г. съдиите от това отделение са разгледали 1508 (в т. ч. 186 частни дела) първоинстанционни граждански и търговски дела.

За сравнение: През 2017 г. съдиите от това отделение са разгледали 1379 (в т. ч. 195 частни дела) първоинстанционни граждански и търговски дела.

През 2016 г. съдиите от това отделение са разгледали 1541 (в т. ч. 206 частни дела) първоинстанционни граждански и търговски дела.

4. Останали висящи дела в края

В края на отчетния период останали висящи са 515 дела (при 437 за 2017 г. и 448 за 2016 г.). Това представлява 34,15% от всички разгледани дела и се дължи на увеличеното постъпление през 2018 год.

5. Свършени дела.

През годината са свършени общо 993 дела, от които 808 граждански и търговски дела и 185 частни граждански и търговски дела.

От свършените 305 граждански дела, 64% са в тримесечния срок (периодът е от заседанието за първо насрочване до предаване на съдебен акт)(44% през 2017 г. и 37% през 2016 и за двете години периода е от образуване до предаване на съдебния акт), а частните граждански дела-74 на брой , са приключени 96% в 3-месечен срок.

От свършените 614 търговски дела, 74% са в тримесечния срок (периодът е от заседанието за първо насрочване до предаване на съдебен акт)(52% за 2017 и 2016 г.). за двете години периода е от образуване до предаване на съдебния акт.

➤ Свършени граждански дела.

През 2018 г. са свършени 379 граждански и частни граждански дела или 67% от общия брой дела за разглеждане, като съотношението несвършени/свършени дела е **1:2**.

В 3-месечен срок са свършени 266 от гражданските дела .

С акт по съществото по делото са приключили 257 дела, а прекратени са били 122 дела.

➤ **Свършени търговски дела.**

През 2018 г. са свършени общо 614 търговски дела, от които 111 частни търговски дела или 65,25% от общия брой дела за разглеждане, като съотношението несвършени/свършени дела е **1:1, 8**. В 3-месечен срок са свършени 74%.

С акт по съществуващото на делото са приключили 487 дела, а прекратени са били 127 дела.

Цифрите сочат на рязко увеличение на броя на свършените в тримесечен срок дела, както при гражданските, така и при търговските спорове спрямо предходните години. Причината за тази разлика не се корени само в ефективността на работата на съдиите от отделението, а и в начина на определяне на началния момент на периода за статистическо отчитане на продължителността на разглеждане на едно дело-момента на извършване на проверката по чл.140 ГПК и насрочване на първото по делото заседание до постановяване на съдебно решение, а не от образуване на делото при постъпване на исковата молба в съда. Независимо от прилагания модел за отчитане на тримесечния срок за разглеждане на делата, данните безспорно сочат, че процентът свършени граждански дела е по-малък от този на свършените търговски дела. Усложняването-фактическо и правно, на споровете, както и увеличеното постъпление през 2018 год. незабавно се отразяват в съотношението несвършени/свършени дела, като свършените търговски дела намаляват: при гражданските спорове това съотношение през 2018 г. е 1:2, през 2017 год. то отново е 1:2, а през 2016 год. то е било 1:2,9, при търговските дела през 2018 г. е 1:1, 8, през 2017 год. е 1:2,2 и през 2016 г. 1:2,1.

Намалелият брой свършени дела спрямо несвършените е следствие на съчетаването на редица фактори, преди всичко обективни или коренящи се в самите спорове: неяснота на изложението на обстоятелствата в исковите молби, несъответствие между него и заявления петитум, неяснота на правния интерес от търсената защита- всички те, водещи до отлагане на размяната на книжа, необходимост от извършване на действия пред и от други учреждения, с оглед постигане редовност на исковата молба, проблеми с откриването на ответната страна на

посочения от ищеца адрес, налагаща предприемане на различни действия и мерки по осигуряване на законосъобразното ѝ участие, включително чрез назначаване на особен представител на разноски на ищеца. Преобладаващата част от висящите дела са с фактическа и правна сложност, като са въведени многобройни факти и връзки между факти като релевантни за взаимоотношенията на страните, които следва да се установят и вземат предвид в съвкупност, често преминаване през продължителната процедура по оспорване на ангажирани доказателства-истинност на документи, свидетелски показания, заключения на вещи лица, често срещано е и отклонението от типичното развитие на исковото производство, изразяващо се в обективно или субективно съединение на многобройни претенции, обосновани и с различни взаимноизключващи се факти, с оглед използване на облекчението по чл.73, ал.2 и ал.3 от ГПК по отношение на дължимата държавна такса, участие на трети лица в производствата, все по-често налагаща се служебна намеса на съда в процеса на доказване, чрез преценка на необходимостта от допускане на различни по вид експертизи и формулиране на задачи към тях. Така процесуалните усилия на конкретния съдия по разглеждане на даден спор не само се увеличават, но и се усложняват, тъй като е необходимо да се отделя време не само за подготовка на делото за насрочване в открито съдебно заседание, но често и преди пристъпване към размяна на книжа за изясняване на изложението на обстоятелствата, за установяване на правен интерес, а и между заседанията, след анализ на вече приобщени доказателства и преценка на необходимостта, от служебна намеса на съда чрез експертиза.

Възможността за срочно приключване на делата бе значително подобрена с предприетите дисциплиниращи участниците в процедурите мерки от съдиите. В резултат на това опитите за протакане на делата поради заболяване на страни и пълномощници, включително и поради неподготвеност или липса на реални основания за провеждане на защита в преклузивните срокове, са изключително редки. Осигурено е редовно връчване на съобщения и призовки чрез едновременно прилагане на всички предвидени в ГПК способи, което доведе до намаляване на проявите на недобросъвестност на ответниците, до спестяване на разходи на търсещите защита по назначаване на особени представители по чл.47,

ал.6 от ГПК, както и до практическо преустановяване на възникването на основания за отмяна на влезли в сила решения или на постановени неприсъствени решения, поради нарушение правото на защита на насрещната страна.

6. Решени дела по същество. Прекратени.

През 2018 г. с акт по съществото на делото са свършени 744 първоинстанционни граждански и търговски дела (при 712 за 2017 г. и 808 за 2016). Искът е бил уважен изцяло по 489 дела, уважен частично – по 88 дела и отхвърлен изцяло – по 181 дела. Със спогодба са приключили 23 дела.

През 2018 г. прекратени са били 226 граждански и търговски дела (без приключилите със спогодба дела). Основанията за прекратяване са следните :

- по чл.129- чл. 130 ГПК – 117 дела
- чл. 118 и чл. 119 ГПК - 53 дела
- чл. 122 ГПК – 3 дела
- по чл.126 ГПК – 16 дела
- чл. 231, ал. 1 ГПК – 1 дела
- чл. 232 ГПК – 23 дела
- чл. 233 ГПК – 10 дела
- чл. 234 ГПК – 3 дела

На практика, отказ от правосъдие, поради необосновано прекратяване на дела няма. През 2017 г прекратени (без приключилите със

спогодба дела) са 207 броя дела, а през 2016 г. са 257 броя. Спрямо 2016 год. е намалял броят дела, прекратени поради неотстраняване на нередовности по исковата молба и недопустимост на иска, както и поради неподсъдност на спора на Окръжен съд Бургас. Причина за това са системните усилия на съдиите чрез множество последователни указания да установят наличието на правен интерес, респ. вида и основанията на търсената защита, за да могат да я дават законосъобразно.

7. Инстанционен контрол

През годината са били обжалвани 162 граждански и 201 търговски дела.

През 2017 г. са били обжалвани 136 граждански и 194 търговски дела.

През 2016 г. са били обжалвани 223 граждански и 247 търговски дела.

През 2018 г. са върнати след въззивна проверка от Бургаския апелативен съд (без обжалване пред ВКС) 133 граждански дела и 163 търговски дела.

През 2018 г. **по гражданските дела** решенията и определенията са били отменени в 27 случая и потвърдени в 93 (съотношение 1:3,4).

За сравнение: През 2017 г. **по гражданските дела** решенията и определенията са били отменени в 16 случая и потвърдени в 59 (съотношение 1:3,7).

През 2016 г. по гражданските дела решенията и определенията са били отменени в 23 случая и потвърдени в 73 (съотношение 1:3,2).

През годината по **касационно обжалване** са били проверени 36 граждански дела, като изцяло са потвърдени 25 дела, 4 дела са отменени. Съотношение отменени/потвърдени е 1:6,3 (за 2017 г. е 1:6,3, а 2016 е 1:8,3).

Извън горната статистика остават делата, които са потвърдени в една част и отменени в друга част, включително и по обективни причини.

По търговските дела през 2018 г. са били отменени 30 решения и определения, а са били потвърдени 93 (съотношение 1:3,1).

За сравнение: през 2017 г. са били отменени 15 решения и определения, а са били потвърдени 92 (съотношение 1:6,4).

През 2016 г. са били отменени 32 решения и определения, а 144 са потвърдени (съотношение 1:4, 50).

През годината по **касационно обжалване** са били проверени 61 търговски дела. Отменени изцяло в резултат на касационна проверка са актовете по 10 търговски дела. Потвърдени са изцяло 50 търговски дела. Съотношението отменени/потвърдени е 1:5,00.

За сравнение: През 2017 г. Съотношението отменени/потвърдени е 1:6,9.

През 2016г. съотношението отменени/потвърдени е 1,4,0 а за 2015 - 1:4,6.

Извън горната статистика остават делата, които са потвърдени в една част и отменени в друга част, включително и по обективни причини.

Горните данни обосновават изводи за запазване и през 2018 год. на постигнатото през предходните години много добро качество на правораздавателна дейност. Съотношението отменени/потвърдени дела в резултат на въззивно и касационно обжалване през 2018 год. и 2017 год. при гражданските дела е почти еднакво, докато при търговските дела е незначително влошено. Процентът необжалвани съдебни актове спрямо свършените дела през 2018 год. е почти еднакъв с този през 2017 год. - така около 42 % от актовете по граждански дела са били обект на инстанционен контрол през 2018 год. , при 39% през 2017 год., при търговските дела този процент през 2018 год. е 33 % ,а през 2017 год. е

бил 32 %.Спрямо 2016 год., обаче процентът обжалвани съдебни актове по граждански дела е бил 48%,а по търговски дела-39 % , и този показател сочи тенденция към намаление. Тези резултати водят до извода,че натрупаният опит в правоприлагането дава своя положителен резултат. Отделянето на достатъчно време за предварително проучване на правните спорове, още на етап искова молба, в периода след приключване на предварителната размяна на книжа до провеждане на първото по делото заседание, предварителната подготовка на делото в закрито заседание по чл.140, респ. по чл.374 от ГПК, чрез изготвяне на проект за доклад и прецизна преценка на доказателствените искания, води до ефективно изясняване на фактите, до съсредоточаване на дейността по изследване само на релевантните за спора обстоятелства, по отношение на които фактическите твърдения на страните се разминават, до отклоняване на доказателствени искания, които са ненужни и водят единствено до загуба на процесуално време и усилия за събирането им, без да са в състояние да повлияят на извода, който вече може да се направи на базата на допуснатия доказателствен материал, и на оспорвания на вече събрани доказателства, които са общи, повърхностни и неаргументирани. Своевременно се полагат допълнителни усилия от страна на съда по преценка за нужда от служебно назначаване на експертиза, както и по формулиране на адекватни задачи към нея, които да подпомогнат пълното изясняване на спора от фактическа страна. Активизирането на тълкувателната дейност и постановяваните решения по същество на споровете от ВКС подпомогнаха предвидимостта на правораздаването и еднаквото приложение на закона. Огромният им обем обаче се отразява върху сročността на приключване на делата, тъй като изисква доста време за търсене, четене и осмисляне, както и за съобразяване на конкретната фактическа обстановка ,с оглед на която са дадени правните разрешения. Редки са случаите на събиране на доказателства от въззивната инстанция, поради допуснати процесуални нарушения от първоинстанционния съд, или на отмяна на акта на първоинстанционния съд, поради неправилна преценка на събраните от него доказателства. Отговорността, с която всеки съдия от отделението се отнася към самостоятелното проучване на практиката по върнатите както от въззивно, така и от касационно обжалване дела-както на отменените, така и на потвърдените, доведе до

значително уеднаквяване на правоприлагането от различните съдебни състави в отделението по идентични казуси, без винаги да се налага предварително общо обсъждане в общо събрание на отделението. Същевременно проучването на съдебна практика по правни въпроси, поставени за разрешаване пред всеки съдия от отделението по разпределените му дела и обмяната на информация и мнения, дава възможност за развиване на правно мислене, чрез което сравнително бързо се намира аргументиран отговор на поставени правни въпроси, по които не е намерена практика, а законодателството е неясно, при което с оглед на конкретните факти, се достига до справедливо решение.

По повод анализа на причините за отмяна на актовете, е необходимо да се отбележи, че изключение са случаите на отменени актове поради незаконосъобразно проведена доказателствена дейност на първоинстанционния съд. Отмяната, в по-голямата част от случаите, се дължи на разлика в преценката на събраните доказателства или на различна оценка на установените факти или различно тълкуване на правни норми.

Показател за доброто качество на работата в отделението е и постепенно намаляващия в годините брой обжалвани съдебни актове, което означава, че и самите спорещи и преди всичко и загубилата страна, са доволни от разрешението, което са получили.

8. Фирмени дела

През годината са били разгледани 13 дела за първоначална регистрация на юридически лица с нестопанска цел и други юридически лица, които не са търговци (през 2017 г. – 116 и през 2016 г. - 144), от които 2 фондации, 1 сдружение с нестопанска цел, 1 клон на чуждестранно сдружение, 2 сдружения за напояване (4 през 2017 г. и 12 през 2016), 6 адвокатски дружества и 1 регистрация на местно поделение на вероизповедание (0 през 2017 и 2016 г.). Вписани са били промени в обстоятелствата по отношение на 9 сдружения (209 през 2017 г. и 236 през 2016 г.), 1 местни поделения на вероизповеданията, 5 адвокатски дружества. По общо 3 дела е постановен отказ, 1 за първоначална

регистрация,а две са образувани ,след като са били получени по подсъдност от други съдилища.

През 2018 г. един съдия от Първо гражданско отделение се е произнесъл средно по 4,4 заявления за първоначална регистрация и за вписване на промени за юридически лица, които не са търговци. За сравнение: през 2017 г. 32,4, а през 2016 г. 37, 5.

От 01.01.2018 год. компетентността по водене на регистъра на юридическите лица с нестопанска цел бе прехвърлена от окръжните съдилища на Агенция по вписванията,като от този момент започна и пререгистрацията им.За целите ѝ през 2018 год. Окръжен съд Бургас е издал 540 броя удостоверения за актуално състояние,като въз основа на тях такава вече е извършена.Все още обаче не е започнал процесът по сканиране на фирмените дела на пререгистрираните юридически лица за приобщаването му към съответните им електронни партиди. Разработената и поддържана от дълги години собствена деловодна програма и регистър в електронен вид от Окръжен съд Бургас дават възможност за своевременно изготвяне на необходимите документи за пререгистрация. Невъзможност да бъде извършена пререгистрация ,поради погрешно въведени данни в удостоверение за актуално състояние или в регистърно решение,не е налице.Служебно се проверява извършена ли е пререгистрация след изпратено удостоверение за актуално състояние ,както и мотивите на длъжностното лице за отказ,в случаите,в които такъв е бил постановяван,с оглед своевременно предприемане на мерки за съответна поправка,предвидени в ПРЗ на ЗТРРЮЛНЦ при допуснати грешки от съда в тази му охранителна дейност.Непререгистрирани в края на отчетния период остават 1709 юридически лица с нестопанска цел.

През 2018 год. са издадени общо 477 броя удостоверения за вписани обстоятелства по отношение на различни юридически лица ,извън тези за пререгистрация.

Данните сочат, че през 2018 год. значително е намалял общият брой подадени заявления за съдействие по реда на охранителното производство по вписване на промени по отношение на юридически лица

в регистрите, водени от съдилищата. Причина за това са влезлите в сила промени от 01.01.2018 год. в компетентния по воденето на регистъра на юридическите лица с нестопанска цел орган и процедурата по воденето му, които се уеднаквяват с тези при търговците, въведени от 2008 год. Отпадането на дейността по водене на едни от най-натоварените в страната регистри от окръжните съдилища, дава възможност на съдиите да се съсредоточат в своята основна функция-правораздаване, като същевременно натрупаните знания и опита им се предават естествено на новата администрация, ангажирана с регистърното производство, по пътя на предвидения инстанционен контрол на отказите на длъжностни лица по регистрацията в чл.25 от ЗТРРЮЛНЦ.

Независимо от законодателните промени, в резултат на които два от най-динамичните регистри от значение за гражданския и търговския оборот в страната и за развитието на гражданското общество, бяха иззети от компетентността на съдилищата, фирмените отделения няма да отпаднат от структурата на специализираната им администрация. В окръжните съдилища остават регистрите, които съгласно специални закони се водят от тях - напр. по Закона за адвокатурата, по Кодекса на труда и др. Явства обаче несъгласуваността между законовите и подзаконовите нормативни актове, включително общи и специални, уреждащи вписването на юридически лица. Понастоящем Наредба № 14 от 24.07.1991 год. за водене и съхранение на регистрите за вписванията е изцяло разминаваща се, не само със съответните текстове на ГПК- чл.595-609 и специалните закони- Закон за адвокатурата, Кодекс на труда, Закон за сдруженията за напояване, Закон за вероизповеданията, но и вътрешно. Не е ясно кои регистри са отделни, кой регистър е общ и за кои юридически лица, а най-значителния проблем е липсата на образци на регистри, отговарящи на подлежащите на вписване съобразно специалните закони обстоятелства, досежно различните юридически лица. По тази причина деловодителите във фирмено отделение имат и нелеката задача да приспособяват образеца на регистъра на юридическите лица с нестопанска цел/фондации и сдружения/ за целите на вписване на другите юридически лица, които не са търговци и не са юридически лица с нестопанска цел.

9.Натовареност на съдиите от I-во гражданско и търговско отделение.

Средната натовареност на съдиите от това отделение за 2018 г. по отношение на общия брой дела за разглеждане - 1522 по щат е 9,8 месечно, а в действителност – 12,9 дела месечно. Натовареността по отношение свършените дела - 1007 възлиза на 6,46 дела по щат, а в действителност – 8,53 дела месечно. Един съдия е свършил средно 77,5 дела през годината.

За сравнение: Средната натовареност на съдиите от това отделение за 2017 г. по отношение на общия брой дела за разглеждане по щат - 1497 е 11,3 месечно, а в действителност – 13,8 дела месечно. Натовареността по отношение свършените дела -1059 възлиза на 8,02 дела по щат, а в действителност – 9,34 дела месечно. Един съдия е свършил средно 96,3 дела през годината.

Средната натовареност на съдиите от това отделение за 2016 г. по отношение на общия брой дела за разглеждане- 1541 е 10,7 по щат, а в действителност – 13, 08 месечно. Натовареността по отношение свършените дела -1093 възлиза на 7,59 дела по щат, а в действителност – 9, 28 дела месечно. Един съдия е свършил средно 111, 33 дела през годината.

Отчетената по-ниска натовареност през 2018 год.,спрямо 2017 год.,а и спрямо 2016 год. се дължи преди всичко на рязко намалелия брой регистърни производства по чл.595-609 от ГПК, в резултат на извеждането и на регистъра на юридическите лица с нестопанска цел от съдилищата и предаването му за администриране от Агенция по вписвания. Обстоятелството,че намалението в натовареността не е значително, се дължи на сериозното увеличение на броя искови спорни производства и на производствата по чл.25 от ЗТРРЮЛНЦ.

Разпределението на делата се извършва от съдебни помощници на основание заповед на адм.ръководител, след изменение на ПАС. Въпреки, че от м. октомври 2015 год. бе въведена нова програма за случайно

разпределение на делата, с нея не се постигна пропорционално разпределение на делата по тежест. Разпределението по брой дела е сравнително равномерно между съдиите. Следва да се подчертае, че независимо от горните констатации, в това отделение няма съдия, който да е възразил за неравномерност, което се дължи на факта, че в отделението работят хора с дългогодишен опит и с осъзнавана отговорност за дейността си и важноста ѝ. Всички са влизали извънредно в заседанията при необходимост.

Делата по несъстоятелност също се разпределят чрез програмата за случайно разпределение и се обработват в самостоятелен деловоден модул.

Фирмените дела се разглеждат от дежурен съдия. Дежурството се извършва по предварително изготвен и одобрен график за шестмесечие и се обработват в самостоятелна за Окръжен съд- Бургас деловодна програма.

Съдебните помощници, разпределени към отделението, участват пълноценно в работата му, включително и разпределяйки постъпленията. Тъй като имат натрупан значителен опит в годините, им се възлага повече работа по правни въпроси- подготовка на обобщителни доклади по върнатите от инстанционен контрол през месеца дела, проекто-доклади и проекто-решения. Необходимостта от време за издирване, осмисляне и обобщаване на съдебна практика, за осигуряване на еднакво правоприлагане по идентични спорове и с оглед по-пълноценно прилагане на принципа за разглеждане и решаване на делата в разумен срок, наложи възлагането на тази дейност именно на помощниците. Чрез създадените месечни графици за работа на съдебните помощници, всеки съдия получи възможност за помощ от съдебен помощник, съобразно своите собствени преценки за начина, етапа и формата, по които те биха могли да му бъдат най-полезни. Оказа се, че трудът на съдебните помощници е изключително ефективен. Броят им обаче е крайно недостатъчен за съдиите в отделението, поради което постигането на ефективно намаляване на натовареността при всеки съдия поотделно е далеч от оптималното, включително и поради увеличеното през 2018 год. постъпление.

10.Изводи. Проблеми.

Деятелността на съда по първоинстанционно гражданско и търговско правосъдие в рамките на едно дело от години се увеличи драстично. Увеличиха се многократно и актовете-разпореждания и определения от закрито заседание, постановявани по едно дело, независимо, че тези произнасяния не разрешават материалноправен спор по същество, а имат отношение към хода на съответното производство. Задължителното изискване за мотивиране на всеки постановен акт, независимо от вида му, от очевидността на обстоятелствата за постановяването му и яснотата и безспорността на съответните приложими правни норми, води до загуба на време за същинска правораздавателна работа по съществото не само на конкретния материалноправен спор, но и по останалите възложени за разглеждане на докладчика дела. Продължава практиката подавани искове молби да не се придружават от документи за внесена държавна такса, независимо от това, че в преобладаващия брой случаи ищецът, ползващ и адвокатски услуги, е в състояние и сам да направи съответните изчисления, за да изпълни задължението си за предварително заплащане на правосъдната услуга. При гражданските дела по-често, но не рядко и при търговските дела, се депозират молби по чл.83, ал.2 от ГПК или такива за предоставяне на правна помощ по чл.95 от ГПК и сл., като почти винаги се налага да се изисква допълнителна информация или допълнителни доказателства за всестранно изясняване на въпроса за наличието или не на предпоставките за освобождаване от задължението да се платят такси и разноски. Най-често непълни или неточни са подаваните декларации за имуществено състояние, за които се използват всевъзможни образци, съставяни от неизвестни автори и разпространявани по интернет, в които предварително заложената необходима информация е ограничена до минимум, при положение, че съвременното икономическо развитие, включително и на България, доведе до обогатяване на вида имуществени права, които могат да бъдат притежание на правните субекти и те не се изчерпват с недвижим имот, моторно превозно средство, заплата и влог в банка. Не са редки и случаите с откровена злоупотреба на страни с правата по чл.83, ал.2 от ГПК и по

чл.95 от ГПК-укриване на данни или представяне на неверни данни.С оглед на това в съдебната практика се утвърди разбирането,че този вид производства са охранителни по своя характер, поради което са приложими общите правила за охранителните производства и на основание чл. 533 ГПК съдът е длъжен да провери служебно дали са налице основанията за уважаване на молбата. Прието е,че в рамките на тази преценка, съдът има право , включително и по своя инициатива да събира доказателства и да вземе предвид непосочени от молителя факти, от значение за основателността на искането, като например служебно известни данни във връзка с други дела, по които молителят е страна, служебни справки в търговския регистър, в службата по вписванията и др., да съобразява всички направени до момента идентични искания и постановените съдебни актове във връзка с тях ,както и да дава указания за представяне на допълнителни доказателства, ако съществува основателно съмнение в истинността на посочените в декларацията данни, при неизпълнението на които да приеме, че самата страна е създавала пречки да се установи действителното ѝ имуществено състояние. Така възможността производството по делото да започне или да продължи своя ход не само се забавя значително, но се развива и едно същинско относително самостоятелно охранително производство,което не намира отражение в отчетността на натовареността на съответния първоинстанционен съдия и в тежестта на разпределеното му дело.Отделно от това се накърнява и правото на насрещната страна да получи правосъдие в разумен срок. Освен това производството след произнасянето на първоинстанционния съд се превръща и в спорно, с наложената практика на насрещната,неучаствала в първата фаза по установяване на възможността да се заплати такса и разноски, да вземе участие в следващите инстанции, като подава отговори на частните жалби, в случаите на отказ от освобождаване.

Не намаляват и случаите на отказ да се внесе и минималната такса от 15 лв. за обжалване на актовете, отхвърлящи исканията за освобождаване от задължение да се заплатят такси и разноски и тези за предоставяне на правна помощ, придружени от искания за освобождаване и от тази такса, или от безконечно обжалване на актовете за връщане на частната жалба, поради невнасяне на такса. С оглед на това, очевидно е

належащо предприемане на законодателни мерки за разрешаване на този проблем, тъй като с механизъм за противодействие на подобни злоупотреби съдът не разполага. Възможно решение, което не е загубило значението и смисъла си и сега, бе развито в предходния доклад-предвиждането в производствата по инстанционен контрол на отхвърлените искания по чл.83, ал.2 и по чл.95 и сл. от ГПК, които поначало са безплатни във фазата на произнасяне на съда, сезиран с такива искания за първи път, на разпоредба, аналогична на чл.620, ал.1, изр.1 от ТЗ, като събирането на всички такси-за първоинстанционното производство, за въззивно и евентуално, ако е проведено такова, касационно производство по обжалване с частни жалби на определението по чл.83, ал.2 от ГПК, да се осъществи след влизане в сила на съдебния акт, с който искането е отхвърлено окончателно.

Започналата през 2018 год. пререгистрация на юридическите лица с нестопанска цел-сдружения и фондации, доведе до рязко намаляване на работата на съдиите от отделението по регистърни производства по чл.595-607 от ГПК. Все още дейността по изготвяне и изпращане на удостоверения във връзка със заявена пред Агенция по вписвания пререгистрация на юридическо лице с нестопанска цел не натоварва деловодителите и съдиите в отделението-броят постъпили искания от Агенция по вписвания не е значителен, не само с оглед постъплението, но и с оглед броя вписани юридически лица с нестопанска цел в регистъра на съда. Ако като критерий за развиващо дейност юридическо лице се вземе предвид не само вписването му в регистъра на съда и липсата на данни в него за открито производство по ликвидация, а и броя заявени промени за вписване и подадени молби за издаване на удостоверения за актуално състояние от ограничените му в годините, се констатира, че и при юридическите лица с нестопанска цел, както и при търговците, има множество формално съществуващи само по регистър правни субекти, които реално не осъществяват никаква дейност, включително и такива, при които участниците им дори са забравили за съществуването им или членовете им са загубили връзка помежду си или са починали. Тъй като непререгистрираните в двугодишен срок юридически лица с нестопанска цел не се прекратяват по силата на закона и не е предвидено по силата на закона известен период от време след това да се заличават, фирмените им

дела няма да могат да бъдат внесени в архив и след изтичане на срока за съхранение-унищожени. Така такива дела ще бъдат висящи безкрайно, тъй като нито неосъществяването на дейност от страна на възникнало законно юридическо лице с нестопанска цел, нито липсата на вписани членове на управителния орган/ аналогично на чл.155,т.3 ,респ. чл.252,ал.1,т.6 от ТЗ/ са предвидени като основания то да бъде прекратено. Изчерпателното изброяване в чл.13 и чл.44а от ЗЮЛНЦ на хипотезите, при които може да се води исково производство по прекратяване, не дават възможност съдилищата да предприемат действия и служебно в насока прекратяване на дейността по отношение на непререгистрираните юридически лица. Липсата на „санкция“ при неосъществяване на пререгистрацията в срок, аналогична на тази, която бе приета при търговците, ще попречи обществото да се освободи от никому ненужни и неразвиващи дейност правни субекти, а окръжните съдилища- от възможността да използват по-пълноценно съдебните си служители и помещенията си, така необходими с оглед непрекъснато нарастващия брой и обем на делата. Несъстоятелни се оказаха и очакванията фирмените отделения в съдилищата да бъдат закрити. Тяхната работа продължава и ще продължи по Закона за адвокатурата, Закона за вероизповеданията, Кодекса на труда, Закона за сдруженията за напояване, Закона за ЖСК, независимо, че искане за приложение на регистърно производство по последния от десетилетия в съдебния район на Окръжен съд Бургас не е отправяно.

Новообразувани през 2018 г. са 39 дела по несъстоятелност, а останали несвършени в началото на отчетния период са 10 дела. Несвършени дела с открито производство по несъстоятелност в предходни години и в различни фази на процедурата са 80. За сравнение, през 2017 г. са 31 дела по несъстоятелност, а останали несвършени в началото на отчетния период са 18 дела. Несвършени дела с открито производство по несъстоятелност в предходни години и в различни фази на процедурата са 37, през 2016 год. новообразуваните са били двойно повече – 78 дела, а останали несвършени в началото на отчетния период от предходни години са били 64 дела. В броя заварени несвършени дела се включват както тези, които са били спрени през предходни години въз основа на решение по чл.632 от ТЗ за период от една година, така и тези, които са били

възобновени, поради заявено искане разглеждането им да продължи, тъй като са предплатени разноски, или е открито ново имущество. Промяна в броя възобновени производства по несъстоятелност след предплащане на разноски не се наблюдава, но отново голям брой дела са с постановено решение по чл.632 от ТЗ – 54 на брой (чл. 632 ал. 1 от ТЗ - 21 бр., чл. 632 ал. 2 от ТЗ – 8 бр., чл. 632 ал. 4 от ТЗ 18 на брой, чл. 632 ал. 5 от ТЗ – 7 на брой), а едва 4 са приключили с решение по чл.735 от ГПК, т.е. след редовно провеждане на всички етапи от производството по несъстоятелност и проведено заключително събрание. В края на краищата се оказва, че ежегодно ,от три години насам, броят на делата, завършващи с постановени решения по чл.632 от ТЗ се увеличава.Разпоредбата на чл.632 от ТЗ позволява , при липса на средства или имущество за поемане на първоначални или последващи разноски, първата и последната фаза на производството да се слоят и търговецът да бъде заличен в рамките на до две години от подаване на молбата по чл.625 от ТЗ. Това реално означава, че удовлетворяване на вземания чрез производството по несъстоятелност за нито един от кредиторите на такъв търговец не е било постигнато.

Натовареността на съдиите от отделението с оглед на тези производства продължава да не намира адекватно отражение в статистическите отчети, отдаващи значение единствено на броя дела и първата фаза от развитие на производството-до постановяване на решение по молбата за откриване на такова-по чл.630,чл.631 или чл.632 от ТЗ. Дейността по контрол върху производството по несъстоятелност, включително и чрез постановяване на актове, които въпреки, че нямат нито стабилността, нито последиците на постановени актове в исково производство, са резултат на близки до исковото, спорни, състезателни производства, в същността си представлява предоставяна специфична за производството по несъстоятелност защита на права на множество правни субекти едновременно, без обаче правата и фактите да са общи. Освен изключителната си трудоемкост, поставяните в тези производства въпроси са многообразни и касаят материя от различни правни клонове-гражданско, търговско, семейно, трудово право, данъчно и осигурително право. Намаленият до минимум инстанционен контрол върху актовете, чиято цел е постигане на бързина, както и липсата на достатъчно пълни и качествени теоретични разработки, изискват време и усилия за намиране

на най-справедливите и съответстващи на закона, включително и оперативни, решения. Продължава засиленото желание на синдиките, вероятно продиктувано и от засиления контрол върху дейността им от Министерство на правосъдието, да получават за всяко свое действие съдействие от съда по несъстоятелността под формата на предварително разрешение или подкрепа от кредиторите чрез гласуване на решение. В резултат на това зачестиха исканията за получаване на всевъзможни разрешения от съда или за свикване на събрания на кредиторите по най-различни въпроси, без да се държи сметка за това дали законодателят предвижда подобен вид санкция на съда по несъстоятелността, както и дали изобщо поставеният въпрос е в правомощията на събрание на кредиторите като орган на несъстоятелността. Следва отново да се акцентира на обстоятелството, че съдът по несъстоятелността, събранието на кредиторите и синдика, въпреки че са органи на производството по несъстоятелността, не упражняват правомощия съвместно. Основен орган със самостоятелни широки правомощия в областта на управлението на различните етапи на производството по несъстоятелност и на предприятието на длъжника е синдикът, като тази дейност той развива самостоятелно и на своя отговорност, като е необходимо да полага грижата на добрия търговец. В този смисъл работата му по същността си е идентична с тази на изпълнителен орган на действащо търговско дружество. Съдът по несъстоятелността и събранието на кредиторите имат ограничени правомощия, като участието им е регламентирано изчерпателно и в никакъв случай не се изразява в съвместно ръководене на предприятието на длъжника и споделяне на управленските решения и отговорностите за него. Недопустимо е също така под формата на контрол на дейността на синдика, всъщност съдът, освен, за законосъобразността на действията му, да прецени и да се намесва в целесъобразността им, тъй като по този начин всъщност ще се окаже че грижата на добрия търговец полага съдията по несъстоятелността, а тя е напълно несъвместима с професията му. Непрекъснатото допитване до Събрание на кредиторите по въпроси изцяло от компетентността на синдика и бездействието на последния при липса на активност от страна на кредиторите по поставен въпрос чрез участие и гласуване на събрание, поставят производствата по несъстоятелност в състояние на продължителна и непредвидима във

времето висящност, която би могла единствено да трупа разноски, дори само под формата на месечно възнаграждение на синдика, при което, за да осигури служебното приключване на делото-чл.7 от ГПК приложим и в производството по несъстоятелност на основание разпоредбата на чл. 621 от ТЗ, съдът ще следва да прибегва до мерките по чл.663, ал.1 от ТЗ, които обаче само косвено биха подпомогнали този резултат.

В заключение, работата на съдиите от Първо гражданско и търговско отделение следва да бъде определена като много добра. В първоинстанционното производство на съда са възложени най-много функции по съдействие на страните, тъй като очевидно е, че идеята на закона е правораздавателната дейност да се разгърне в пълнота именно в този начален етап. С тази дейност съдиите се справят по възможно най-добрия начин, като се опитват непрестанно да търсят и да намерят баланса между осъществяване на качествено правосъдие в тази инстанция и битуващото в обществото, а и в институциите, разбиране за разумен срок на съдопроизводството.

II. ВЪЗЗИВНО ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ

Във въззивно гражданско отделение правораздават общо 15 съдии /вкл. командированите от БРС/ и 2 младши съдии. Съдия Албена Зъбова е командирована в Апелативен съд-Бургас от 20.06.2016 г. до заемане на свободната длъжност т.е и към настоящия момент. След приключване на едногодишния мандат като член на постоянната Комисия по атестирането и конкурсите на Съдийската колегия на ВСС, считано от 03.10.2018 г. съдия Вяра Камбурова започва работа отново във Второ гражданско отделение. От същата дата, за член на същата комисия е избрана съдия Веселка Узунова, за срок от 1 година. Считано от 31.01.2018г. съдия Кирил Градев и считано от м.октомври 2018г. съдия Валентина Цинцарска, след решение на ОС на съдиите в БОС, са преминали в Първо ГО. От Бургаския районен съд са командировани съдиите Елеонора Кралева и Димана Кирязова.

През отчетния период съдиите от въззивно гражданско отделение са разпределени в 6 постоянни въззивни състави. Председатели на съставите са: с. Мариана Карастанчева, с. Росица Темелкова, с. Росен Парашкевов, с.Недялка Пенева, с. Калина Пенева и с. Вяра Камбурова. В някои от въззивните състави участват и младши съдии. През цялата година в отделението постоянно са работили 2 младши съдии, като им се разпределяха за разглеждане въззивни граждански дела и частни граждански дела, при съответния процент натовареност, съобразно заповедите на административния ръководител и след решение на общото събрание на съдиите.

Към отделението през 2018г. работят двама съдебни помощници.

Отделението се ръководи от Председателя на Окръжен съд-Бургас съдия Росица Темелкова, а считано от 17.12.2018г. от заместник-председател и ръководител на Второ гражданско отделение съдия Вяра Камбурова.

1. Постъпление на дела във въззивна инстанция

Начало и край на 2018 г. - към 01.01.2018 год. са останали несвършени от предходната година общо 205 бр. въззивни дела, от които

156 въззивни граждански и 49 броя частни граждански дела, а в края на отчетния период, броят на несвършените дела е 171 бр. въззивни граждански и 31 бр. частни граждански дела, което навежда на извода за стабилност на показателите срочност и ефективност на съставите и почти изцяло приключване на постъпилите през годината дела в рамките на календарната година. Този извод следва от анализа на отделните показатели и от сравнението с предходни години.

За сравнение: към 01.01.2017 год. са останали несвършени от предходната година общо 220 бр. въззивни дела, от които 175 въззивни граждански и 45 броя частни граждански дела, а в края на отчетния период, броят на несвършените дела е 156 бр. въззивни граждански и 50 бр. частни граждански дела.

Към 01.01.2016 год. са останали несвършени от предходната година общо 233 бр. въззивни дела, от които 192 въззивни граждански и 41 броя частни граждански дела, а в края на отчетния период, броят на несвършените дела е 175 бр. въззивни граждански и 45 бр. частни граждански дела.

През 2018 година са образувани 1026 бр. въззивни граждански дела /пет дела продължаващи под същия номер/ и 547 частни граждански дела /две продължаващи под същия номер/, или общо 1573 дела.

За сравнение: През 2017 година са образувани 966 бр. въззивни граждански дела/ четири дела продължаващи под същия номер/ и 624 частни граждански дела/три продължаващи под същия номер/, или общо 1590 дела.

През 2016 година са образувани 1092 бр. въззивни граждански дела и 621 частни граждански дела, или общо 1713 дела.

По принцип, постъплението на делата е функция на общественоекономическите условия на живот и материално състояние на гражданите.

Статистически, на фона на образуваните дела в предходните години, през 2018г. следва да се отчете увеличаване броя на постъпилите въззивни граждански дела- те са с 60 повече. Лек спад се наблюдава при частните граждански дела- 77 бр. по-малко новообразувани през отчетния период в сравнение с 2017г. Това обстоятелство от своя страна следва да води до подобряване качеството на правораздаването.

2. Разгледани и отложени дела

Общо дела за разглеждане : през 2018 г. са 1778 дела - 1182 въззивни граждански и 596 частни граждански дела. От всички разгледани дела в тримесечен срок са приключили 82% от въззивните граждански дела (82% за 2017 г. и 84% за 2016 г.) и 98 % от частните граждански дела (през 2017 г. 98% и през 2016 г. 100%). Тези показатели показват стабилност в годините, което е изключително добър атестат за работата на отделението.

През 2018 г. са били насрочени общо 951 въззивни граждански дела и около 26,71% от тях са били отлагани (254 бр. дела) .

Броят на отлаганите дела може да се оцени като незначителен в сравнение с постъпилите и разгледаните. Отлагането на въззивните граждански дела определено не може да се разглежда като проблем в дейността на съда. По-големият процент въззивни граждански дела приключват в едно съдебно заседание. Може да се обобщи, че почти няма дела отложени поради нередовно призоваване на страните-техният брой е минимален. Това се дължи на добрата организация на работа на Служба „Връчване на призовки и съдебни книжа“ и на работещите там и на усилията на ръководството за повишаване на тяхната квалификация. Другата основна причина за отлагане на делата е свързана с исканията на страните за събиране на нови доказателства. С оглед разпоредбите на ГПК от 2008 година и предвидената процесуална преклузия за въвеждане на нови факти и ангажиране на нови доказателства във въззивната инстанция, исканията за такива доказателства не са чести. Дори да има

такива във въззивните жалби или отговорите, съставите във въззивно отделение ги разглеждат в подготвително заседание, съобразно разпоредбата на чл.267 ГПК, произнасят се по тяхната основателност, като по този начин се постига разглеждане и приключване на делата в едно съдебно заседание. Както и при предходните години, така и през отчетния период в повечето случаи страните се позовават на процесуални нарушения на първата инстанция и на осн. чл.266, ал.3 ГПК, правят искания за събиране на нови доказателства. Почти липсват искания за доказателства, които са новооткрити или нововъзникнали по смисъла на чл.266, ал.2 ГПК. Тези оплаквания най-често са свързани с доклада на съда по чл.146 ГПК- непълнота, неразпределена доказателствена тежест и дори липса на правна квалификация. През годините многократно сме посочвали, че пълната липса на доклад, изготвен от районния съд, много затруднява работата на въззивната инстанция, защото налага, съобразно задължителното тълкуване на ВКС /при наличие на такива оплаквания в жалбата / да се дават указания на страните за възможността да се ангажират нови доказателства и това почти винаги е свързано с отлагане на делата, понякога неколккратно. Независимо от това ,този проблем продължава да се повтаря и констатира в работата на някои районни съдии. Може да се обобщи ,че те по-скоро подхождат формално към това законово задължение на съда в процеса, като в много случаи резултатът е искания на страните за нови доказателства и удължаване времетраенето на процеса във втора инстанция. Регламентацията на длъжимите от съда процесуални действия по докладване на делото е императивна и пропускът на първоинстанционния съд да извърши доклад, респективно извършването на непълен или неточен доклад, се квалифицира като нарушение на съдопроизводствените правила. Справедливостта изисква да се отбележи, че по-голямата част от районните съдии, които са такива с достатъчно сериозен опит, съвестно изпълняват задълженията във връзка с доклада-той е пълен, има необходимо и изискуемо от чл.146 ГПК съдържание. В тези случаи можем да кажем, че работата на втората инстанция при постановяване на решение е значително облекчена и няма забавяне в производството пред Окръжния съд. Друга причина, която е повод за по-продължително разглеждане на делата във въззивната инстанция, е констатираната едва на този етап на производството

нередовност на исковата молба. Този проблем се наблюдава назад в годините и продължава да е актуален. В рамките на своите компетенции, съобразно ТР №1 от 09.12.2013г. по тълк.д.№1/2013г. на ОСГТК, въззивната инстанция, при констатирана нередовност на исковата молба, следва да проведе производство по чл.129, ал.2 ГПК и да даде указания за отстраняването ѝ /с посочени в мотивите на решението изключения/. Това, съответно, води до по-значително забавяне, като в много случаи се налага и събиране на нови доказателства. Друга причина, която води до отлагане на делата е недостигът на вещи лица с определена квалификация, което налага търсене на специалисти и в други съдебни райони, но това, разбира се, е свързано и с повече време и по-големи разходи за страните. С оглед констатирания дефицит на квалифицирани кадри, желаещи за бъдат вещи лица по делата /например клинични психолози, психиатри и въобще лекари по отделни специалности, графолози и др./или в случай на отвод на назначеното вещо лице, се стига до отлагане на делото /понякога многократно/ за намиране на друг специалист, което може да се окаже доста трудно.

До забавяне на работата по делата се стига и поради това, че понякога страните искат освобождаване от държавни такси, като при отказ от съда, следва обжалване пред горната инстанция. При оставяне на частните жалби без движение за внасяне на държавната такса, се иска отново освобождаване от внасяне на такса. Жалбоподателят отново обжалва евентуалния отказ на съда и така се стига до безкрайно обжалване и повтарящи се искания за освобождаване от такси. Този проблем е констатиран нееднократно, има случаи когато делата не могат да се придвижат с месеци и дори година до горната инстанция, именно поради непрестанните искания за освобождаване от такси или предоставяне на правна помощ, последвани от жалби против отказа, постановено от съда. В този смисъл апелираме да се предвиди законодателно изменение на чл.78 ГПК, като таксата не се събира предварително, а след приключване на производството по обжалване от подателя на искането, когато не бъде уважено изцяло или отчасти. Независимо от горното, като цяло, дисциплинираното движение на въззивните граждански дела- спазени процесуални срокове за образуване на делата, разпределение и насрочване, постановяване на определения

по чл.267 ГПК и приключване в законоустановените срокове, сочат за повишена ефективност на съдебното заседание. Те говорят и за старателна подготовка на съдиите по делата, все в полза на доброто правосъдие.

Следва да се отбележи, като положителна тенденция, че през 2018 година намалява броя на делата, по които е отменен хода по същество- та са 10 бр. дела. За сравнение – през 2017 г. по 11 бр. дела е отменен хода по същество, а през 2016г. броят им е 12. В дух на самокритичност се налага да обърнем отново внимание на въпроса с предварителното проучване на делата при изготвяне на доклада по въззивната жалба, така че да не се стига до отмяна на хода по същество и внасяне на делото в открито заседание. Стремещът ни трябва да е да няма дела с отменен ход по същество поради пропуски в подготвителното заседание на съда.

След извършен анализ на висящите и неприключили дела, образувани преди 2018 г., в отделението се констатира наличие на 5 такива дела- три, образувани през 2015 година, едно –през 2016 и 2017 година. Три от тях (образуваните през 2015 г.) са спрени и 2 са отлагани, спирани и възобновени през 2018 г.

Вид дело	№ дело	Съдия-докладчик	Предмет	Образувано на	Статус
ВГД	291/2015	ГАЛЯ В. БЕЛЕВА	208-2	17.2.2015	спряно
ВГД	520/2015	ТАНЯ Т. РУСЕВА-МАРКОВА	302-2	21.3.2015	спряно
ВГД	775/2015	ДАРИНА А. КОСТОВА	206-2	04.5.2015	спряно
ВГД	1792/2016	ГАЛЯ В. БЕЛЕВА	501-2	03.11.2016	отлагано по доказателствата, спряно на 20.03.2018 и възобновено на 19.09.2018. Насрочено за 11.03.2019
ВГД	1727/2017	КИРИЛ С. ГРАДЕВ	501-2	16.11.2017	спряно на 05.12.2017 и възобновено на 17.05.2018. Насрочено за 21.01.2019

Гражданско дело №1792/16 г. е образувано по въззивна жалба против решение на районен съд по извършване на делба, като отлагането е заради висяща процедура по чл.201 ЗУТ и не е в компетенциите на съда да ускори административното производство.

Натовареността на въззивните граждански съдии спрямо постъпили въззивни граждански дела по щат е 7,72, а действителната натовареност-10,97.

За сравнение: През 2017 г. натовареността на въззивните граждански съдии спрямо постъпили въззивни граждански дела по щат е 7,79, а действителната натовареност- 8,98, а през 2016 г. по щат е 8,40, а действителната натовареност- 9,42.

Следва да се обърне внимание на факта, че постановените в закрито заседание актове са в пъти повече от крайните такива- общо **2698** акта, постановени в закрити заседания актове, които не намират отражение в никоя статистика.

Съпоставката на средната натовареност при постъпилите и свършените дела показва, че съдиите са работили при добра интензивност и бързина като цяло.

3. Свършени въззивни граждански дела

От общо разгледаните 1182 бр. въззивни граждански дела, свършени са 1011, като от тях 828 бр. в тримесечен срок – т.е. 82% от общия брой свършени дела. В тримесечния срок се включва времето от образуване до предаване на делото с изготвен съдебен акт, съгласно указанията на ВСС за изготвяне на статистическите справки. Следва да се отбележи, че

съдиите, които забавят постановяване на актовете си над един месец, са изключение.

През отчетната година, от свършените 1011 въззивни граждански дела, 860 бр. са решени по същество – от тях по 174 дела решенията на първоинстанционните съдилища са изменени отчасти, по 81 дела решението е отменено изцяло и вместо него – постановено ново решение по същество, по 15 бр. дела решението е било обезсилено и 151 дела са били прекратени. В останалите случаи, по 590 дела решението на първоинстанционните съдилища са били потвърдени.

За сравнение: През 2017 г. са свършените 985 въззивни граждански дела, 840 бр. са решени по същество – от тях по 110 дела решенията на първоинстанционните съдилища са изменени отчасти, по 164 дела решението е отменено изцяло и вместо него – постановено ново решение по същество, по 12 бр. дела решението е било обезсилено и 146 дела са били прекратени. В останалите случаи, по 553 дела решението на първоинстанционните съдилища са били потвърдени, а през 2016 г., от свършените 1109 въззивни граждански дела, 976 бр. са решени по същество – от тях по 136 дела решенията на първоинстанционните съдилища са изменени отчасти, по 154 дела решението е отменено изцяло и вместо него – постановено ново решение по същество, по 25 бр. дела решението е било обезсилено и 133 дела са били прекратени. В останалите случаи, по 661 решението на първоинстанционните съдилища са били потвърдени.

Причините за отменените съдебни актове на първостепенните съдилища са различни. Те могат да се обособят в следните групи :

- неправилно тълкуване и прилагане на материалния закон;
- съществени процесуални нарушения;
- необоснованост.

Броят на постъпилите частни граждански дела – 547 (624 за 2017 г. и 621 за 2016 г.) е по-малко в сравнение с предходните две години. По-

голямата част от частните граждански дела са образувани по жалби против разпореждания в заповедното производство /общо 158 броя/, жалби против определенията за спиране и прекратяване на делото и други процесуални въпроси.

	Брой образувани дела
чл. 417 ГПК	79
чл. 410 ГПК	36
чл. 423 ГПК	35
чл. 420 ГПК	8

Макар, с редки изключения, разглеждането на частните граждански дела да става в закрито заседание, проучването и произнасянето им изисква задълбоченост и работата по тях не може да се прецени като лека или изискваща по-малко време от съдията. Може да се обобщи, че приетите в годините тълкувателни решения на ВКС доведоха до намаляване на отменените определения по частните граждански дела и това безспорно се дължи на уеднаквяване на практиката на съдилищата по тези проблеми.

Все още не са малко случаите, при които въззивният съд достига до правни изводи, различни от тези на първоинстанционния съдия по отношение законосъобразността на обжалваните определения, предмет на разглеждане в частните производства. Необходимостта от съвместни

обсъждания на постановените тълкувателни решения и отклоненията от тях не е отпаднала.

Средната натовареност на съдиите от въззивно гражданско отделение по отношение общия брой дела за разглеждане по щат е 8,72 /при 8,88 за 2017 г. и 9,54 за 2016 г./, а действителната натовареност е 12,40 дела месечно /при 10,97 за 2017 г. и 11,05 за 2016 г./.

Средната натовареност на съдия от това отделение на месец спрямо свършените дела по щат е 7,74 дела (при 7,87 за 2017 г. и 9,80 дела за 2016 г.), т.е. един съдия от отделението е свършил 92,82 дела през годината (94,4 за 2017 г. и 101,50 дела за 2016 г.). Действителната натовареност по свършени дела е 11,00 месечно (при 9,72 за 2017 г. и 9,79 за 2016 г.).

Входирана е една молба за определяне срок при бавност по дела, гледани от съдиите във въззивно гражданско отделение – ВГД № 635/2017 г. на 25.04.2018г. След указание на съдията-докладчик дали се поддържа молбата, тъй като е постановено вече решение, няма постъпил отговор от страната, т.е. на основание чл.256, ал.1 ГПК молбата се смята за оттеглена.

4. Резултати от касационната проверка

От всички свършени през годината дела, обжалвани са били 271 въззивни граждански дела и 46 частни граждански дела.

Резултатите от касационната проверка са, както следва:

Обжалван съдебен акт 2018 г.	Брой върнати след обжалване дела	Резултати от касационната проверка /върнати дела до	
		Отменени изменени	Потвърдени
Решения	155	25	46
Определения	111	10	82

Забележка : Броят на делата, върнати от ВКС след касационна проверка обхваща и дела, разгледани в предходна година, но върнати през 2018 г., и не представят само резултатите по постановените през 2018 г. съдебни актове. В определенията са включени и тези, които не са завършващи производството, а са постановени в хода на делото и са обжалвани от страните.

Анализът на отменените и потвърдени от по-горната инстанция съдебни актове сочи 48% напълно одобрена правораздавателна дейност на отделението. Регистрира се известен спад в процента потвърдени актове на въззивните състави, който през 2017г е бил 72%. Това трябва да бъде сигнал за по-задълбочена правораздавателна дейност и поставяне на акцент върху повишаване на квалификацията на магистратите. Следва да се подчертае, че макар материалният интерес по някои от делата, разглеждани от въззивните съдии, като абсолютна величина, да не е толкова висок, те в големия процент от случаи продължават да са усложнени от фактическа и правна страна. Особен интерес представляват тези дела, актовете по които са допуснати до касационно обжалване и е постановено решение по реда на чл. 290 ГПК. В рамките на 2018 г., от ВКС са били допуснати до касационно обжалване общо 71 дела /тук се включват и дела от предходни години, като те са се върнали с решение от ВКС през 2018 г./. От тях съдебните актове по 46 броя въззивни граждански дела са били потвърдени от касационната инстанция, по 13 броя дела са били отменени. През 2018 г. с индекс „Зб - изцяло обезсилено и върнато или не за ново разглеждане“ са върнати 3 броя въззивни граждански дела. Едното решението е обезсилено като постановено по нередовна искова молба, а второто като постановено спрямо неправопособна страна-задължителен необходим другар, починал след подаване на въззивната жалба, но преди приключване на съдебното дирене / по дело за делба, като следва да се изтъкне, че в случая съдът няма вина, тъй като не е бил информиран от страните за настъпилата смърт/, а третото - поради предявяване на иск по чл.7 ЗВСОНИ след изтичане на специалния преклузивен едногодишен срок по закон. В сравнение с 2017 г. и 2016 г. е намален и броят на обезсилените решения - през 2017 г. 5 дела, 2016 г. 4

дела. Няма прогласени за нищожни съдебни актове. Макар и незначителен брой на фона на всички обжалвани актове, обезсилените съдебни решения винаги будят известна тревога. Повтарящата се причина – произнасяне по нередовна искова молба, налага въззивните съдии да акцентират на внимателното запознаване и проучване на първоинстанционното дело на етапа на подготвителното заседание, като при констатация за нередовност на исковата молба, своевременно да се предприемат действия по отстраняване на тази нередовност, с даване на съответните указания на ищеца по реда на чл.129 ГПК. По този начин ще се избегне и отмяната на определението на съда за даване ход по същество и внасяне на делата отново в открито заседание. Разбира се, стремежът на съдиите в отделението е пълна липса на обезсилени актове и свеждане до минимум на отменените съдебни актове.

Броят на делата, по които решението е отменено или изменено е нищожен в сравнение с преценената като законосъобразна дейност на съда. И през 2018 година по по-големия брой въззивни граждански дела ВКС не е допуснал касационно обжалване на постановените актове.

В отделението и през изминалата 2018 година продължи традицията за общо обсъждане от всички съдии на възникнали проблеми по правоприлагането и на резултатите от инстанционния контрол. Целта на тези събирания е преодоляване на грешките по приложението на закона и запознаване с новостите в практиката на ВКС и БАС по актуални проблеми.

В рамките на изминалата 2018 година продължи практиката да се поставят ежемесечно на вътрешната поща на съдиите, решенията ВКС по делата, по които е допуснато касационно обжалване. Целта е да се избегнат повторения на вече допуснати грешки в процеса на правораздаване. Постоянен е стремежът на съдиите във въззивно отделение да се избягва постановяване на противоречиви актове на отделните състави по еднотипни казуси, защото именно различните решения по такива дела създават съмнения в обществото за наличие на корупционни практики.

През месец ноември 2018г. беше извършена комплексна проверка на Окръжен съд Бургас от Апелативен съд Бургас за периода 01.01.2018г.

до 01.11.2018г. Съдиите от въззивно гражданско отделение обсъдиха и анализираха резултатите от проверката. За въззивно отделение няма негативни констатации или препоръки.

5. Изводи. Проблеми във въззивното гражданско отделение

- Винаги сме подчертавали важноста на тълкувателната дейност на ВКС с оглед на това, че се внася яснота по въпроси, по които има противоречиво правоприлагане. Тя води до намаляване случаите на постановяване на противоречиви актове по еднотипни казуси, до повишаване на качеството на работа на съдиите и до предвидимост в действията на съда. Както сме подчертавали и в предишни доклади, по-удачният начин за избягване на противоречива съдебна практика е предприемане на законодателни промени, които премахват предпоставките за формирането ѝ, пред преодоляване на законовите празноти по тълкувателен път. Изключително многобройната практика на ВКС, материализирана в тълкувателни решения, изисква от отделния магистрат постоянство в проучването и запознаването с нея и отнема немалко време, което също следва да се има предвид при определяне на неговата натовареност. За да бъде на необходимото професионално ниво и да постановява обосновани и мотивирани съдебни актове, съобразени с тълкувателната практика на касационната инстанция, съдията трябва да я познава в детайли, което безспорно предполага усилия, с оглед на нейния голям обем. Много полезно е и текущото обучение на съдиите в НИП, като поддържаемо становището, че регионалните обучения са добър вариант за включване на повече съдии в обучението.

Проведени бяха следните регионални семинари:

- на 13.04.2018 г. –регионален семинар на тема „Договори за строителство, предварителни договори-облигационноправни аспекти“, с лектор съдията от ВКС Емилия Василева,
- на 29.10.2018 г. беше проведен семинар на тема „Съдебно-психологически експертизи на деца. Синдром на родителско отчуждение. Поведение на съдията при провеждане на производства с участие на деца, пострадали от домашно и

сексуално насилие." с лектор на семинара доц.д-р Румен Бостанджиев.

Продължи и традицията на Апелативен съд-Бургас за обобщаване на практиката на съдилищата от Бургаския апелативен район по конкретни теми, в което обсъждане ОС-Бургас участва активно. Тази година темата беше свързана с измененията на ГПК и като лектор беше поканена съдия Албена Бонева от ВКС.

Такива мероприятия са много важни за съдиите, както във въззвизивно, така и в първо гражданско и търговско отделение, защото дават възможност на по-голям брой магистрати да се запознаят с актуалните виждания на ВКС по обсъжданата тема, а също така и да се зададат въпроси и се получи компетентен отговор от съдия от касационната инстанция. Тази практика следва да продължи. От своя страна ръководството също ще продължи да проявява активност и да организира такива семинари, в рамките на предоставените ни финансови възможности, като ще се старее да кани като лектори главно касационни съдии, тъй като те дефинират и практиката на долните инстанции в системата.

Наблюдава се лек спад при делата по заповедното производство, които в продължение на няколко години бяха преобладаващи в групата на частните граждански дела. Същата тенденция се наблюдава и в постъплението на районните съдилища, което обяснява намаления брой дела от тази група пред въззвизивната инстанция. През 2018 г. са образувани 79 броя частни граждански дела по жалби, във връзка със заповеди по чл.417 ГПК и 36 дела по жалби, във връзка със заповеди по чл.410 ГПК, по чл. 423 ГПК – 35 дела и по чл. 420 ГПК – 8 дела или общо **158** частни граждански дела. През 2017 г. са образувани 126 броя частни граждански дела по жалби, във връзка със заповеди по чл.417 ГПК и 107 дела по жалби, във връзка със заповеди по чл.410 ГПК, по чл. 423 ГПК – 35 дела и по чл. 420 ГПК – 11 дела или общо **279** частни граждански дела. За 2016 г. са образувани общо **233** частни гр.дела по заповедното производство. Намалява броят на делата, образувани по реда на чл.422 ГПК – през отчетната година са 102 броя, през 2017 г. са 103 дела, при 142 дела през 2016 г. Изминала е малко повече от една година от измененията в ГПК от

2017 година и е все още рано да се направи цялостен анализ, но при всяко положение може да се каже, че разпоредбата на чл.415, ал.1, т.2 ГПК ще доведе до увеличаване на броя на исковите производства, които от своя страна със сигурност ще натоварят длъжника с допълнителни разноски и ще увеличат задължението му, дори само с изтеклите по време на исковото триинстанционно производство лихви върху паричното вземане. Магистратите обаче прилагат закона такъв, какъвто е и в тази връзка отговорността на въззивните състави по обжалване на актовете на районния съд по заповедното производство е голяма, защото независимо от материалния интерес, въззивните определения, постановени в заповедното производство, са окончателни.

През изминалата година броят на делата, които са образувани по постъпили жалби против действията на съдебния изпълнител е относително голям, но този брой бележи спад в сравнение с 2017г. и 2016г.- образувани през 2018 г. са общо **276** дела, през 2017 г. са **311** дела, при **294** дела за 2016 г. Тук проблемите основно са в няколко насоки и не веднъж сме ги посочвали. На първо място, страните продължават да обжалват действия на съдебните изпълнители /главно на ЧСИ/, които са изключени от кръга на лимитативно изброените в чл.435 ГПК. В тази връзка, статистиката показва, че от общо 276 дела, образувани през отчетната година по жалби против действия на ЧСИ и 34 дела несвършени в началото на отчетния период, прекратени са 90 дела /т.е. 33,58% от всички свършени дела на ЧСИ/, а по останалите има постановено решение по същество на жалбата, т.е. тези случаи не са преобладаващи, но и не са малко. Независимо от разпоредбите на закона и от постановеното Тълкувателно решение по въпросите на изпълнителното производство, това се явява тенденция, особено от страна на длъжника. Така може да се обясни и относително големият брой оставени без разглеждане жалби, като постановените определения на въззивните състави често се обжалват и пред апелативната инстанция. Налице е стремеж да се забави принудителното изпълнение, макар, съобразно разпоредбата на чл.438 ГПК, подаването на жалбата да не спира изпълнението. На практика обаче се удължава изключително много изпълнението на съдебните решения и се засяга чувствително интересът на вискателя. Понякога се случва длъжникът да подава жалби против актове на съда, в рамките на

производството по обжалване на действията на ЧСИ, които не подлежат на обжалване пред апелативната инстанция, но дори връщането на недопустимите жалби от своя страна отваря път за ново обжалване. Така се компрометира стремежът на законодателя да ограничи възможността да се обжалват действия на съдебния изпълнител, с цел да се постигне бързина и ефективност на принудителното изпълнение.

Макар да бяха приети две тълкувателни решения по въпросите на изпълнителното производство и предстои приемането на трето, все още се констатира противоречива практика на окръжните съдилища по тази материя. Все още не е безспорно в практиката на съдилищата, дали ипотекарният длъжник е трето лице или е страна в изпълнителното производство- едни състави приемат, че той има качеството на длъжник при насочване на изпълнението против ипотекирания му имот, а в няколко свои решения по чл.303 ГПК ВКС приема, че ипотекарният длъжник е трето лице в изпълнителното производство, а не длъжник. Това разрешение налага внасяне на делото в открито съдебно заседание и съответно увеличава продължителността на разглеждане на делата. По различен начин от съдилищата е третиран и наддавачът или лицето, внесло задатък до последния ден на проданта. Следва да се преосмисли практиката за насрочване на жалби на наддавачите в открито съдебно заседание, с оглед на това, че те нямат качеството на трети лица, засегнати от принудителното изпълнение. За да се стигне до единна практика в страната, тези въпроси следва да се разрешат по тълкувателен път, още повече, че в голяма част от случаите актовете на окръжния съд по тези дела са окончателни, а всички актове на апелативната инстанция по жалби против определения за прекратяване на производството, от своя страна също са окончателни. Сериозността и значимостта на проблемите в изпълнителното производство се потвърждава и от факта, че предстои да бъде постановено трето тълкувателно решение по тези въпроси– по образуваното т.д. №4/2017г. на двете колегии на ВКС. За съжаление, не всички спорни въпроси са обхванати в предложението.

Не са редки случаите, в които страните подават жалбите си направо пред окръжния съд, при наличието на законовата разпоредба на чл.436 ГПК, като сочат, че съдебният изпълнител необосновано забавя

изпращането им в съда, тъй като изисква от тях заплащане на значими суми за администриране на жалбата, извън държавната такса, която е 25 лева. В този случай постоянна е практиката на въззивно гражданско отделение да не се образуват дела по постъпилите жалби направо пред съда-те ще са „кухи“ дела, тъй като се налага прекратяването им и връщането им за администриране на съдебния изпълнител. Удачно би било и да се организира среща с частните съдебни изпълнители, чийто действия най-често се обжалват, с оглед уеднаквяване на практиката по администриране на жалбите и изпращане на пълни копия от изпълнителните дела.

Така очертаните проблеми относно делата, касаещи обжалването на действията на съдебния изпълнител водят до заключение, че това не е рутинна за съдията работа. Отделно, обикновено се касае за голям обем от доказателствен материал, който изисква време за проучване, дори да се окаже в крайна сметка, че жалбата е недопустима.

Относно характера на исковите производства, по които са постъпили въззивни жалби против решения на районните съдилища за разглеждане в отделението през изминалата година, може да се подчертае, че те отново са основно по облигационни спорове – с доставчици на обществени услуги, със застрахователи, банки, както и такива, касаещи междуфирмена задължнялост. Забелязва се известно увеличение на делата, образувани по спорове по СК – главно за родителски права, а също и делата по Законът за защита от домашно насилие. По отношение на последните две групи дела следва да се акцентира на възможността те да преминават през процедура по медиация, преди да започне съдебното производство. Счита се, че би било правилно и разумно да се предвиди изменение в съответните процесуални и материалноправни норми, така че да се задължат страните да използват първо този извънсъдебен способ за разрешаване на спорите между тях. Това категорично ще бъде в интерес на първо място на децата, които са най-засегнати от тежките спорове между своите родители. Намалението на броя въззивни граждански дела в сравнение с предходните две години, като абсолютна цифра, обаче е съчетано с усложнението им от процесуална и материалноправна страна – макар да са по-малко на брой, делата стават все по-усложнени, страните

могат да използват в едно дело с относително ниска цена на исковете, целия арсенал от процесуални средства за защита- насрещни искове, възражения за прихващане, за подобрения, обратни искове и др., и съдът дължи подробен и обоснован отговор на всички възражения и твърдения в жалбите и отговорите.

Анализът на работата във въззивно гражданско отделение води до извод, че бавното правосъдие, като проблем, не стои пред съдиите от това отделение. Основното обаче, към което винаги сме се стремели и, на което се обръща особено внимание, е избягването на противоречивата практика, още повече, че немалък брой от случаите актовете са окончателни.

Постигането на добри резултати става с ежедневна упорита работа и общо обсъждане на поставените правни проблеми. Стремехът ни е да намалим до минимум отменените от ВКС актове на въззивните състави. За нас, наред с разглеждане на делата в разумен срок, от първостепенно значение е постановяване на обосновани и мотивирани съдебни актове, съобразени със закона и съдебната практика, но и неоставящи у обществото чувство за несправедливост. Само по този начин ще се повиши авторитетът на магистратите и ще се преодолее недоверието на гражданското общество в правосъдието в България.

III. НАКАЗАТЕЛНО ПРАВОСЪДИЕ

1. ПЪРВОИНСТАНЦИОННО НАКАЗАТЕЛНО ПРАВОСЪДИЕ

През 2018 г. първоинстанционните наказателни дела са разглеждани от 12 съдии - Петя Петрова (до 31.05.2018 г.), Захарин Захариев, Цвета Попова, Събчо Събев, Стефан Стойков, Георги Пепеляшев, Даниел Марков, Катя Господинова, Петя Георгиева, Яни Гайдурлиев, Ангел Гагашев и Светлин Иванов.

Със заповед № АД-05-41/06.06.2018 г. на председателя на Апелативен съд – Бургас, в Окръжен съд – Бургас е командирован Георги Грънчев - съдия в Районен съд – Бургас за разглеждане на дела в наказателно отделение на БОС, считано от 25.06.2018 г. до 25.06.2019 г. включително.

Съдебните помощници към отделението са трима. Считано от 20.05.2017 г. съдебен помощник Веселина Томова е в отпуск по чл. 163, ал. 1 от КТ, поради бременност и раждане.

До 02.07.2018 г. наказателното отделение на БОС се ръководи от заместника на административния ръководител – заместник-председателя Петя Петрова.

На основание Решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по протокол № 21 от 26.06.2018 г., считано от 02.07.2018 г. съдия Яни Гайдурлиев встъпи в длъжност „заместник на административния ръководител – заместник-председател“ на Окръжен съд – Бургас и ръководител на наказателно отделение.

1.1.Останали висящи - в началото и края на отчетния период

В началото на отчетния период:

Към 01.01.2018 г. са били несвършени 30 НОХД, 13 ЧНД и 3 АНД.

От предходен период са останали 3 дела: НОХД №№ 990/2013 г., 1020/2016 г. и 1076/2016 г. Всички други несвършени дела към 01.01.2018г. са постъпили през 2017 г.

В края на отчетния период:

При анализа на несвършените дела в края на отчетния период се установява, че общо от отчетната година и минали периоди, останали несвършени дела са 38 НОХД, 18 ЧНД и 8 АНД дела. Единствено НОХД № 1020/2016 г. е от предходен на отчетната година период. Останалите 37 НОХД, 8 АНД и 18 ЧНД са постъпили през 2018 г., като от тях 75% са постъпили в края на отчетния период, което съответства на двумесечния срок за насрочване на делото, графика на съда и неритмичното постъпление от прокуратурата.

Данните от анализа на натовареността и динамиката на постъплението ясно установяват, че броят на несвършените дела съответства на постъплението в края на отчетния период. Постъпилите в края на годината дела са насрочени за разглеждане в началото на следващия отчетен период, при спазване на нормативно указаните срокове. Обсъжданият показател разкрива способността на съда да приключва делата, постъпили през годината. Към комплекса от фактори, способстващи постигане на горните резултати следва да се отчетат отговорността и опитът на съдиите, професионалният подход при организация на работата, както и достатъчната обезпеченост с материални и персонални ресурси. Отклоненията следва да се търсят в характера и спецификата на останалите от минали периоди дела, съществуващото законодателство, и не на последно място - неритмичното натоварване на отделния съдия, предвид начина на функциониране на програмата за

случайно разпределение на делата. Същевременно, не може да не се отчете и факторът лична организация на работния процес, който в много случаи пряко повлиява срочността на разглежданите дела.

Действията на съда за намаляване броя на несвършените дела се изразяват в ежемесечно отчитане на несвършените дела и проверка на същите във връзка с установяване на причините, обусловили по-голяма продължителност на съдебната фаза на процеса, обсъждане на подходи за преодоляване на забавата.

1.2. Постъпление - общи данни, съобразно броя на наказателните дела

През 2018 г. са постъпили общо 1195 наказателни дела, от които:

- 164 НОХД и АНД (**от тях: 145 НОХД и 19 АНД**)
- 565 ЧНД I инстанция
- 71 ЧНД разпити
- 170 ВНОХД и ВНЧХД, и ВАНД
- 225 ЧНД II инстанция

За сравнение : През 2017 г. са постъпили 147 НОХД и 5 АНД, а през 2016 г. - 130 НОХД и 4 АНД, т.е. в тези групи дела - НОХД и НАХД, се запазва тенденцията към увеличаване броя им.

През 2018 г. са **постъпили 565 ЧНД.**

За сравнение: През 2017 г. са постъпили 627 ЧНД, а през 2016 г. - 550 ЧНД. Броят дела в тази група е намалял с 62 спрямо 2017 г., но е с 15 бр. по-голям от 2016 г.

Отделна статистика представляват **ЧНД - разпити**, които през годината са били **71**.

За сравнение: 92 през 2017 г. и 149 за 2016 г.

Констатира се трайна тенденция в намаляване на ЧН дела, образувани по чл. 222 и чл. 223 от НПК – разпит на обвиняем и свидетел пред съдия.

Анализът на посочените числа показва намаляване на общия брой постъпили в БОС наказателни дела в сравнение с 2017 г. Съпоставянето по групи дела сочи запазване на броя на постъпилите НОХД и НАХД дела и намаляване броя на частните наказателни дела.

1.3. Структура на постъплението

➤ НОХД, НАХД

И през 2018 г., както и при предходните две години, най-значителен е делът на делата, образувани за престъпления по **глава единадесета от НК - „Общопасни престъпления“**. През 2018 г. техният брой е бил 52, през 2017 г. - 58, а през 2016 г. – 46. В тази група най-многобройни са делата за престъпления по чл. 354а, ал. 1 и 2 от НК, с предмет наркотични вещества - **31 бр. през 2018 г.** (за сравнение през 2017 г. - 38 бр., а през 2016 г. – 21 бр.) и делата за причиняване на смърт по непредпазливост в транспорта – **21 бр. през 2018 г.** (за сравнение през 2017 г. - 19 бр., а през 2016 г. – 23 бр.).

Статистиката през последните години сочи, че престъпленията, имащи за предмет наркотични вещества или техни аналози, бележат трайно завишаване. Тези престъпления, с оглед на техния обект на защита - обществените отношения, свързани с опазването на общественото здраве, са поначало такива със завишена степен на обществена опасност.

При транспортните престъпления и през 2018 г. най-много са образуваните дела по квалифицираните състави на чл. 343, ал. 3, б. „б“ и ал. 4 от НК – причиняване на смърт или телесна повреда на едно или повече лица при управление на МПС, като деянието е извършено в пияно състояние или след употреба на наркотични вещества или техни аналози, или деецът е избягал от местопроизшествието, или е управлявал, без да има необходимата правоспособност, или на пешеходна пътека – 12 бр. през 2018 г., 10 бр. през 2017 г., 13 бр. през 2016 г., което е една обезпокоителна устойчивост във времето. На второ място, от образуваните дела за транспортни престъпления, най-много са тези по основния състав за причиняване на смърт по непредпазливост в транспорта (чл. 343, ал. 1, б. „в“ от НК), които са 9 бр. през 2018 г., при 9 и през 2017 г., и 10 бр. през 2016 г.

Следва постъплението по **Глава шеста от НК - „Престъпления против стопанството“ – 33 бр. през 2018 г.** (при 35 бр. за 2017 г. и 30 бр. за 2016 г.), от които делата за престъпления против паричната и кредитната система по чл. 243 - 252 от НК са 30 бр., а 3 дела са за престъпления против митническия режим. През 2018 г. не са образувани дела за безстопанственост по чл. 219 от НК и за престъпления по чл. 220 от НК (склучване на неизгодна сделка, в т.ч. и квалифициран състав).

След тях се нареждат делата по **Глава осма от НК - „Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции“ – 22 бр. през 2018 г.** (през 2017г. - 15 бр., а през 2016г. - 22 бр.), от които най – многобройни са делата за активен подкуп по чл. 304а от НК, а именно подкуп на длъжностно лице, заемащо отговорно служебно положение, включително съдия, съдебен заседател, прокурор или следовател, или на полицейски орган, като през 2018 г. те са 19 бр. (12 бр. през 2017г. и 12 бр. през 2016г.).

Следват делата по **Глава втора от НК - „Престъпления против личността“ – 17 бр. през 2018 г.**, от които делата за убийство по чл. 115 – 116 от НК са 8 бр. (5 бр. през 2017г. и 9 бр. през 2016г.). Постъпилите дела за причинена смърт по непредпазливост по чл. 123 от НК са почти постоянен брой за последните три години – 1 бр. през 2018г., 1 бр. през 2017г. и 2 бр. през 2016г.

След тях се нареждат делата по **Глава пета от НК - “Престъпления против собствеността”- 15 бр. през 2018 г.** (през 2017 г. - 17 бр. и през 2016 г. - 17 бр.). Както при предходните две години, така и през 2018 г. най-голям дял от образуваните дела за извършени престъпления против собствеността заемат квалифицираните състави на грабеж по чл. 199, ал. 1 от НК - 12 бр. (при 16 бр. за 2017 и 14 бр. за 2016 г.).

Най-малко е постъплението на делата по **Глава седма от НК – „Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи“** – 6 бр. през 2018 г. (през 2017 г. – 9 бр., а през 2016 г. - 4 бр.), от които 4 бр. за престъпления по чл. 255 - 257 от НК – укриване и неплащане на данъчни задължения и 2 бр. за престъпления по чл. 253 от НК - пране на пари.

От отчетените 145 новообразувани НОХД, образуваните по **обвинителен акт са 103**, а образуваните по внесени **споразумения по чл. 382 НПК – 42**. За сравнение през 2017 г. образуваните по обвинителен акт НОХ дела са били 96, а образуваните по внесени споразумения по чл. 382 НПК – 49. През 2018 г. са образувани **2 АНД** по предложения по чл. 78а НК, при липса на такива през 2017 г. Образуваните по чл. 83а от ЗАНН административнонаказателни дела са **17** (през 2017 г. – 5 бр., а през 2016 г. - 3 бр.).

През отчетната година са върнати за доразследване от разпоредително заседание по реда на чл. 249, ал. 2, вр. 248, ал. 1, т. 3 от НПК **9 бр. НОХД**. Няма подадени частни протести или частни жалби срещу определенията на съда за прекратяване на съдебното производство и връщане делото на прокурора.

Вид дело	№ дело	Съдия докладчик	Свършване	Резултат
НОХД	1190/2017	СТЕФАН СТОЙКОВ	26.3.2018	Прекратено и върнато за доразследване от р.з.
НОХД	1331/2017	СТЕФАН СТОЙКОВ	20.2.2018	Прекратено и върнато за доразследване от р.з.
НОХД	72/2018	ЯНИ ГАЙДУРЛИЕВ	12.4.2018	Прекратено и върнато за доразследване от р.з.
НОХД	178/2018	ЦВЕТА ПОПОВА	17.4.2018	Прекратено и върнато за доразследване от р.з.
НОХД	237/2018	ДАНИЕЛ МАРКОВ	18.4.2018	Прекратено и върнато за доразследване от р.з.
НОХД	238/2018	СТЕФАН СТОЙКОВ	31.5.2018	Прекратено и върнато за доразследване от р.з.
НОХД	287/2018	ЦВЕТА ПОПОВА	21.5.2018	Прекратено и върнато за доразследване от р.з.
НОХД	948/2018	КАТЯ ГОСПОДИНОВА	18.12.2018	Прекратено и върнато за доразследване от р.з.
НОХД	1076/2018	ЦВЕТА ПОПОВА	21.12.2018	Прекратено и върнато за доразследване от р.з.

➤ ЧНД

През 2018 г. са постъпили 565 ЧНД, при 627 бр. през 2017 г. и 550 бр. за 2016 г.

В тази група са включени делата, образувани по жалби срещу постановления на прокурор за прекратяване на наказателното производство (чл. 243 от НПК); по молби за реабилитация; по ЗЕЕЗА – молби за екстрадиция и европейски заповеди за арест; по искания по ЗПИИРКОРНФС; по искания за разрешаване на специални разузнавателни средства; по производства във връзка с изпълнение на наказанията и по молби и предложения за определяне на общо наказание; по предложения на пробационния съвет по чл. 43а от НК; и по делата, свързани със съдебен контрол в досъдебното производство.

Постъпилите през 2018 г. дела по чл. 70 - 71 НК – за условно предсрочно освобождаване са 97 на брой; делата за реабилитация – 13; производствата по чл. 306, ал. 1, т. 1 от НПК (кумуляции) – 21; производствата по искания по ЗПИИРКОРНФС - 29; предложенията за замяна на наказанието пробация с наказание лишаване от свобода по чл. 451 от НПК – 8; производства по искания към съда по ЗЕС – 97; делата,

свързани със съдебен контрол върху правомощията на органите на досъдебното производство да използват способности на доказване, които представляват намеса и ограничение на основни права на обвиняемия и на други граждани и юридически лица (производства по чл. 146, чл. 158, чл. 161, чл. 164 и чл. 165 от НПК) – 82; делата по чл. 64 от НПК – 29; делата по чл. 65 от НПК – 12; производствата по чл. 243 НПК – 28; разпити пред съдия (чл. 222 и чл. 223 от НПК) – 71; производства по искания по ЗСРС – 101 и др.

През отчетния период в Окръжен съд - Бургас са образувани общо 14 дела по изпълнение на Европейска заповед за арест, издадени от други държави – членове на ЕС (чл. 43 и чл. 44 ЗЕЕЗА), от които 7 бр. по реда на чл. 43 от ЗЕЕЗА (по искане за вземане на мярка за неотклонение задържане под стража) и 7 бр. по реда на чл. 44 от ЗЕЕЗА (за разглеждане на ЕЗА). По 4 от тях съдът е допуснал изпълнение на Европейска заповед за арест, по 2 е отказал, а по едно е прекратено съдебното производство, поради това, че Европейската заповед за арест е била отменена от компетентните власти на издаващата държава.

За сравнение, през 2017 г. в Окръжен съд - Бургас са образувани общо 19 дела по изпълнение на Европейска заповед за арест, издадени от други държави – членове на ЕС (чл. 43 и чл. 44 ЗЕЕЗА), от които 10 бр. по реда на чл. 43 от ЗЕЕЗА и 9 бр. по реда на чл. 44 от ЗЕЕЗА. По 8 от тях съдът е допуснал изпълнение на Европейска заповед за арест, а по 1 е отказал.

През 2018 г. образуваните дела по молби за екстрадиция са били общо 4, от които 2 дела – по реда на чл. 13, ал. 6 и 7 от ЗЕЕЗА (по искане за временно задържане), 1 дело - по реда на чл. 15 от ЗЕЕЗА (по искане за вземане на мярка задържане под стража) и 1 дело - по реда на чл. 16 от ЗЕЕЗА (за разглеждане молбата за екстрадиция) - ЧНД № 1181/2018 г., по което съдът е допуснал екстрадиция на исканото лице.

За сравнение, през 2017 г. образуваните дела по молби за екстрадиция са били общо 10, от които 6 бр. – по реда на чл. 13, ал. 7 и ал. 10 от ЗЕЕЗА (искане за временно задържане и искане за изменение на мярката временно задържане), и 4 дела по реда на чл. 16 от ЗЕЕЗА (за разглеждане молбата за екстрадиция). По две от делата съдът е допуснал

екстрадиция на исканите лица, а 2 дела са били прекратени (ЧНД № 611/2017 г. и № 612/2017 г.).

Всички производства по ЗЕЕЗА са образувани, разгледани и приключени в сроковете, регламентирани в закона.

Практиката и натрупаният през годините опит на съдиите по приложението на ЗЕЕЗА способстват за преодоляване на случаите, в които законът провокира разногласия. Активно се ползват от съдиите възможностите за директен контакт с издаващите заповеди за арест чужди органи, който подход в максимална степен гарантира адекватната размяна на електронни книжа с държавите в ЕС.

Своевременното образуване и разглеждане на делата, при хипотезите на чл. 38а, ал. 2, вр. ал. 1, т. 4 и т. 5 от ЗЕЕЗА през почивните и празнични дни е обезпечено чрез системно обслужване на информационните и комуникационните системи на съда от дежурни секретари и съдии.

През 2018 г. в Окръжен съд – Бургас са образувани и 7 дела по Закона за Европейската заповед за разследване (Обн., ДВ, бр. 16 от 20.02.2018 г.), по издадена от компетентен орган на държава членка ЕЗР, с която е отправено искане за извършване на процесуално-следствени действия по чл. 28, ал. 1 от ЗЕЗР - разпит на свидетел, намиращ се на територията на Република България, чрез видеоконференция или друго аудио-визуално предаване. Всички производства по ЗЕЗР са образувани, разгледани и приключени в сроковете, регламентирани в закона.

Анализ на срочността в производствата по чл. 243 от НПК /контрол върху актовете на прокурора за прекратяване на наказателното производство/:

Статистиката сочи, че от разгледаните и решени по реда на чл. 243, ал. 5 НПК 28 броя ЧНД, 17 са в срока, указан в цитираната разпоредба или при незначително надвишаване от няколко дни. Делата извън срока са:

Номер/Година	Съдия докладчик	Образувано	Свършило	Просрочие (дни)
700/2018	ЦВЕТА Ж. ПОПОВА	03.8.2018		118
830/2018	СВЕТЛИН И. ИВАНОВ	10.9.2018		81
753/2018	ГЕОРГИ Д. ПЕПЕЛЯШЕВ	20.8.2018	16.11.2018	56
642/2018	ПЕТЯ Г. ГЕОРГИЕВА	20.7.2018	02.10.2018	42
839/2018	ГЕОРГИ Д. ПЕПЕЛЯШЕВ	13.9.2018	16.11.2018	33
699/2018	ЦВЕТА Ж. ПОПОВА	03.8.2018	05.10.2018	32
808/2018	ДАНИЕЛ Н. МАРКОВ	04.9.2018	31.10.2018	27
484/2018	СТЕФАН Х. СТОЙКОВ	12.6.2018	06.8.2018	24
304/2018	СТЕФАН Х. СТОЙКОВ	05.4.2018	23.5.2018	18
70/2018	ПЕТЯ Г. ГЕОРГИЕВА	19.1.2018	02.3.2018	11
728/2018	СВЕТЛИН И. ИВАНОВ	13.8.2018	25.9.2018	12

Констатирайки, че 60 % от постъпилите в БОС първоинстанционни дела по реда на чл. 243 от НПК, са разгледани и решени в срока, установен в чл. 243, ал. 5 от НПК - „не по-късно от един месец“ от постъпване на делото, обективността налага да се отбележи, че това са категорията дела, по които съдът най - трудно постига срочност. Прекратените от прокурора наказателни производства обичайно се отличават с фактическа и правна сложност, продължително разследвани във фазата на досъдебното производство и със значителен обем доказателствен материал, проучването на който отнема значителен времеви ресурс на съдията. Същевременно, тази категория дела изискват много внимателен и задълбочен прочит, както и обсъждане и решаване на редица правни въпроси, с оглед преценката дали да бъде поставен край на наказателното производство. Предвид и фактора – ангажираност на съдията - докладчик по други дела (насрочени за разглеждане и решаване в един по-ранен момент от разпределението, вкл. дейност на съдията по дежурство), спазването на 30-дневния срок не винаги е постижимо. В този смисъл, част от причините за неспазване на указания в чл. 243, ал. 5 от НПК срок са обективни. Критичният подход при оценяване работата на съда изисква да

се посочи също, че личната организация и планиране на работата по делата по чл. 243 от НПК, е фактор, който също влияе върху разглеждането и решаването им в сроковете, регламентирани в закона.

1.4.Разгледани и свършени дела.

Анализ по видове и динамика в тригодишния период.

През отчетната година са **разгледани общо 1304 наказателни дела**, от които 175 НОХД, 22 АНД, 576 ЧНД, 222 въззивни наказателни дела, 238 ВЧНД. Проведени са и 71 разпита пред съдия.

През отчетната година са **свършени общо 1171** наказателни дела. Те представляват **89,80%** от всички разгледани дела. От тях 1041 дела са в тримесечния срок, или **89%**.

От свършените общо 1171 дела, 89,8% от тях, или 1052 дела, са приключили със съдебен акт по същество.

Цифрите по посочения показател свидетелстват за устойчивост в срочното решаване на наказателните дела, което ни дава основание да заключим, че работата на съда отговаря на стандартите по чл. 6 от ЕКПЧОС за приключване на съдебните производства в разумен срок.

Необходимо е да се отбележи и устойчиво проявената тенденция към усложняване на делата като правна природа и обем доказателствена съвкупност, които фактори допълнително, наред с количественото изражение, очертават сериозна степен на натоварване на съдиите от отделението. Особено внимание следва да се отдели и на неритмичното и неравномерно натоварване на съдиите, обусловено от системата за случайно разпределение на делата. Утвърденият от ВСС и функциониращ в съда софтуерен продукт за разпределение на делата, осигурява случайност в избора на съдия-докладчик, но не и равномерност в разпределението на делата, а в още по-малка степен ритмичност на разпределението на дела на всеки съдия. Имайки предвид, разнородния характер на делата, разглеждани от съдиите от наказателно отделение – първоинстанционни и въззивни, и различния процесуален ред и срокове за разглеждане на

отделните видове дела във всяка от групите, включително незабавните произнасяния по голяма част от производствата, неритмичното им разпределение сред съдиите /каквото се констатира през годината/, съществено затруднява нормалното планиране на работата по тях, рефлектира върху срочността на разглеждане и решаването им и качеството на изготвяните съдебни актове. Най-осезаемо това се забелязва в периодите на интензивно постъпление на дела в съда-преди съдебната ваканция и в края на годината.

Сред делата с по-продължителен период на разглеждане от съда, неприключили към отчетния период, следва да се посочат:

- НОХД № 1020/2016 г., образувано по обвинителен акт на БОП за престъпление по чл. 116, ал. 1, т. 9, вр. чл. 115, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4 от НК;

- НОХД № 1110/2017 г., образувано по обвинителен акт на БОП за престъпление по чл. 124, ал. 2, предл. I, вр. чл. 128, ал. 2, вр. ал. 1 от НК (Ред. ДВ, бр. 95 от 1975 г.). Наказателното производство по делото е спряно с протоколно определение от 26.10.2018 г., на основание чл. 251, ал. 1, вр. чл. 25, ал. 1, т. 1 от НПК и чл. 248, ал. 5, т. 3 от НПК, поради тежко заболяване на подсъдимия, което пречи на провеждане на производството;

- НОХД № 455/2017 г., образувано по обвинителен акт на БОП за престъпления по чл. 244, ал. 1, пр. 4, вр. чл. 243, ал. 2, т. 3, вр. чл. 18, ал. 1 НК, по чл. 246, ал. 3, пр. 3, 4, вр. чл. 23, ал. 1 НК и по чл. 253, ал. 5, вр. ал. 2, пр. 3, вр. чл. 23, ал. 1 НК. Наказателното производство по делото е спряно с протоколно определение от 22.02.2018 г., на основание чл. 251, ал. 1, вр. чл. 25, ал. 2 от НПК;

- НОХД № 1277/2017 г., образувано по обвинителен акт на БОП за престъпление по чл. 343, ал. 1 б. „в“, предл. първо, вр. чл. 342, ал. 1, предл. трето от НК, вр. чл. 5, ал. 2, т. 1, вр. чл. 20, ал. 2, изречение второ, вр. чл. 119, ал. 4 от ЗДвП;

- НОХД № 1299/2017 г., образувано по обвинителен акт на БОП за престъпления по чл. 354а, ал. 3, т. 1, предл. I от НК и по чл. 354а, ал. 2, изр. второ, предл. 2, вр. ал. 1, изр. първо, предл. 4 от НК.

Всяко от цитираните НОХД попада в категорията дела с фактическа и правна сложност, като продължителността на производствата в съдебната им фаза е обусловена от нуждата да се съберат всички необходими и относими към предмета на доказване доказателства, с цел правилното им решаване. По някои от посочените дела, с оглед давността на разследваната престъпна дейност, се генерират проблеми, свързани с обезпечаване явяването на свидетели, чийто показания са от съществено значение за правилното решаване на делото /пр. НОХД № 1020/2016 г./. Активната дейност на съда, с която се попълва делото с нов доказателствен материал, несъмнено води до усложняване на процеса, както и предпоставя неговата по-голяма продължителност, надхвърляща в нередки случаи разумната такава, изисквана от законодателя. Основавайки се на разбирането, че бързината на разглеждане на производствата не може бъде за сметка на дължимото упражняване на правото на защита, и в ущърб на разкриването на обективната истина, съдиите демонстрират устойчивост в подхода си по решаване на делата. При упоритост в действията по спазването на регламента за разглеждане и решаване на делата в разумен срок, те не допускат игнориране на останалите начала в процеса – чл. 13 и чл. 14 от НПК.

Отчитайки комплексно причините, имащи отношение към продължителността на съдебната фаза на процеса, както и сročността при изготвяне на съдебните актове, ръководството на съда продължава да следва практиката за ежемесечно изготвяне на справки, с данни за делата, чиято висящност пред съда надхвърля „разумната продължителност“, както и данни за делата, съдебните актове по които не са постановени в сроковете, указани в закона. След изясняване на причините за неприключване на делата, респ. надхвърляне срока за изготвяне на съдебните актове, се обръща внимание на съдиите да създадат адекватна организация на работата, с цел преодоляване на забавата по делата. При констатирана честота на забавяне изготвянето на съдебни актове по

делата, по инициатива на ръководството и с участието на съдиите се разработват индивидуални планове за работа по тези дела.

Прекратените наказателни дела са общо 119 броя (74 НОХД, 18 ЧНД, 6 АНД, 5 ВНОХД, 6 ВНЧХД и 10 ВЧНД).

Прекратените НОХД са 74 броя, от които по 63 дела е одобрено споразумение и поради това производството по тях е било прекратено; по 9 дела съдебното производство е било прекратено в разпоредително заседание по реда на чл. 249, ал. 2, вр. 248, ал. 1, т. 3 от НПК; а по 2 дела – не е одобрено споразумение за решаване на делото.

Най-голям е броят на решенията със споразумение и прекратени по реда на чл. 24, ал. 3 от НПК дела по Глава XI „Общопасни престъпления“ – 27 бр., като всички 27 дела са за престъпления по чл. 354а, ал. 1 и 2 НК. Следват делата по Глава VI „Престъпления против стопанството“ – 25 бр., от които 19 бр. са за престъпления по чл. 249, ал. 1 от НК – използване на платежен инструмент или данни от платежен инструмент без съгласието на титуляра. След тях са делата по Глава V „Престъпления против собствеността“ – 8 бр., от които 7 бр. са за престъпления по чл. 199, ал. 1 НК – квалифицирани състави на грабеж, и делата по Глава II „Престъпления против личността“ – 3 бр. за престъпления по чл. 142, ал. 2, от НК – квалифицирани състави на отвлечане.

Някои видове престъпления по НК	прекратени и споразумения	
	прекрат. и свършени по споразумение	от тях: споразум. чл. 381-384 НПК
<i>a</i>	10	11

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ РЕПУБЛИКАТА	0	0
в т.ч. Тероризъм - чл. 108а (само за СпНС)	0	0
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА – Убийства	2	0
в т.ч. Убийство по чл. 115 НК	0	0
Квалифицирани състави на убийство - чл. 116, ал. 1 НК	1	0
Убийство на съдия, прокурор, следовател, полицейски орган, разследващ полицай, държавен или частен съдебен изпълнител и помощник - частен съдебен изпълнител, митнически и данъчен служител - чл. 116, ал. 2 НК	0	0
Убийство в състояние на силно раздразнение - чл. 118 НК	0	0
Лишаване от живот при професионална непредпазливост - чл. 123 НК	1	0
Опит за убийство по чл. 115 НК	0	0
Опит за убийство по чл. 116 НК	0	0
Опит за убийство по чл. 118 НК	0	0
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА - Телесни повреди	0	0
в т.ч. Квалифицирани състави на телесна повреда - чл. 131, ал. 1, т. 8 НК (само за СпНС)	0	0
Тежка, средна телесна повреда на съдия, прокурор, следовател, лице от състава на МВР, държавен или частен съдебен изпълнител и помощник - частен съдебен изпълнител, митнически и данъчен служител - чл. 131, ал. 2, т. 1 и 2 НК	0	0
ДРУГИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА	4	3
в.т.ч. Отвлечане - чл. 142, ал. 1 НК	0	0
Квалифицирани състави на отвлечане - чл. 142, ал. 2 НК	3	2

Отвлечане по чл. 142, ал. 3 НК	1	0
Приготовление за отвлечане - чл. 142, ал. 5 НК	0	0
Противозаконно лишаване от свобода от длъжностно лице, представител на обществеността в нарушение на службата или функцията му, от охранител, застраховател или лице от състава на МВР, от лице, действащо по поръчение на организирана престъпна група - чл. 142а, ал. 2, предл.второ НК (само за СпНС)	0	0
Принуда - чл. 143, ал. 2, предл.второ НК (само за СпНС)	0	0
Задържане на заложенци - чл. 143а, ал. 3, предл.второ НК (само за СпНС)	0	0
Квалифицирани състави на блудство - чл. 149, ал. 5 НК	0	0
Квалифицирани състави на изнасилване - чл. 152, ал. 4 НК	0	0
Склоняване към проституция - чл. 155, ал. 5, т. 1 НК (само за СпНС)	0	0
Квалифицирани състави на отвлечане с цел предоставяне за развратни действия - чл. 156, ал. 3, т. 1 НК (само за СпНС)	0	0
Разпространение на порнографски материали - чл. 159, ал. 5 НК (само за СпНС)	0	0
Трафик на хора, представляващ опасен рецидив - чл. 159г, предл.второ НК (само за СпНС)	0	0
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ	0	0
в т.ч. Против националното и расовото равенство - чл. 162, ал. 3, предл.първо и ал. 4 НК (само за СпНС)	0	0
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТТА	9	8
в т.ч. Квалифицирани състави на кражба - чл. 195, ал. 1, т. 9, предл.второ НК (само за СпНС)	0	0
Кражба в особено големи размери, представляваща особено тежък случай - чл. 196а НК	1	1

Квалифицирани състави на грабеж - чл. 199, ал. 1 НК	7	7
Квалифицирани състави на грабеж - чл. 199, ал. 2 НК	0	0
Длъжностно присвояване - чл. 201 НК (само за СпНС)	0	0
Длъжностно присвояване, за улесняването на което е извършено и друго престъпление, не по-тежко наказуемо - чл. 202, ал. 1, т. 1 и т. 2 НК (само за СпНС)	0	0
Длъжностно присвояване в големи размери - чл. 202, ал. 2 НК (само за СпНС)	0	0
Длъжностно присвояване в особено големи размери, представляващо особено тежък случай - чл. 203, ал. 1 НК	1	0
Маловажни случаи на длъжностно присвояване - чл. 204 НК (само за СпНС)	0	0
Привилегирован състав на длъжностно присвояване - чл. 205 НК (само за СпНС)	0	0
Обсебване в особено големи размери, представляващо особено тежък случай - чл. 206, ал. 4 НК	0	0
Присвояване на съкровище - чл. 208, ал. 5, предл.първо НК (само за СпНС)	0	0
Документна измама - чл. 212, ал. 1 и ал. 2 НК (само за СпНС)	0	0
Документна измама, при която полученото без правно основание имущество е от фондове на Европейския съюз или предоставено от тях на българската държава - чл. 212, ал. 3 НК (само за СпНС)	0	0
Документна измама в големи размери или представляваща опасен рецидив - чл. 212, ал. 4 НК	0	0

(само за СпНС)		
Документна измама в особено големи размери - чл. 212, ал. 5 НК	0	0
Измама по чл.212а НК (само за СпНС)	0	0
Квалифицирани състави на рекет - чл. 213а, ал. 2, т. 5, предл.второ НК (само за СпНС)	0	0
Квалифицирани състави на рекет - чл. 213а, ал. 3 НК	0	0
Квалифицирани състави на рекет - чл.213а, ал. 4 НК	0	0
Квалифицирани състави на изнудване - чл. 214, ал. 2 НК	0	0
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО	26	25
в т.ч. Безстопанственост - чл. 219, ал. 1 и 2 НК	0	0
Умишлена безстопанственост - чл. 219, ал. 3 НК	0	0
Безстопанственост в особено големи размери, представляваща особено тежък случай - чл. 219, ал. 4 НК	0	0
Сключване на неизгодна сделка, в това число и квалифициран състав - чл. 220 НК	0	0
Престъпления против горското стопанство - чл. 235, ал. 4, предл.първо НК (само за СпНС)	0	0
Контрабанда на наркотични вещества - чл. 242 ал. 2 НК	0	0
Контрабанда на прекурсори или съоръжения и материали за производство на наркотични вещества - чл. 242 ал. 3 НК	0	0
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ФИНАНСОВАТА, ДАНЪЧНАТА И ОСИГУРИТЕЛНАТА СИСТЕМИ	2	0
в т.ч. Пране на пари, приготвяне и сдружаване - чл. 253, ал. 1 НК; чл. 253а НК	1	0

Квалифицирани състави на пране на пари - чл. 253, ал. 2 - 5 НК	0	0
Нарушаване разпоредбите на Закона за мерките срещу изпирането на пари от длъжностно лице - чл. 253б НК	0	0
Укриване и неплащане на данъчни задължения - чл. 255, чл. 255а, чл. 256, чл. 257 НК	1	0
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ДЕЙНОСТТА НА ДЪРЖАВНИТЕ ОРГАНИ И ОБЩЕСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ	0	0
в т.ч. Незаконно превеждане през граница - чл. 280, ал. 2, т. 5 НК (само за СпНС)	0	0
Основен състав на престъпление по служба - чл. 282, ал. 1 НК	0	0
Квалифицирани състави на престъпление по служба - чл. 282, ал. 2 - 5 НК	0	0
Престъпление по служба - чл. 282а НК	0	0
Престъпление по служба - чл. 283 НК	0	0
Престъпление по служба - чл. 283а НК	0	0
Престъпление по служба - чл. 283б НК	0	0
Престъпление по служба - чл. 285 НК (само за СпНС)	0	0
Подкуп - чл. 301 НК	0	0
Квалифицирани състави на подкуп - чл. 302 НК	0	0
Подкуп в особено големи размери, представляващ особено тежък случай - чл. 302а НК	0	0
Подкуп на длъжностно лице - чл. 304 НК	0	0
Подкуп на длъжностно лице, заемащо отговорно служебно положение, включително съдия, съдебен заседател, прокурор или следовател - чл. 304а НК	0	0

Подкуп от и на чуждо длъжностно лице - чл. 301, ал. 5 и чл. 304, ал. 3 НК	0	0
Подкуп с цел упражняване на влияние - чл. 304б НК	0	0
Подкуп, получен от арбитър или вещо лице - чл. 305 НК	0	0
Посредничество за подкуп - чл. 305а НК	0	0
Провокация за подкуп - чл. 307 НК	0	0
ДОКУМЕНТНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ - чл. 308 - чл. 319 НК	0	0
КОМПЮТЪРНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ - чл. 319а - чл. 319е НК	0	0
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ РЕДА И ОБЩЕСТВЕНОТО СПОКОЙСТВИЕ	0	0
ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	31	27
в т.ч. Квалифицирани състави на палеж и взрив - чл. 330, ал. 2 и 3, чл. 333 НК	0	0
Причиняване на смърт и телесна повреда в транспорта - чл. 342 НК	0	0
Причиняване на смърт по непредпазливост в транспорта - чл.343, ал. 1 б. "в" от НК	0	0
Причиняване на смърт при управление на МПС в квалифицирани случаи - чл. 343, ал. 3, б. "б" и ал. 4 НК	2	0
Основни състави на производство, пренасяне, изготвяне, търговия и др. на наркотични вещества - чл. 354а, ал. 1 и 2 НК	29	27
Склоняване към употреба на наркотични вещества - чл. 354б НК	0	0
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ОТБРАНИТЕЛНАТА СПОСОБНОСТ НА РЕПУБЛИКАТА	0	0
в т.ч. Разгласяване сведения, представляващи държавна тайна - чл. 357 - чл. 360 НК	0	0
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ МИРА И ЧОВЕЧЕСТВОТО	0	0

ОБЩО ДЕЛА НОХ /от ш. 0100 до ш. 1600/	74	63
ЧНД - СЪДЕБНО ПРОИЗВОДСТВО	12	
в т.ч. Производство за определяне на общо наказание по чл. 23-27 НК (кумуляции – чл. 306, ал. 1, т. 1 НПК)	1	
Производство по закона за Европейската заповед за разследване	0	0
Производство по молби за реабилитация	1	
ЧНД - ОТ ДОСЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО	6	
АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛА – общо	6	
Общо наказателни I инстанция дела	98	63

През последните три години, съдиите от наказателно отделение са свършили, както следва:

- през 2018 г.- 137 НОХД и 558 ЧНД
- през 2017 г.- 146 НОХД и 637 ЧНД
- през 2016 г.- 132 НОХД и 543 ЧНД

От 137 приключени НОХД, 106 са в тримесечен срок - 77%, 63 дела са със съдебен акт по същество, прекратени са 74 дела, от които по 63 поради одобрено споразумение. Висящи в края на периода са останали 38 дела.

От 14 приключени АНД, 12 са в тримесечен срок - 86%, 8 дела са със съдебен акт по същество, прекратени са 6 дела, а висящи в края на периода са останали 8 дела.

От 558 приключени ЧНД, 100% са в тримесечния срок. От тях 544 са със съдебен акт по същество, а 14 са прекратени. Останали висящи в края на периода са 18 дела.

От 71 частни наказателни дела – разпити, 100% са приключили. По 67 дела разпитите са надлежно проведени, а 4 дела са прекратени поради неявяването на лицето, чийто разпит пред съдия се иска. Липсват висящи дела от този вид към края на отчетния период.

От разгледаните 222 въззивни наказателни дела (ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД), от които 170 новообразувани и 52 от предходната година, 175 са решени, като 93 са в тримесечния срок - 53%. Със съдебен акт по същество са 164, прекратени са 11, а висящи в края на периода са останали 47 дела, която цифра се дължи на интензивното постъпление към края на годината на дела от районните съдилища – закономерност, отчитана последователно през годините.

От разгледаните 238 второинстанционни ЧН дела, 216 са приключени, от които 94% в тримесечен срок. От тях 206 са със съдебен акт по същество и 10 са прекратени. Висящи по горепосочените причини в края на периода са останали 22 дела.

През 2018 г. са постановени присъди по 63 НОХД. Толкова са и решенията със споразумение (63 НОХД) (92% от свършените НОХД са приключени с присъди и споразумения).

	НОХД/АНД	ЧНД
Съотношение несвършени/свършени дела	1: 3,3	1:35
Брой обжалвани/протестирани дела	37	56

Резултати от въззивна и касационна проверка:

	НОХД/АНД	ЧНД
Отменени	5 присъди (НОХД №№1027/2013, 955/2016, 1041/2017, 421/2017, 317/2017),	3
потвърдени	16 присъди по НОХД	47

От общо **прекратените 80 НОХД и АНД**, (78 за 2017г. и 69 за 2016г.), в 42 от случаите се касае за образувани дела по внесени споразумения (46 за 2017 г. и 43 за 2016), а по други 21 дела е одобрено споразумение в съдебното производство (при 14 за 2017 г. и 10 за 2016 г.).

Най-голям е броят на решенията по същество с присъда дела за престъпления по **Глава VIII** - Престъпления против дейността на д.о.о.о – **21**, по **Глава XI** - Общопасни престъпления – **18**, по **Глава II** - Престъпления против личността – **10**, по **Глава VI** - Престъпления против стопанството – **8**, по **Глава VII** - Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи – **3**, и по **Глава V** - Престъпления против собствеността – **3**.

*За сравнение, през 2017 г. най-голям е броят на решенията по същество с присъда дела за престъпления по **Глава XI** - Общопасни престъпления – **22**, по **Глава VIII** - Престъпления против дейността на д.о.о.о – **15**, по **Глава II** - Престъпления против личността – **12**, по **Глава VI** - Престъпления против стопанството – **10**, по **Глава V** - Престъпления против собствеността – **8**, и по **Глава VII** - Престъпления против финансовата, данъчна и осигурителната системи – **3**.*

*За сравнение, през 2016 г. най-голям е броят на решенията по същество с присъда дела за престъпления по **Глава XI** - Общопасни престъпления – **24**, по **Глава VIII** - Престъпления против дейността на*

д.о.о.о – 14, по Глава II - Престъпления против личността – 9, по Глава VII - Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи – 7, по Глава V - Престъпления против собствеността – 7, и по Глава VI - Престъпления против стопанството – 5.

Големият брой решени по същество дела с присъда, имащи за предмет престъпления по **Глава XI от НК** - Общопасни престъпления, закономерно е обусловен от постъпилия през годината брой дела от тази група, които в структурата на постъплението се установяват като такива с най-висок дял – 52 бр.

Същевременно отчитаме нарастване на образуваните през 2018 г. дела за престъпления по Глава осма „Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции“ на НК - 22 бр., при 15 бр. през 2017 г. и 14 бр. през 2016 г. В тази група дела най-много са делата за активен подкуп по чл. 304а от НК, а именно подкуп на длъжностно лице, заемащо отговорно служебно положение, включително съдия, съдебен заседател, прокурор или следовател, или на полицейски орган - 19 бр. (при 12 бр. през 2017г. и 12 бр. през 2016г.).

През отчетната година са постановени 63 присъди по наказателен от общ характер дела, от които 61 осъдителни и 2 оправдателни (НОХД №103/2018 г. и № 1122/2017 г.).

Влезлите в сила присъди през годината са 115 по НОХД.

1.5.Оправдателни присъди

През 2018 г. в Окръжен съд - Бургас оправдателни присъди са постановени спрямо 2 подсъдими: по НОХД № 103/2018 г. – по обвинение за извършено престъпление по чл. 242, ал. 4, предл. първо, вр. с ал. 2, предл. първо, вр. с чл. 20, ал. 4 от НК и по НОХД № 1122/2017 г. – по обвинение за извършено престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „в“, вр. чл. 342, ал. 1 от НК, вр. чл. 20, ал. 2 от ЗДВП.

През отчетния период **една** от постановените оправдателни присъди е влязла в сила – по НОХД №1122/2017г. Присъдата по НОХД №103/2018г. е в срока за изготвяне на мотиви. На 17.12.2018 г. е входира протест от прокурор при ОП – Бургас и предстои делото да бъде разгледано от въззивната инстанция.

Анализът на разгледаните в съда дела, приключили с оправдателна присъда, сочи на следните причини за постановления резултат:

Неправилна оценка от наблюдаващия прокурор на доказателствения материал, събран в хода на разследването и следващи от това погрешни правни изводи. По НОХД № 1122/2017 г., съдът е достигнал до извод, че е налице случайно деяние по смисъла на чл. 15 от НК, а по НОХД № 103/2018 г., съдът е намерил, че обвинението не е доказано.

1.6.Върнати за доразследване дела

Делата, върнати за доразследване, са **9** НОХД.

Данните, изнесени по-горе за образувани през 2018 г. НОХД по обвинителен акт 103 бр. и съпоставката им с предходната година - образувани през 2017 г. НОХД по обвинителен акт 96 бр., от които върнати за доразследване са 11, през 2016 г. - НОХД по обвинителен акт 82, от които върнати за доразследване - 10, сочат, че макар и при увеличено постъпление на НОХД по обвинителен акт, броят върнати дела на прокурора през 2018 г. е намалял.

Причините за връщане делата за доразследване на прокуратурата са аналогични с отчитаните в докладите за предходните години и се изразяват в:

- допуснати процесуални нарушения в досъдебното производство, довели до съществено ограничаване процесуалните права на обвиняемия или на пострадалия;

- констатирани противоречия между обстоятелствена и заключителна част на обвинителния акт, отнасящи се до съставомерните признаци на деянието и участието на обвиняемите в него;

- непосочване в обстоятелствената част на обвинителния акт на фактите, обуславящи съставомерността на деянието и участието на обвиняемия в осъществяването му, като тук се включва и липсата на конкретизация относно времето, мястото и начина на извършване на деянието;

- нарушаване право на защита на обвиняемия поради противоречиви интереси с друг обвиняем по същото наказателно производство.

Данните, че срещу нито едно от постановените по реда на чл. 249, ал. 2, вр. 248, ал. 1, т. 3 от НПК общо девет определения на съда за прекратяване на съдебното производство и връщане делото на прокурора не са подадени частни протести или частни жалби, позволяват да се направи положителна оценка за работата на съда по разглеждания показател, от гледна точка на стриктното спазване на задължителните указания в ТР №2/2002г. на ОСНК на ВКС при преценка за допуснатите в досъдебното производство съществени процесуални нарушения.

Повторно внесените в съда дела, след прекратяването им по реда на чл. 249, ал. 2, вр. 248, ал. 1, т. 3 от НПК, съобразно изричното правило на чл. 80, ал. 8 от Правилника за администрацията в съдилищата и утвърдените със Заповед на председателя на съда Вътрешни правила, се възлагат за разглеждане на първоначалните съдии-докладчици.

През 2018 г. няма дело, връщано повече от един път на прокурора. През 2017 г. отчитаме едно дело, което е връщано на прокурора два пъти. През 2016 г. няма върнати на прокурор дела повече от един път.

1.7.Наказана престъпност

Общо са осъдени **129 лица** по НОХД, **2** подсъдими са оправдани.

Наказания „лишаване от свобода” от 10 г. до 30 г. са били наложени на 3 лица. На „лишаване от свобода” над 3 до 10 г. са осъдени 24 подсъдими. На 95 лица са били наложени наказания „лишаване от свобода” до 3 години, като за 78 от тях е приложен института на условното осъждане и изтърпяването на наказанието е отложено за определен изпитателен срок.

Наказана престъпност и брой осъдени лица в тригодишния период:

Наложени наказания	2018	2017	2016
Лишени от свобода до 3 години	95	105	87
От тях условно	78	77	66
Лишаване от свобода от 3-10 години	24	21	19
Лишаване от свобода от 10-30 години	3	9	5
Доживотен затвор	0	0	0
Доживотен затвор без право на замяна	0	0	0
Други	7	7	14

През 2018г. са осъдени три непълнолетни лица.

За сравнение : През 2017 и 2016 г. няма осъдени непълнолетни лица.

Отново най-голям е делът на осъдените лица на „лишаване от свобода“ до 3 години – 95, през 2017 г. - 105, а през 2016 г. - 87.

През отчетната година най - голям е броят на осъдените лица за престъпления по чл. 354а, ал. 1 и 2 НК – 32, като през 2017 г. са 40, а през 2016 г. са били 18.

Следват осъдените лица за престъпления по чл. 304а от НК – 19 и за престъпления по чл. 343, ал. 3, б. „б“ и ал. 4 от НК – 11.

През 2018 г. броят на осъдените за грабеж е 9, като през 2017 г. броят е бил 20, а през 2016 г. - 13.

Осъдените лица за убийство по чл. 115 - 118 НК са 8 (при 13 през 2017 г. и 7 през 2016).

През отчетната година е осъдено едно лице за опит за убийство. През 2017г. няма осъдени за опит за убийство, както и през 2016 г.

За причиняване на смърт по непредпазливост, квалифицирано като престъпление по чл. 123 НК - няма осъдени през 2018 г., а през 2017 г. и 2016 г. – по 1 осъдено лице.

През 2018 г. няма осъдени на доживотен затвор, на трима подсъдими е наложено наказание „лишаване от свобода“ от 10 до 30 години, и на 24 лица – „лишаване от свобода“ от 3 до 10 години.

За сравнение, през 2017 г. също няма осъдени на доживотен затвор, на 9 подсъдими е наложено наказание „лишаване от свобода“ от 10 до 30 години, и на 21 лица – „лишаване от свобода“ от 3 до 10 години.

През 2016 г. също няма наложено наказание „доживотен затвор“, на 5 подсъдими е наложено наказание „лишаване от свобода“ от 10 до 30 години, и на 19 лица – „лишаване от свобода“ от 3 до 10 години.

1.8.Инстанционен контрол

През 2018 г. са обжалвани и протестирани 36 НОХД, 56 ЧНД и едно АНД.

През 2017 г. са обжалвани и протестирани 55 НОХД, 95 ЧНД и 0 АНД.

През 2016 г. са обжалвани и протестирани 50 НОХД, 58 ЧНД и 5 АНД.

➤ Резултати от инстанционен контрол

НОХД присъди и АНД решения	2018	2017	2016
Отменени	5	7	7
Потвърдени	16	20	15
Изменени	12	17	9

Отменени са актовете по 5 наказателни дела от общ характер:

Вид	№ дело	Съдия	Индекс
НОХД	1027/2013	ГЕОРГИ ПЕПЕЛЯШЕВ	26
НОХД	1041/2017	ЗАХАРИН ЗАХАРИЕВ	26
НОХД	317/2017	ПЕТЯ ГЕОРГИЕВА	26
НОХД	421/2017	СЪБЧО СЪБЕВ	26
НОХД	955/2016	АНГЕЛ ГАГАШЕВ	26

Анализът на причините за отмяна на присъдите сочи, че отмяната и връщане на делата за ново разглеждане са поради констатирани противоречия между диспозитив и мотиви на присъдата, несъобразяване съдържанието на съдебния акт с изискването на чл. 305, ал. 3 от НПК и допуснати отстраними съществени нарушения на процесуалните правила, довели до накърняване на процесуалните права на страните. Един от отменените актове на окръжния съд е на основание чл. 335, ал. 2, вр. чл. 348, ал. 3, т. 3 от НПК – присъдата е постановена от незаконен състав, с оглед на констатацията, че при обвинение за престъпление по чл. 124, ал. 1, предл. 3 от НК, за което е предвидено наказание лишаване от свобода до пет години, първоинстанционното разглеждане на делото е следвало да бъде осъществено в едноличен състав от един съдия, съгласно чл. 28, ал. 1, т. 1 от НПК, а делото е било разгледано в състав от съдия и двама съдебни заседатели.

Изменени са актовете по 12 наказателни дела (НОХД и АНД):

Вид	№ дело	Съдия	Индекс
АНД	1333/2017	СЪБЧО А. СЪБЕВ	4а
НОХД	209/2017	КАТЯ Й. ГОСПОДИНОВА	4б
НОХД	1200/2016	ПЕТЯ Г. ГЕОРГИЕВА	4б
НОХД	260/2017	СТЕФАН Х. СТОЙКОВ	4б
НОХД	221/2017	ЦВЕТА Ж. ПОПОВА	4б
НОХД	1044/2017	ПЕТЯ Г. ГЕОРГИЕВА	4б
НОХД	235/2017	СТЕФАН Х. СТОЙКОВ	4а
НОХД	748/2017	ЯНИ Г. ГАЙДУРЛИЕВ	4а
НОХД	861/2015	КАТЯ Й. ГОСПОДИНОВА	4б
НОХД	1078/2017	АНГЕЛ Д. ГАГАСHEB	4б
НОХД	803/2017	СТЕФАН Х. СТОЙКОВ	4б
НОХД	1253/2017	АНГЕЛ Д. ГАГАСHEB	4в

Основна причина за изменителните решения е констатираната от въззивната или касационната инстанция несъответност на наложеното наказание с обществената опасност на деяние и дееца, което е довело до неговото намаляване по три от делата и до увеличаване на наказанието по две дела. По едно дело е преквалифицирано нарушението на правилата за движение. По едно дело присъдата е изменена в гражданската част, като е увеличен размера на присъденото обезщетение за неимуществени вреди.

От върнатите от инстанционен контрол през отчетната година първоинстанционни наказателни дела (НОХД и АНД), 16 са потвърдени.

Данните от инстанционния контрол установяват намаляване на обжалваните и протестирани дела в сравнение с предходните две години. Ниският процент на обжалвани и протестирани актове по НОХ дела се явява закономерна последица, отчитана през последните години от прилаганите диференцирани процедури по Глава 27 от НПК /съкратено съдебно следствие/ и Глава 29 от НПК /решаване на делото със споразумение/.

Същевременно, във връзка с горепосочените резултати, оценката, която се оформя на основата на общия показател от инстанционния контрол, е положителна. За това свидетелстват и данните, установяващи намаляване на броя отменени актове през отчетния период, като през 2018г. те са 5, при 7 през 2017г. и 7 през 2016г. Наред с това като положителен атестат за работата на съдиите от наказателно отделение на БОС през 2018 година отчитаме намаления брой отменени от Апелативен съд - Бургас първоинстанционни присъди поради липса на мотиви.

С оглед намаляване броя на отменените и изменени съдебни актове, продължава практиката в Окръжен съд - Бургас за системен анализ на делата, преминали инстанционен контрол. Обсъждат се както основанията за изменение, респ. отмяна на съдебните актове, така и промяната в практиката на въззивната и касационната инстанция, изискваща преоценка на работата на окръжния съд.

При отчитане на данните от справките за институционален контрол следва да се има предвид, че броят обжалвани дела не се равнява на общия сбор от всички резултати от обжалване, тъй като част от изпратените за проверка през отчетния период дела все още не са върнати от горните инстанции, а същевременно се отчитат влезли в сила актове, обжалвани в предходни периоди.

Следната таблица показва движението на делата и наблюдаваните в доклада съотношения :

Видове дела по глави и чл. от НК	Постъпили дела						Свършени дела								
	Общо		В т.ч. новообразувани				решени по същество с присъда			прекратени			в т.ч. по споразумение		
							2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ГЛ. I ПРЕСТЪПЛЕНИЯ П/В РЕПУБЛИКАТА	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ГЛ. II ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА	12	18	18	12	9	11	9	11	9	2	2	1	0	0	0
в т.ч. убийства довършени - чл. 115 - 118 НК	8	11	11	8	5	9	8	6	5	1	2	0	1		0
убийства опити - чл. 115-118 НК	1	2	0	1	1	0	1	2	0	1		0	1		0
причин.смърт по непредпазливост – чл.123 НК	1	3	4	1	1	2	1	2	1		0	1		0	0

отвлечане на лица- чл.142 от НК	3		1	3		0	3		1	3		0	2		0
блудство - чл.149, ал.5 от НК	2	1	1	1	1	0	1		1			0			0
Изнасилване - чл. 152 ал.4 НК		1	0		1	0		1	0			0			0
ГЛ. V ПРЕСТЪПЛ. ПРОТ ИВ СОБСТВЕНОСТТА	16	20	21	15	17	17	3	8	7	9	11	1	8	9	9
в т.ч. кражба - чл. 196а НК	1		1	1		1			0	1		0	1		1
грабеж - чл. 199 НК	12	18	14	12	16	14	2	7	0	7	11	1	7	9	7
присвояване - чл. 203, 206 ал.4 НК	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1		1	1		0
изнудване/рекет/чл.2 13а ал.3 и 4, чл.214 ал.2	2	1	0	1	1	0	1		0			0			0
ГЛ. VI ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО	38	40	32	33	35	30	8	10	5	26	25	1	25	19	22
контрабанда на нарк. в-ва – чл. 242 ал. 2 и 3 НК		1	3		1	3			0		1	0			3
прест.п/в паричната и кредит.с-ма чл.243- 250 НК	33	33	23	28	29	21	5	9	5	25	24	0	22	14	14
ГЛ. VII П-Я П-В ФИН.ДАНЪЧ. И ОСИГ. С-МИ	10	9	10	6	9	4	3	3	7	2	2	3		1	0

в т.ч. чл. 253 ал.4 НК	2	1	1	2	1	0			1	1		0			0
укрив./непл.данъчни задължения-чл.255-257 НК	7	8	7	4	8	3	3	3	5	1	2	2		1	0
ГЛ. VIII ПРЕСТ.П-В ДЕЙНОСТТА НА Д.О.О.О	25	21	27	22	15	22	21	15	14		3	3		0	4
в т.ч.:пр.по служба с цел облага-чл.282-283аНК	2	3	3	1	2	0	1		1		2	0			0
пасивен подкуп на мест.дл.лице-чл.301-303 НК	2	1	4	2	1	3	1	1	1			1			0
акт. подкуп на мест.дл.лице-чл.304,ал1 и 2 НК			1			1			1			0			0
акт. подкуп на мест.дл.л.отг.служ.по л.-чл.304аНК	21	15	14	19	12	12	19	12	11		1	0		1	0
ГЛ. IX ДОКУМ. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ чл.308-319е			0			0			0			0			0
ГЛ. IXA КОМП. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ чл.319а-319е			0			0			0			0			0
ГЛ. XПРЕСТЪПЛ. П/В ОБЩ. СПОКОЙСТВИЕ			0			0			0			0			0
ГЛ. XI ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	63	66	53	52	58	46	18	22	24	31	33	4	27	31	18

в т.ч. палеж - чл. 330 ал.2 и 3 НК			2			2			1			0			1
смърт и телесна повреда в трансп.-чл. 342 НК			0			0			0			0			0
прич. смърт в транспорта – чл. 343 ал.1"в"	11	11	14	9	9	10	6	9	11			1			0
смърт в трансп.в пияно с-е- чл.343ал.3"б" и ал.4	16	12	15	12	10	13	11	8	11	2		2			0
чл. 354а,б и чл.354вал.2-4 НК	35	42	22	31	38	21	1	5	1	29	33	0	27	31	17
Общ брой	17 5	17 6	16 1	14 5	14 5	130	63	70	66	74	76	13	63	60	53

1.9. Дела наблюдавани от Европейската комисия за 2018 г. няма

2. ВЪЗЗИВНО НАКАЗАТЕЛНО ПРАВОСЪДИЕ

2.1. Постъпление на въззивни наказателни дела.

Брой разгледани дела.

Към 01.01.2018 г. несвършени са били 52 въззивни наказателни дела, 35 дела са образувани през последните 2 месеца на 2017 г. Несвършените ВЧНД са 13 бр., образувани през последните 2 месеца на 2017 г. са 12 броя и едно ВЧНД № 1121/2017 г. е образувано на 16.10.2017 г., обявено за решаване на 17.11.2017 г. и свършено на 28.02.2018 г.

През отчетната 2018 година в Окръжен съд - Бургас са постъпили за разглеждане **395 въззивни наказателни дела**, от които 110 въззивни наказателни дела от общ характер (през 2017 г. са постъпили 482 въззивни наказателни дела, от които 243 въззивни дела от общ характер, а през 2016 година са постъпили за разглеждане 483 въззивни наказателни дела, от които 229 въззивни наказателни дела от общ характер). Над 25% - 100 дела от този вид са постъпили през последното тримесечие на отчетната година.

Дейността на съда по разглежданият показател е пряко обусловена от дейността на районните съдилища. Отчетените цифри свидетелстват за намаляване постъплението на делата, по които съдът се произнася като втора инстанция.

Най-много дела са образувани по жалби и протести против първоинстанционните актове на РС-Бургас (96), РС-Несебър (26), РС-Карнобат (14), РС Поморие (11), РС-Царево (9), РС Айтос (9), РС-Малко Търново (3). По жалби са образувани 143 дела, а по протести на прокуратурата - 27 дела.

През 2018 г. са разгледани общо **222 въззивни дела** (през 2017 г са 296 въззивни дела, а през 2016 г. - 268 въззивни дела) и **238 ВЧНД** (260 ВЧНД през 2017 г. и 258 ВЧНД през 2016 г.).

2.2. Свършени дела - анализ по видове

Относителните резултати от дейността на съдиите по ВНОХД, ВНЧХД, ВАНД и ВЧНД, се илюстрират в следната таблица :

Вид дело	ВНОХ, ВНЧХД,ВАНД	ВЧНД
Брой дела за разгл.към 31.12.2018 г.	222	238
Относителен дял на свърш.дела към делата за разгл.	78,8%	90,8%
Несв. Дела към 31.12.2018 г.	47	22
Съотношение на несв.към свърш.дела	1:4,72	1:9,81
Брой обж. и протестирани дела	8	1
Отменени	0	0
Потвърдени	7 (1 изм.)	върнато е с резултат: Отказва образуване на производство пред ВКС

За сравнение за 2017 г.

Вид дело	ВНОХ, ВНЧХД,ВАНД	ВЧНД
Брой дела за разгл. Към 31.12.2017г.	296	260
Относителен дял на свърш.дела към делата за разгл.	82,4%	95,0%
Несв. Дела към 31.12.2017г.	52	13
Съотношение на несв.към свърш.дела	1:4,69	1:19
Брой обж. и протестирани дела	13	1
Отменени	2	
Потвърдени	8	върнато е с резултат не допуска касационно обжалване

За сравнение- 2016г.

Вид дело	ВНОХ, ВНЧХД,ВАНД	ВЧНД
Брой дела за разгл.към 31.12.2016г.	268	258

Относителен дял на свърш.дела към делата за разгл.	80,2%	91,9%
Несв. Дела към 31.12.2016г.	53	21
Съотношение на несв.къмсвърш.дела	1:4,05	1:11,29
Брой обж. и протестирани дела	9	1
Резултати от касационна проверка		
Отменени	0	0
Потвърдени	4	1

Свършените през 2018 г. ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД са 175, които представляват 78,8% от всички разгледани 222 дела от тази група.

През отчетната година процентът на приключилите спрямо разгледаните дела 78.8% е по-нисък от 2017 г. (82,4%) и от 2016 г. (80,2%).

От общо свършените второинстанционни наказателни дела, в тримесечен срок са приключени 93 дела или 53%. През 2017 г. са били 175 дела, или 72%, а през 2016 г. – 169 дела, или 79%.

Останалите висящи в края на отчетния период са **47 дела**. Постъпилите за последните три месеца дела са 30, които по обективни причини не могат да приключат до 31.12.2018 г.

Приключили в тримесечния срок ВЧНД са 94% при всичко свършени 216 дела. През 2017 г. са били 95% - 235 дела, при всичко свършени 247 дела. През 2016 г. в тримесечен срок са приключени 98% или 233 дела, при всичко свършени дела 237 ВЧНД.

Според отразените данни, постъплението на ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД към края на отчетния период е било по-интензивно, поради което са отчетени като висящи 47 дела - в процентно съотношение те представляват разликата до параметрите на показателя за приключили дела.

Отчетените цифри свидетелстват за намаляване процента разгледани въззивни дела – ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД в рамките до 3 месеца.

Сред причините, водещи до забавяне на съдебното производство по въззивните дела следва да бъдат посочени: - неявяване на защитник, с посочени уважителни причини за това; - необходимост от провеждане на въззивно съдебно следствие - събиране на нови доказателства по инициатива на страните или служебно от съда, с оглед правилното решаване на делото; - направени искания от подсъдимите за ангажиране на нов защитник по упълномощаване; - неявяване на подсъдимите, с обвинение за тежко престъпление, присъствието на които в съдебно заседание пред въззивната инстанция, съгласно регламента, даден в чл. 329, ал. 2 от НПК, е задължително. Спазвайки императива, установен в НПК за изчерпване на всички способности за установяване и призоваване на подсъдимия от гледна точка и на преценката за наличие на условията за задочно производство, съдът е ангажиран с това да бъде активен, което от своя страна обуславя отлагане на делата.

Макар и при оптимизирана система на дейността по обработка и насрочване на делата, времето от първата дата на насрочване до постановяване на акта от съда е обвързано с множество фактори. Един от тях е натовареността на съдиите и организацията на работата, създадена във въззивните състави и в частност, обявени по график 2 заседателни дни за всеки въззивен състав в рамките на един месец.

Същевременно, не може да не се отчетат и случаите на предадени съдебни актове, надхвърлящи разумните срокове, които макар и изолирани, следва да бъдат преодолені в бъдещата дейност на съда.

- **Брой решени дела по същество - анализ по видове и структура;**
- **Брой отменени /брой изменени, брой потвърдени решения на районните съдилища.**

През изминалата година по същество са решени 164 ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД и 206 ВЧНД.

По 92 (56.10%) решени по същество въззивни дела, присъдите на първоинстанционните съдилища са потвърдени. При сравнителния анализ на резултатите при ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД за трите наблюдавани години, се констатира, че потвърдените съдебни актове – 92 са по-малко спрямо 2017 г. - 142 броя и 147 за 2016 г. Постъпилите дела са със 73 бр. по -малко спрямо 2017 г. и с 59 по-малко от 2016 г. (243 през 2017 г. при 229 през 2016 г.).

В процентно отношение, потвърдените присъди спрямо решени въззивни наказателни дела са: за РС – Бургас 51% (при 59% за 2017 и при 78% за 2016 г.), РС - М. Търново 100% -2 дела (при 67% за 2017 г. и 70% за 2016 г.), РС - Поморие 71% (при 58% за 2017 г. и 64% за 2016 г.), РС – Айтос 41% (при 54% за 2017 г. и 64% за 2016 г.), РС - Карнобат 70% (при 53% за 2017 г. и 64% за 2016 г.), РС- Несебър 48% (при 57% за 2017 г. и 52% за 2016 г.), РС - Средец 0% (при 80% за 2017 г. и 50% за 2016 г. *Заб.: Общо свършени 3 броя дела за 2018 г.*) и РС - Царево 56% (при 50% за 2017 г. и 46% за 2016 г.)

Окръжен съд- Бургас е **изменил 46** присъди на районните съдилища, което е 26% от свършените дела. В 14 случая наказанието е намалено (при 13 случая за 2017 г. и 9 за 2016 г.), по 1 дело наказанието е увеличено (при 3 за 2017 г. и 2 за 2016 г.). Броят на изменените присъди, извън частта им относно наказанието (с други промени в наказателната част и промени в гражданската част) е 30 (при 31 за 2017 г. и 13 за 2016 г.). Сред изменените присъди основно място и с постоянен процент за последните три години заемат тези, с промени в наказателната част – 26 (15% от всички свършени) при 24 за 2017 г. (10% от всички свършени), 9 бр. (4%) за 2016 г. По 4 от делата Окръжен съд - Бургас е изменил присъдата в гражданско-осъдителната ѝ част, при 7 за 2017 г. и 4 за 2016 г..

По 11 (19 за 2017 г. и 16 за 2016 г.) дела присъдите са били отменени изцяло и делата върнати за ново разглеждане. Анализът на причините за отмяна на присъдите установява, че отмяната и връщане на делата за ново разглеждане са поради допуснати отстраними съществени нарушения на процесуалните правила, както и поради липса на мотиви и несъответствие на съдържанието на съдебния акт с изискването на чл. 305, ал. 3 от НПК. Следва да се посочи, че въззивният съд е постоянен в практиката си да проявява активност за отстраняване на доказателствените пропуски на първата инстанция, включително да дава отговор по всички релевантни за решаване на казуса въпроси, незасегнати в пълнота в мотивите към обжалваните присъди.

Прекратени са били общо 21 въззивни наказателни дела, в т.ч. 11 ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД. Десет ВЧНД са били прекратени по други причини - нередовности и оттегляне на жалбите и протестите по тях.

За сравнение: През 2017 г. са били прекратени общо 27 въззивни наказателни дела, в т.ч. 21 ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД, като по 8 от делата подсъдимите и тъжители са се спогодили по чл. 24, ал. 5, т. 3 от НПК. Шест ВЧНД са били прекратени по други причини - нередовности и оттегляне на жалбите и протестите по тях.

За сравнение: през 2016 г. са били прекратени общо 21 въззивни наказателни дела, в т.ч. 15 ВНОХД, ВНЧХД, и ВАНД, като по 5 от делата подсъдимите и тъжители са се спогодили по чл. 24, ал. 5, т. 3 от НПК. Шест ВЧНД са били прекратени по други причини - нередовности и оттегляне на жалбите и протестите по тях.

2.3.Брой обжалвани и протестирани въззивни производства,

резултати от касационна проверка.

От общо решените през отчетния период ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД - 175 дела, обжалвани са били съдебните актове по **8, от които 7**

потвърдени и 1 изменен. От решенията през 2017 г. - 244 бр. дела са обжалвани 13, от които 8 потвърдени и 2 отменени, през 2016 г. - 215 дела, обжалвани са били съдебните актове по 9 и няма отменени актове.

Показателите свидетелстват за ефективен и качествен контрол, осъществяван от окръжния съд по делата на първостепенните съдилища.

2.4. Натовареност на съдиите от Наказателно отделение през 2018 г.

Съдиите от наказателно отделение, разглеждащи първоинстанционни и въззивни наказателни дела са били реално натоварени, както следва:

- **Спрямо постъпилите дела – 11,87 дела/месец**
- **Спрямо разгледаните дела – 12,96 дела/месец**
- **Спрямо свършените дела – 11,63 дела/месец**

Действителната натовареност на наказателно отделение показва средно за двете инстанции приблизително **по 109 дела** годишно за разглеждане и **по 98** решени.

2.5. Извършени проверки от Инспектората към ВСС. Проверки от Апелативен съд-Бургас.

През отчетната година в Окръжен съд - Бургас не са извършвани проверки от Инспектората към ВСС относно работата по наказателни дела.

Проверка за организационната и правораздавателна дейност на съдиите от Окръжен съд - Бургас бе извършена от Апелативен съд - Бургас, в периода от 19.11.2018 г. до 22.11.2018 г., обхващаща период на проверката: 01.01.2018 г. – 01.11.2018 г. Към датата на изготвяне на настоящия доклад, в Окръжен съд - Бургас постъпи Обобщен доклад от Апелативен съд - Бургас, отразяващ резултатите от проверката. Относно наказателните дела, Комисията е отчела, че по-голямата част от

първоинстанционните наказателни дела се разглеждат и приключват в разумни срокове, като причините за отлагането им са обективни, изразяващи се в неявяване на свидетели и експерти, допускане на нови доказателства, неявяване на подсъдими и адвокати, изискване и назначаване на служебни защитници. Констатирано е, че е създадена добра организация на работа по насрочването на въззивните наказателни дела, че стриктно се съблюдава практиката на ВКС за постановяване на определения по чл. 327 от НПК във всички случаи на насрочване на въззивни наказателни общ характер дела, независимо дали са направени доказателствени искания от страните, както и, че е постигната добра бързина при срочното приключване на въззивните наказателни дела. Установено е, че са изпълнени препоръките от предходна проверка, извършена от Апелативен съд - Бургас за периода 01.11.2017г. - 01.11.2018г. Същевременно в акта от проверката, като констатации са посочени някои слабости в работата на съдиите от наказателно отделение на БОС, в каквато насока са дадени и съответните препоръки за отстраняването им, а именно:

1. Да се предприемат мерки за повишаване на срочността при изготвяне на съдебни актове.

2. При наличие на основание за отвод още в момента на разпределение на делото на съдия-докладчик, отвеждането на докладчика от разглеждане на делото да става своевременно, за да не се стига до неоснователно забавяне на съдебното производство.

3. При разглеждане на ЧНД по реда на чл. 243 НПК да се съблюдава предписания в чл. 243, ал. 5 от НПК едномесечен срок, за да се постигне ефективно охраняване на правата на пострадалите от престъпления лица и своевременно решаване на делата.

Анализирайки констатациите от проверката, на проведено общо събрание на съдиите от отделението, бяха набелязани конкретни мерки за преодоляване на посочените слабости.

С оглед направената в доклада констатация за забавено изготвяне актовете по някои дела, и дадените в тази насока препоръки, ръководството на съда предприе допълнителни организационни мерки за

преодоляване на този проблем. На основата на изготвен индивидуален план за работа по конкретните дела, изготвянето на актовете по тях се осъществява от съдиите своевременно, в по-голямата част от случаите.

Съдът е постоянен в практиката си за ежемесечно обобщаване на резултатите по върнатите от инстанционен контрол - от ВКС и БАС, дела. Обсъждат се причините за отменените и изменени съдебни актове. Обезпечен е достъпът на всички съдии до актовете, постановени от горните инстанции чрез създаване на самостоятелна папка в public, информацията в която се обновява с връщането на всяко ново дело от инстанционен контрол.

В отделението се провеждат събрания във връзка с обсъждане и изготвяне на становища по приемането на ТР от Общото събрание на Наказателната колегия на ВКС, свързани с противоречивата практика на съдилищата, както и за обсъждане на възникнали текущи проблеми, включително относно организацията на работата на съдиите. Инициират се съвместни обсъждания с районните съдилища по въпроси, засягащи първоинстанционната дейност. Регистрираните общи проблеми по правоприлагането се решават съвместно с Апелативния съд.

2.6. ИЗВОДИ

Обобщавайки статистическите данни, изложени в настоящия доклад, може да се направи категоричен извод, че работата на съдиите от наказателно отделение отговаря на европейските стандарти, а по ефективност е съпоставима с тези на страните членки на ЕС. Съдиите успяват да отстояват принципите и гаранциите за независимост на съдебната система и утвърждаване върховенството на закона. Резултатите показват във висока степен, че съдът адекватно отговаря на очакванията за бързина, качество и ефективност. Основните задачи през следващия отчетен период са свързани със запазване на достигнатото ниво на правораздаване и подобряване на показателите, по които сме отчели необходимост от достигане на по-високи стандарти, съобразено с всички нови законови изисквания. Следва да продължим практиката си по съвместно решаване с Апелативния съд и районните съдилища на

възникналите проблеми по правоприлагане, отчитани като общи за съдилищата и в региона. Ефективната правораздавателна дейност изисква да се поддържа висока мотивация у съдиите и съдебните служители, съчетано с добро разпределение на личностните ресурси и повишаване нивото на квалификация.

ВТОРА ЧАСТ

ОБОБЩЕН АНАЛИЗ

на дейността на РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА

в съдебния район на Окръжен съд- Бургас

за 2018 г.

На територията на Бургаски съдебен окръг работят **осем районни съдилища** в градовете Бургас, Поморие, Несебър, Айтос, Карнобат, Царево, Средец и Малко Търново.

Юрисдикцията на районните съдилища се разпростира на административната територия на 13 общини- Бургас, Камено, Айтос, Руен, Поморие, Несебър, Карнобат, Сунгурларе, Приморско, Созопол, Царево, Средец, Малко Търново.

През годината, правосъдие са осъществявали 60 районни съдии по щат.

Кадровият проблем в районните съдилища продължава да се разрешава чрез командироване. Ситуацията се задълбочи ,с оглед необходимостта от командироване на районни съдии в ОС –Бургас, на мястото на командировани окръжни съдии в АС –Бургас. Съзнаваме, че това затормозява работата на РС-Бургас ,откъдето са командированите магистрати. Пак чрез командироване се решава и проблемът в районен съд Средец, където през цялата година бе командирован съдия от РС-Малко Търново. Разрешението на този проблем е ясно – провеждане на конкурси за повишаване на апелативно и окръжно ниво в разумни срокове. По този начин ще се осигури възможност за попълване на щата на районните съдилища ,вкл. и чрез външни конкурси.

Бавните и тромави процедури по назначаване, преместване на съдии или всякакво друго запълване на свободни щатове не дават възможност председателите на районните съдилища да планират и предвидят щатната обезпеченост, нито в краткосрочен, нито в дългосрочен план.

При сравнение с разпределението на делата по съдилища се разкрива отново неравномерна натовареност на отделните щатове за районни съдии. На база на средната натовареност в окръга, съдилищата от Бургаски съдебен окръг са работили при различна натовареност.

Делата за разглеждане по чл.279-281 НК през отчетната 2018 г. са 46 броя, а през 2017 г. са 175 бр. и през 2016 г. са били 634 дела. Прави впечатление драстично намалелият брой дела по тези текстове на НК ,което е обяснимо и с промяната в международната обстановка и намалелия брой миганти , преминаващи през България.

В районните съдилища през 2018 г. са постъпили общо 26 379 дела, разгледани са били 28 939 дела и са свършени 25 851 дела, 91% от които в тримесечен срок. Останали висящи в края на отчетния период са 3088 дела общо във всички съдилища. Цифрите дори сами по себе си сочат, че въпреки големия брой дела, районните съдии отново са съумели да приключат максимален брой от тях. Запазен е процентът на свършените дела в тримесечен срок в сравнение с 2017 година ,но прави впечатление също и намаленото постъпление ,пак в сравнение с предходната година.

За сравнение : през 2017 г. са постъпили общо 28 439 дела, разгледани са били 31 066 дела и са свършени 28 496 дела, 91% от които в тримесечен срок 27936 за 2016 г. и 27938 постъпили дела за 2015 г., свършени – 27866 за 2016 г. и 25393 за 2015 г.; В 3-месечен срок през 2016 са приключили 90% и през 2015 г. са приключени 92 %.

Средно в окръга за 2018 г. един районен съдия е разгледал **599 дела** (641 за 2017 г. и 587 за 2016 г.) и е решил **535 дела** (588 през 2017 г. и 537 през 2016 г.), т.е. с 42 дела по-малко в сравнение с 2017 г. и 12 дела

повече от 2016 г. Решил е с 53 дела по-малко в сравнение с 2017 г. и с 2 дела по-малко в сравнение с 2016 г.

Средните общи показатели за натовареност на районните съдии са следните:

-Натовареност по щат спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела : 40,19 / 35,90;

-Действителна натовареност спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела : 49,89 / 44,57.

Най-голямо е **постъплението** през годината в следните районни съдилища: РС Карнобат – 56 дела на месец/съдия , РС- Несебър-49 дела на месец/съдия ,РС-Бургас- 47 дела на месец/съдия,РС- Айтос-41дела на месец/съдия, РС-Царево-38 дела на месец/съдия, РС Поморие – 35 дела на месец/съдия, РС- Малко Търново-25 дела на месец/съдия. Подобно е съотношението и по отношение на разгледаните и свършени дела .

В тримесечен срок, картината на свършените **по съдилища дела е, както следва**: РС-Бургас - 91%, РС-Несебър- 92%, РС-Поморие- 83%, РС-Карнобат- 92%, РС-Айтос- 93%, РС-Царево-95%, РС-Средец- 96%, РС-М.Търново- 96%.При почти всички районни съдилища този показател е над 90% .**Тези числа определено означават достигнат стандарт за бързо правосъдие, при това за една част от тях- в условията на висока натовареност.**

По наказателните дела съдилищата постоянно в тригодишния период са показвали високо темпо на работа – 90% свършени в тримесечния срок дела, при 92 за 2017 г. и при 93% за 2016 г. А по съдилища, показателят на свършените в тримесечен срок дела е, както следва: 90%- БРС, 94%- НРС, 92%-АРС, 77%-ПРС, 87%-КРС, 96%-ЦРС, 95%-СрРС, 90%- МТРС.

По гражданските дела в тримесечен срок са свършени 92% , при 90% за 2017 г. и 88% за 2016 г.

Гражданските дела, приключени в тримесечен срок по съдилища са, както следва: РС-Бургас- 91%, РС-Несебър- 89%, РС-Поморие- 88%, РС-Карнобат - 93%, РС-Айтос - 94%, РС-Царево - 93%, РС-Средец - 97%, РС-М.Търново - 98%.

1. Дейност на районните съдилища по наказателни дела.

През отчетния период са **постъпили 10614** наказателни дела.

През 2017 г. са постъпили 12305 дела

През 2016 година са постъпили 14307дела.

През 2018 г. са **разгледани 11531** наказателни дела в осемте районни съдилища.

За сравнение:

През 2017 г. са разгледани 13436 дела.

През 2016 г. са разгледани 15288 дела.

Свършени са 10674 наказателни дела, от които **9703** или **91%** в тримесечния срок

За сравнение :

2017 г.- Свършени са 12512 наказателни дела, от които 11452 или 92% в тримесечния срок

2016 г. -Свършени са 14196 наказателни дела, от които 13159 или 93% в тримесечния срок

Постановени са 322 присъди по обвинителни актове.

За сравнение : 2017 г. – 381, а през 2016 г. – 395 присъди.

Одобрени са **1378 споразумения** (1356 през 2017 г. и 2037 през 2016 г.).

Останали несвършени в края на 2018 г. са 857 (924 през 2017 г. и 1092 през 2016 г.)

Сравнението на броя на свършените дела и броя на делата, постъпили през годината показва, че съдилищата се справят с постъплението, въпреки натовареността.

Новообразуваните НОХД през 2018 г. са **1785** бр. дела (1767 през 2017 г. и 2550 през 2016 г.). Всичко за разглеждане са били 1974 дела.

Свършени са били 1761 дела, от които 1564 дела в тримесечния срок, или **89%**.

В началото на периода са останали несвършени 183 дела, а в края на периода са останали несвършени 213 дела.

За сравнение : През 2017 г. в началото на периода са останали несвършени 227 бр. дела , а в края 183 дела. През 2016 г. в началото на периода са останали несвършени 188 дела, а в края на периода са останали несвършени 227 дела.

Един от най -сигурните показатели за подобряване на дейността на съда е намаляването на несвършените дела и в този смисъл работата е била успешна.

В съответствие с определената подсъдност, съдилищата са разглеждали възложените им от закона дела, като най-голям относителен дял принадлежи на

- общоопасни престъпления (56,89%)
- престъпления против собствеността (22,39%)
- делата за престъпления против дейността на държавните органи и общ организации (5,01%)

Силно е намаляло постъплението по делата с правно основание чл.279-281 НК ,заради което бяха открити две бройки за районен съдия в РС –Царево и РС-Средец за

справяне с извънредната ситуация във връзка с бежанския поток.

В РС – Бургас, РС - Айтос, РС – Карнобат, РС – Несебър и РС - Поморие, РС – Средец делата за общоопасни престъпления заемат най-голям дял.

На съд са били предадени 2241 (2504 през 2017 г. и 3262 през 2016 г.) лица.

Осъдени са 2007 лица (2216 през 2017 г. и 2903 през 2016 г.), от които 43 непълнолетни (31 през 2017 г. и 24 през 2016 г.), а **39 лица са оправдани**- 1,74% от общо съдените (69 през 2017 г. - 2,76% и 58 през 2016 г. – 1,78%)

В светлината на анализа е регистрирано слабо увеличение на НОХД в сравнение с миналата година, но далеч от броя дела пред 2016 год. През отчетната година постъплението е 1785 дела (1767 през 2017 г. и 2550 през 2016 г.).

Постъплението на **наказателните дела от частен характер** е по-голямо в сравнение с 2017 г. и по-малко в сравнение с 2016 г. През отчетният период са постъпили 118 броя дела, през 2017 г. са 114 бр., а през 2016 г. са били 130 броя дела.

Постъплението на делата **по чл.78а НК през последните три години** – през 2018 г. 250 бр., през 2017 г.- 417 бр., а през 2016 г. са 450 бр.

Постъплението на **НАХД** също значително е намаляло през 2018 г.- 2619дела, през 2017 г.- 3228 бр. дела, през 2016 г. са били 3351 бр. дела.

Структура на наказаната престъпност

2018 г.

- Престъпления против д-стта на държ. орг. общ. орг. - 96 лица
- Престъпления против собствеността - 415 лица
- Общопасни престъпления - 1026 лица
- Престъпления против личността - 78 лица
- Против стопанството – 49 лица
- Документни престъпления - 47 лица

2017 г.

- Престъпления против д-стта на държ. орг. общ. орг. - 257 лица
- Престъпления против собствеността - 383 лица
- Общопасни престъпления - 920 лица
- Престъпления против личността - 78 лица
- Против стопанството – 52 лица
- Документни престъпления - 35 лица

2016 г.

- Престъпления против д-стта на държ. орг. общ. орг. - 764 лица
- Престъпления против собствеността - 487 лица
- Общопасни престъпления - 1020 лица
- Престъпления против личността - 63 лица
- Против стопанството – 76 лица
- Документни престъпления - 39 лица

В тригодишния наблюдаван период за престъпление за кражба са осъдени през 2018 г. - 316 лица , през 2017 г.- 290 лица, през 2016 г. - 385 лица. Данните сочат, че разкриваемостта на т.нар. дребна престъпност може да се квалифицира като ефективна.

При определяне на наказанието съдиите са прилагали всички видове предвидени наказания.

През 2018 г. са лишени от свобода до 3 години 1469 лица (1504 през 2017 г. и 2155 през 2016 г.), от които в 1097 случая- с приложение на чл.66 НК (1095 за 2017 г. и 1662 за 2016 г.). Това представлява 73,19% (72,79% за 2017 г. и 77, 12% за 2016 г.) от всички осъдени на лишаване от свобода до 3 години.

12 лица са лишени от свобода над 3 години (11 през 2017 г. и 7 през 2016 г.).

По отношение на 368 лица (534 през 2017 г. и 490 през 2016 г.) е наложено наказание „глоба“. В 170 случая е наложена „пробация“ –(165 през 2017 г. и 255 през 2016 г.)

Прави впечатление изключително ниския дял на обжалваните дела спрямо общия брой - 1491/11531. Това се дължи основно на големия брой приключили със споразумения дела (1383).

От подлежащите на обжалване 322 дела (381 през 2017 г. 395 през 2016 и 2015 г.), решени по същество с присъда, обжалвани са 166 (210 през 2017 г. и 222 през 2016 г.), или 52%, което също е показател за ефективност, доколкото влизането в сила на първоинстанционната присъда, без да се развие обжалване е сигурен показател за постигане на целите на правосъдието.

Продължава тенденцията от последните години присъдите да са обжалвани от подсъдимите и техните адвокати в по-голям брой случаи, отколкото да са протестирани от прокурора. От постъпилите в Окръжния съд през 2018 г. 170 въззивни наказателни дела и останалите несвършени 52 броя от 2017 г. (общо 222 бр.), съотношението между жалба от подсъдим (143 бр.) и протест (27 бр.) на прокурора е 5,29:1.

Присъдата е потвърдена в 92 случая, в 14 случая наказанието е намалено, по 11 дела е постановено връщане на делото на първата инстанция, по 14 дела въззивният съд е произнесъл нова присъда. Налице е основание за извод за добро качество на работата на районните съдии, в преобладаващия брой случаи съдебните им актове са потвърдени.

Районните съдии са разгледали и **3230 АНД**, значително по-малко от предходните години. За сравнение :през 2017 г. 3927дела ,а през 2016 г. 3951 дела.

2. Дейност на районните съдилища по граждански дела

През 2018 г. в районните съдилища са постъпили общо **15765** граждански дела. От тях 9596 са на Районен съд-Бургас.

*За сравнение:през 2017 г. са постъпили общо **16100** граждански дела. От тях 9690 са на Районен съд-Бургас, а през 2016 г. съдилища са постъпили общо 13604, от тях 8470 са на Районен съд-Бургас.*

Районните съдии са **свършили 15177 дела, от които 9168 са на РС Бургас**, през 2017 г. 15984 дела, от които 9626 са на РС Бургас, през 2016 г. са били 13670 дела, от които 8540 са на РС-Бургас. Най-голямо е постъплението на дела по **чл.410 и 417 от ГПК- 9157** във всички районни съдилища.От една страна е намален общият брой свършени дела, сравнение с 2017г,а от друга страна преобладаващи са делата по заповедното производство.В тази категория дела основният проблем се очертава администриране на делото след издаване на заповед за изпълнение ,което често отнема повече време и ресурс ,в сравнение с произнасянето по същество на заявлението.

Постоянно висок ръст в постъплението бележат делата по СК- 1949 постъпили и 2272 всичко за разглеждане.

През отчетната година е висок и делът на **облигационните иски**, вкл. делата от и срещу търговци. По постъпилите иски са образувани 935 дела, разгледани са 1326 и са свършени 840.

Наблюдава се увеличение на делата ,образувани по вещни искиове, общо за районните съдилища: през 2018 г. - 317бр., през 2017 г. 272 бр., през 2016 г. - 254 бр. Тези дела все повече се характеризират с усложнение от фактическа и правна страна,налагат в повечето случаи назначаване на експертизи ,снабдяване с документи от други държавни и общински органи и това предполага по-продължително разглеждане на споровете.

Постъпили искиове по КТ през 2018 г.са 111бр., през 2017 г. са 207 бр, при 194бр. през 2016 г., което говори за значително намаление на трудовите спорове в годините.

Ето така изглежда **съотношението на образуваните по заповедното производство частни граждански дела спрямо всички останали граждански дела:**

Районен съд	Заповедното производство	Граждански дела
Айтос	651	1135
Бургас	5367	9596
Карнобат	1047	1483
М. Търново	105	217
Несебър	729	1292
Поморие	434	806
Средец	452	673
Царево	381	561

Делбите са почти постоянен брой през годините/в доклада на БРС се сочи увеличаване на броя на делбите с 39%/ , като тези дела например никога не могат да приключат в тримесечния срок, поради двуфазността си. Обективна е забавата и, ако бъде обжалвано решението на съда от първата фаза. Този вид дела са възложени на районните съдилища, като част от изключителната им подсъдност и въпреки полагането на всички организационни мерки за преодоляване на констатираното състояние, това е невъзможно.

Следва да се подчертае, че дела от стари години в съдебния район почти няма. Единиците, посочени в ежемесечните справки, са били спрени до решаването на преюдициален спор, поради което и неприключили своевременно.

3. Сравнение на натовареността в районните съдилища по години

Действителна натовареност- общо

(Дела за разглеждане / всичко свършени дела)

2016 г. – 2018 г.

Година	БРС	АРС	НРС	КРС	ПРС	ЦРС	СрРС	МтРС	Средна за региона
2016 г.	52,19	37,24	56,17	32,00	41,05	60,72	62,95	20,75	48,93
	47,60	34,39	50,88	29,18	35,92	57,59	58,42	19,90	44,73
2017 г.	56,32	51,76	61,50	55,46	44,33	42,16	60,11	14,25	53,47
	51,63	47,73	57,04	50,22	38,42	38,86	57,79	13,30	49,05
2018 г.	51.88	45.28	53.68	62.23	40.86	42.17	37.96	26.5	49.89
	45.96	41.36	48.23	57.2	33.81	39.69	35.29	24.25	44.57

Сравнение

Натовареност по щат -общо

(Дела за разглеждане / всичко свършени дела)

2016 г. – 2018 г.

Година	БРС	АРС	НРС	КРС	ПРС	ЦРС	СрРС	МтРС	Обща
2016 г.	44.02	35,69	56.17	29.33	43.33	49.33	33.22	17.29	42,34
	40,14	32,96	50.88	26.75	37.92	46.79	30.83	16.58	38,70
2017 г.	44,37	39,90	61,50	37,90	44,33	38,65	31,72	11,88	43,15
	40,67	36,79	57,04	34,32	38,42	35,63	30,50	11,08	39,58
2018 г.	42.84	36.79	45.37	36.3	40.86	42.17	25.31	13.25	40.19
	37.95	33.6	40.76	33.37	33.81	39.69	23.53	12.13	35.9

Средната натовареност за региона с/о разгледани дела- действителна, е 49,89, а спрямо свършени – 44.57.

Средната натовареност на региона с/о разгледани дела- по щат е 40.19, а спрямо свършени- 35.90.

Данните сочат, че три от съдилищата- Бургас, Несебър и Карнобат са с действителна натовареност по всички показатели над средните за региона.

По щат за 2018 г. най-голяма е натовареността на Районен съд- Несебър, следван от РС-Бургас и РС- Царево. След тях са РС-Поморие, РС - Айтос и РС-Карнобат. Най-ниска натовареност по щат имат РС-М.Търново и РС-Средец.

Действителната натовареност сочи друга картина: най-натоварени са били през годината РС-Карнобат , РС- Несебър, РС-Бургас и най-ниско натоварени са РС –Поморие и РС-Малко Търново.

Показателите за натовареност на районните съдилища от региона на Окръжен съд- Бургас, като средна величина, го определят като такъв, спадащ към натоварените над средното за страната по показателите за предходната година.

Във всички районни съдилища през 2018г бяха извършени проверки от БОС. Не може да не се отчете, че магистратите от районните съдилища работят отлично по показателя „срочност”.С оглед намалелия брой дела като цяло, следва да се обърне по-голямо внимание на качеството на съдебните актове, като в този смисъл би било добре да бъдат разтоварени съдиите от несвойствените си задължения .Това би могло да стане с осигуряване на съдебни помощници в най-натоварените съдилища в района ,като по този начин на магистратите ще остане време за сериозно проучване на делата и на съдебната практика. Наред с резултатите от пряката си работа, всички председатели на съдилища отчитат в докладите си, активната дейност, която извършват районните съдии за подобряване на публичния образ на съда, участват в редица инициативи, насочени все към повишаване на доверието в съда, отвореност и публичност.

Някои по-важни и конкретни данни от докладите на Районните съдилища в района на Окръжен съд- Бургас:

РАЙОНЕН СЪД- БУРГАС

Щатът на Районен съд - Бургас към м. януари 2018 г. по щатно разписание, утвърдено от Висшия съдебен съвет е 33 щатни бройки за

магистрати, 4 щатни бройки за Държавни съдебни изпълнители, 5 щатни бройки за съдии по вписванията и 73 съдебни служители.

Заетата щатна численост към месец януари 2018 г. на Районен съд – Бургас е както следва: 30 магистрати, 4 Държавни съдебни изпълнители, 5 съдии по вписванията и общо 73 съдебни служители.

Към края на годината утвърдената щатна численост е променена, като е увеличена с една щатна бройка за съдия по вписванията и в цифрово изражение числеността изглежда следния начин: 33 щатни бройки за магистрати, 4 щатни бройки за Държавни съдебни изпълнители, 6 съдии по вписванията и 73 съдебни служители.

В края на календарната година към 31 декември 2018 г., съставът на Районен съд Бургас е попълнен, както следва: 32 магистрати, 4 държавни съдебни изпълнители, 6 съдии по вписванията и 73 съдебни служители, разпределени съответно в обща и специализирана администрация.

С решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, по протокол № 27 от 18.09.2018 г. съдия Яна Колева е освободена на основание чл. 175, ал. 1 от ЗСВ, във връзка с чл. 129, ал. 3, т. 2 от Конституцията на Република България от длъжността „Административен ръководител - Председател“ на Районен съд – Бургас, поради депозирано от нея заявление за освобождаване. Със същото решение е преназначена на основание чл. 169, ал. 5 от ЗСВ на длъжност „съдия“ в Районен съд – Бургас, считано от датата на вземане на решението.

В резултат на проведен конкурс, с решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, протокол № 41 от 14.12.2018 г. за Административен ръководител, Председател на Районен съд – Бургас единодушно е избран Асен Радев – съдия в Районен съд – Бургас.

Магистратите в Районен съд – Бургас са разделени на две отделения – наказателно и гражданско, като по утвърден щат 19 съдии разглеждат граждански дела и 14 съдии разглеждат наказателни дела.

ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В БРС

През 2018 г. са постъпили общо 15447 дела – новообразувани. През 2017 г. са постъпили общо 15980 дела, през 2016 г. са постъпили - 15804 дела, през 2015 г. са постъпили 15080 дела, през 2014 г. са постъпили 14694 дела. Прави впечатление, че след спада през 2014 г. на постъпилите дела, през последните четири години ръстът на постъплението се запазва относително постоянен. Това се дължи, както на заповедните производства по чл. 410 и чл. 417 от ГПК и други частни дела, така и на исковите – по чл. 422 от ГПК, чийто предмет е установяване съществуването на вземания по заповедните.

Висящи към 01.01.2018 г. /т.е. останали несвършени от предходен период/ са били 1464 дела, т.е. по-малко от предходните два отчетни периода – за сравнение през 2017 г. са били 1533, а за 2016 г. - 1590.

Към края на отчетния период останали висящи са 1938 дела или 11 % от разгледаните през годината. Т.е. относителният дял на останалите висящи дела от предходния отчетен период е леко завишен, което може да се отдаде предимно на последните изменения в чл. 47 от ГПК, досежно връчването на книжа.

През 2018 г. са разгледани общо 16966 дела, свършените са 15028, или 89% от всички разгледани дела. От тях: със съдебен акт по същество – 12705 дела или 85% от всички свършени дела, 1 % по-нисък процент от предходната година. В тримесечен срок са свършени 13642 дела – 91% от свършените дела и 80% от разгледаните дела.

Действителната натовареност, при която се имат предвид отсъствията, поради временна нетрудоспособност, временно незаети работни места и др. е 51.88 за 2018 год., при 56,32 за 2017 год., 52,19 за 2016 год., 47,74 през 2015 год. и 49,85 през 2014 год. разгледани дела на месец за съдия. Щатната натовареност, при която разгледаните дела се отнасят към съществуващите през отчетния период 33 щатни съдийски

бройки е 42.84 за 2018 год., при 44.37 за 2017 год., 44.02 за 2016 год., 43,14 за 2015 год. и 43,49 за 2014 год.

Важно е да се отбележи, че горните стойности са усреднени за статистически нужди, но в голяма част от времето действителната натовареност е превишавала 55 разгледани дела средномесечно, само за пример – за м. май 2018 год. е била 56.30, а за м. ноември е достигнала 64.20.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

През 2018 година са разгледани общо 10 600 граждански дела (10630 през 2017 г., 9 480 през 2016 г.), от които 1004 висящи към 01.01.2018 г. и 9596 са новопостъпили дела (9690 за 2017 г., 8 470 през 2016 г.).

Свършените през 2018 г. дела са 9 168 – при 9626 за 2017 г. и 8540 за 2016 г. В процентно съотношение – от всички разгледани през 2018 г. граждански дела свършените представляват 86 %. Тази величина е сравнително статична през последните години – /86-90%/.

От всички свършени през 2018 г., свършените в тримесечен срок са 8 355 дела – 91 %, по който показател отчетният период бележи лек ръст. За сравнение с предходните две години това съотношение е било 88 % през 2017 год. и 85 % през 2016 год.

Граждански дела по видове

И през настоящия отчетен период се запазва относителният дял на постъпилите граждански дела /без частните граждански дела/ – 3040, които са 32 % от всички постъпили в гражданското отделение дела. За 2017 г. това съотношение е 24% и 27,25 % за 2016г.

ДЕЛА ПО СК

Броят на разгледаните дела от тази група през 2018 г. е 1 483 /при 1 311 за 2017 г./.

От всички разгледани дела 1 255 са новообразуваните дела, а общо 228 са заварените несвършени от предходната година, върнати от инстанционен контрол за продължаване на съдопроизводствените действия и изпратени по подсъдност/.

Свършени са 1 248 дела - 84 % от всички разгледани /1 100 за 2017 г./.

От всички свършени дела приключени в тримесечен срок са 1103 или 74 %.

От свършените дела по СК 25 са приключили със спогодба на страните.

168 дела по СК са прекратени по други причини. Най-често срещаните причини за прекратяване на тези производства са оттегляне на иск, неявяване на ищеца или молителите, спрени по общо съгласие и невъзобновени в срок и др.

1030 дела са приключили със съдебен акт по същество, което представлява 69 % от всички разгледани и 83 % от свършените.

74% от делата в тази група са приключени в 3-месечен срок /1103 дела/.

ОБЛИГАЦИОННИ ИСКОВЕ

Разгледаните дела от тази група са 883 /при 744 за 2017 г./.

Заварените несвършени от предходната година са 260 дела, а 6 са върнати за продължаване на съдопроизводствените действия. Новообразувани през 2018 г. са 617 /при 497 за 2017 г./.

Свършените дела са 547, като този брой представлява 62 % от разгледаните облигационни дела и 93 % от постъпилите.

Прекратените производства са общо 161, от които със спогодба на страните са приключили 11 дела /10 за 2017 г./, а останалите 150 са прекратени по други причини - най-често поради извънсъдебно уреждане на спора, последвано от оттегляне или отказ от иск, поради нередовна на искова молба, уважено възражение за неподсъдност и пр.

Със съдебен акт по същество са приключили 386 или 71 % от всички свършени дела /71 % за 2017 г./.

От всички свършени дела приключени в тримесечен срок са 58 % /317 дела/, при 22.5% за 2017 г.

В края на периода са останали 336 несвършени дела, от които 50 % или 169 дела са образувани през последното тримесечие на отчетния период.

ВЕЩНИ ИСКОВЕ

Относително постоянна е бройката на разгледаните вещни дела – 171, при 141 за 2017 г., 140 през 2016 г., 132 през 2015 г.

Новопостъпилите през годината вещни дела са 107.

Свършени са 94 дела, които са 55 % от разгледаните дела.

46 % от свършените дела са приключили в 3-месечен срок /43 дела/ - при 33.8 % за 2017 г.

Останали са несвършени 77 дела, от които 30 (39 %) са постъпили през последното тримесечие на отчетния период.

Със съдебен акт по същество са приключили 60 дела. Прекратени са 34 дела, от които нито едно по спогодба.

ДЕЛБИ и иски по ЗН

Постъпилите през този отчетен период дела от групата са значително повече в сравнение с предходните години - 88, от които 74 делби /при 79 за 2017 г., 57 през 2016 г./. Разгледаните дела са 200, от които заварени от предходната година са 112 и 1 върнато за продължаване на съдопроизводствените действия.

Броят на свършените дела е 73, което представлява 37 % от разгледаните и 83 % спрямо постъпилите.

22 дела са приключени в тримесечен срок, което представлява 30 % от всички свършени дела от тази група.

От всички приключени дела решенията по същество са 32, а 41 са прекратени, в т.ч. 8 по спогодба и 33 – по други причини.

Останалите несвършени в края на периода дела от групата са 127, от които 24 са образувани през последното тримесечие /19 %/.

УСТАНОВИТЕЛНИ ИСКОВЕ

Най-значително е увеличението на тази група дела спрямо миналата година.

Постъпилите през този отчетен период дела от групата са 837 /354 за 2017 г./, в т.ч. искиове по чл. 422 от ГПК. Увеличението на постъпленията в групата е с 58%. Разгледаните дела са общо 1005 /при 485 за 2017 г./, от които заварени от предходната година са 168.

Броят на свършените дела е 514, което представлява 51% от разгледаните и 61 % спрямо постъпилите.

302 дела са приключени в тримесечен срок /91 за 2017 г./, което представлява 59 % от всички свършени дела по установителни искиове.

От всички приключени дела решенията по същество са 357.

157 са прекратени, от които 9 са приключили със спогодба.

Останалите несвършени в края на периода дела от групата са 491, от които 168 са образувани през последното тримесечие /34 %/.

Тенденцията е броят на делата от групите „Облигационни искиове – 0214“ и „Установителни искиове – 0604“ да се увеличава и през настоящата година, с оглед последните изменения на разпоредбата на чл. 415 ГПК за даване на указания на заявителя да предяви иск за вземането си не само в случаите, когато длъжникът е подал възражение в срок, но и когато заповедта за изпълнение е връчена на длъжника при условията на чл. 47, ал. 5 от ГПК, както и при отказ да се издаде заповед за изпълнение.

ИСКОВЕ ПО КТ

И през този период се отчита намаление на постъпленията на такива дела – 80 /при 163 за 2017 г., 194 за 2016 г./. По-голямата част от новообразуваните трудови спорове са за отмяна на незаконно уволнение.

През годината са разгледани 171 дела, от които 91 са заварени от миналата година.

Свършени са 119 дела – 70 % от разгледаните и 100 % от постъпилите. Свършените в 3-месечния срок дела са 50 – 42 % от всички свършени дела /при 40% за 2017 г./.

Със съдебен акт по същество са приключили 101 дела, прекратени са 18, от които само 1 по спогодба на страните.

Останали са несвършени 52 дела, като 42 % /22 дела/ са образуваните през последното тримесечие на отчетния период.

Броят на несвършените дела се обяснява с обстоятелството, че макар голямата част от делата по КТ да са бързи, срокът по чл. 131 от ГПК е същият, както и при останалите дела, което взето предвид с утежнената процедура по връчване на книгата, обезсмисля заложената в глава XXV от ГПК бързина.

ДРУГИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Отчитаните граждански дела в тази група са със следните показатели: разгледани 6 дела /10 за 2017 г./, от които новообразувани 3 /9 за 2017 г./.

Свършените дела са 4 дела, всички в 3-месечен срок.

Едно дело е приключило с акт по същество, а 3 са прекратени. В края на периода са останали несвършени 2 дела.

АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛА

След влизането в сила на Правилника за администрацията /чл.76, ал.1, т.5, б."а"/ през 2014 г., постъпващите по реда на § 19 ЗИД АПК /ДВ, бр. 39 от 2011 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г./ в районен съд жалби срещу административни актове по ЗСПЗЗ, се образуват в административни дела.

През 2018г. са разгледани 37 административни дела, при 19 за 2017г., 22 през 2016г., като 28 са новопостъпили. 26 са свършени – 15 с акт по същество и 11 прекратени по други причини. Останали несвършени в края на периода са 11 дела, от които 5, образувани през последното тримесечие.

ЧАСТНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

ОБЕЗПЕЧЕНИЯ

В групата са изведени делата по молби за обезпечаване на бъдещ иск; по частни жалби срещу актове на съда в производството по чл. 389 и сл. ГПК; и за обезпечаване на доказателства.

Разгледани са 92 такива дела /при 95 за 2017 г./, от които новообразувани 88.

96 % от разгледаните дела са свършени /88 дела/, от които в 3-месечен срок – 92 % /85 дела/.

65 дела са приключили с акт по същество, а 23 са прекратени. Несвършените дела в края на периода са 4 – по искане за обезпечение на доказателства.

ЧАСТНИ ПРОИЗВОДСТВА

През годината са разгледани по-голям брой дела от тази група - 1022, в сравнение с 2017 г. – 986. Увеличението е с около 4%. Новообразуваните са 998 и 24 са заварени към началото на отчетния период.

97 % от разгледаните дела са свършени /993 дела/, от които в 3-месечен срок – 95 % /969 дела/.

24 дела са останали несвършени в края на периода, като в последното тримесечие са постъпили 298 дела.

Най-значително е увеличението на делата за разкриване на банкова тайна – 01001. То отново се дължи на установената в чл. 62, ал. 6, т. 12 от ЗКИ възможност за ИВСС иска разкриване на банкова тайна във връзка с правомощията си по ЗСВ, глава IX раздел Ia, в сила от 01.01.2017 г.

ЧАСТНИ ПРОИЗВОДСТВА - РЕГЛАМЕНТИ

Разгледани са 113 такива дела /при 129 за 2017 г./, от които 44 по Регламент № 1393/ 2007 г., 3 по Регламент № 1206/ 2001 г., 3 по Регламент № 861/ 2007 г., 3 по Регламент № 650/ 2012 г. и най-голям е броят на съдебните поръчки – 60 /при 93 за 2017 г./.

89 % са свършените дела – 101, от които 94 % в тримесечен срок /95 дела/. Останали несвършени в края на периода са 12 дела, като само през последното тримесечие постъпленията на този вид дела са 40.

ЗАПОВЕДНО ПРОИЗВОДСТВО

През 2018 год. са постъпили 5 367 дела от тази група, които са със 809 или с 13% по-малко от предходната 2017 г. - 6 176 /за сравнение - през 2016 г. са били 5 284/.

Разгледани са общо 5 417 дела, като 50 са били заварените в началото на периода и 8 са върнати за продължаване на съдопроизводствените действия.

Свършените през 2018 г. дела са 5 361 - 99.8 % от постъпилите и 98.9% от разгледаните. 5355 свършени дела /99,8%/ са приключени в 3-месечен срок.

Останали са несвършени 56 дела, като следва да се има предвид, че 1553 дела са постъпили през последното тримесечие на отчетния период, от тях 329 в последния месец, значителен брой от които и в последните работни дни.

Отново най-висок е дялът на заповедните производства, които през 2018 г. са 56% от всички постъпили през годината дела (5367/9596). За 2017 г. този дял е бил 64 %, за 2016 г. - 62,4%, 63% - за 2015 г., 60,4% за 2014 г., 67,8 % за 2013 г., 68 % за 2012 г. и 69,7 % за 2011 г.

Анализът на групите дела показва, че най-висок дял имат делата по СК, а също се наблюдава тенденция за намаляване на заповедните производства, които са най-голямата група граждански дела, постъпили през годината.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

През 2018 година в Районен съд – Бургас са постъпили общо 5906 нови наказателни дела (6348 дела за 2017 г.). Заедно с останалите от предходна година 460 дела, общо са разгледани 6366 наказателни дела (6481 дела за 2017 г.). От посочените 6366 дела за разглеждане, 965 дела са НОХД (879 през 2017 г.), 83 НЧХД (77 през 2017 г.), 128 са делата по чл. 78а НК (201 през 2017 г.), ЧНД – 2983 (3330 през 2017 г.), ЧНД - разпити – 254 дела (269 през 2017 г.) и АНД – 1953 дела (2185 през 2017 г.).

През 2018 г. се наблюдава намаление в общия брой на постъпилите през годината наказателни дела, взети като абсолютна стойност, с отчитане на намаление от 442 дела в сравнение с тези, постъпили през 2017 г. Най-значим принос в посоченото намаление имат намаления брой постъпленията на ЧНД – с 347 дела, АНД по чл.78а от НК с 73 дела и НАХД с 232 броя дела. За сметка на това значително нараства броя на НОХД с 86 броя дела и на НЧХД с 6 броя.

През 2018 година е налице увеличение в броя на новопостъпилите наказателни дела от общ характер в сравнение с предходната година. През 2013 г. са постъпили общо 970 дела, през 2014 г. – 863, през 2015 г. - 799, през 2016 г.- 837, през 2017 г. - 746 дела, а през отчетната 2018 г. броят им възлиза на 862 дела, които заедно с останалите от предходната година 103 дела от същия вид, върнати за ново разглеждане 5 дела, образувани под нов номер дела след прекратяване - 17 дела и продължаващи дела под същия номер 2 дела правят подлежащите на разглеждане през отчетния период дела общо 965, при 879 през 2017 г. (952 през 2016 г., 918 през 2015 г., 995 през 2014 г., 1101 дела през 2013 г.).

През 2018 г. са били разгледани общо 965 НОХД, от които през отчетния период са свършени 834 дела. По 184 дела / при 217 дела за 2017 г./ производството е приключило със съдебен акт по същество, 650 НОХД / при 559 дела за 2017 г./ са били прекратени, от които 314 производства са прекратени със споразумение по чл. 382 от НПК, а 309 дела - със споразумение по чл. 384 от НПК. Броят на върнатите за доразследване

дела се запазва непроменен в сравнение с предходната година – 13 дела за 2018 г. (13 дела за 2017 г., 12 през 2016 г., 39 през 2015 г., 32 през 2014 г., 49 през 2013 г.), понижил се е броят на прекратените по други причини производства – 14 дела, при 24 дела за 2017 г.

През 2018 г. силно намаляват новопостъпилите през годината дела по чл. 78а от НК. Новообразуваните дела по чл.78а НК са 108 (174 дела за 2017 г., 216 през 2016 г., 150 през 2015 г.). С останалите в началото на периода 19 несвършени дела от предходната година, през 2018 г. общо са разгледани 128 дела по чл. 78а от НК, от които до края на периода са свършени 111 дела при 182 дела през 2017 г. (206 през 2016 г., 157 през 2015 г., 139 през 2014 г.).

През отчетната година новообразуваните административно-наказателни дела (без тези по чл. 78а от НК) са 1659 при 1835 дела от същия вид за 2017 г. (1717 през 2016 г., 1961 през 2015 г.), и бележат намаляване с 176 дела. Заедно с останалите от предходна година 279 дела, и общо 30 дела, върнати за ново разглеждане под нов номер, повторно внесени под нов номер след прекратяване или чието разглеждане е продължило под същия номер, през 2018 година са били разгледани общо 1953 административнонаказателни дела /при 2185 дела за 2017 г./, от които са свършени общо 1666 дела, а от тях със съдебен акт по същество – 1480 дела, прекратени – 186 дела. Висящите дела в края на периода са 287 дела.

Наличието на несвършени в края на отчетния период дела традиционно се дължи на кампанийното изпращане на преписките в съда, възприетата от санкциониращите администрации практика на една и съща дата да издават множество наказателни постановления за еднотипни нарушения срещу един и същи субект, преписките по които се изпращат едновременно и еднократно в съда, формирайки значително дневно постъпление от такива дела. Тези обстоятелства продължават да са в основата на неравномерния ритъм на постъпване и разпределение на административнонаказателните дела, а оттам – до неравномерната във времето натовареност на съдиите. Продължава тенденцията към повишаване сложността на водените административнонаказателни производства, включително обема на преписките по тях, водещи по

необходимост до усложнена доказателствена дейност на съда при разглеждането им.

През отчетната 2018 година са постъпили 63 наказателни дела от частен характер (48 през 2017 г., 58 през 2016 г., 61 през 2015 г.). С останалите в началото на периода несвършени от предходната година 20 дела, общо през годината са разгледани 83 НЧХД, свършени са общо 55 дела, от които със съдебен акт по същество – 24 дела, а са прекратени общо 31 дела. Към края на отчетния период са останали несвършени 28 дела.

Броят на образуваните през 2018 г. частни наказателни дела е 2944/ при 3266 дела през 2017 г./, и заедно с останалите от предходната година 39 дела, през отчетния период са били разгледани общо 2983 дела от този вид. В сравнение с 2017 г., когато са били разгледани общо 3330 дела от този вид, се констатира намаляване на постъплението от тези дела през отчетния период с 347 дела. Основен принос за това намаляване има по-малкият брой на постъпилите през 2018 г. искания от прокурор за разрешаване достъп до трафични данни по реда на ЗЕС в досъдебното производство.

През 2018 година леко намалява броят на проведените разпити пред съдия в стадия на досъдебното производство – общо 254 дела, при стойност от 269 дела за 2017 г.

НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИИТЕ ОТ БРС

Година	Човекомесеци	Средномесечна натовареност на съдия/ постъпили дела	Средномесечна натовареност на съдия / разгледани дела	Средна натовареност на съдия / свършени дела
2016	334	47,42	52,19	47,60
2017	312	51,40	56,32	51,63
2018	327	47,40	51,88	45,96

От изложеното в таблицата сравнение може да се направи извод, че тази година средномесечната натовареност на отделния магистрат не се е увеличила, макар да съществуваха редица сериозни затруднения от кадрово естество - петима от магистратите са били в отпуск за отглеждане на дете, шестима са командирани в ОСБс, БАДм.С и СРС, като незаетите щатни бройки са били три, а след 07.07.2018 год. - една. В Районен съд – Бургас е командирован един магистрат от Районен съд – Айтос и двама младши съдии от Окръжен съд – Бургас. Въпреки това, тези непредвидени отсъствия на магистрати създадоха затруднения в работата и на двете отделения, но благодарение на проявения професионализъм от страна на магистратите, не се стигна до забавяне на дела и понижаване качеството на правораздаване.

РАЙОНЕН СЪД- НЕСЕБЪР

В Районен съд гр.Несебър е разкрит щат както следва: една позиция за административен ръководител-председател, шест позиции за длъжност съдия в районен съд, един държавен съдебен изпълнител, двама съдии по вписванията и осемнадесет служители.

С решение по Протокол № 18 от заседание на Пленума на ВСС, проведено на 21.06.2018г. е разкрита на осн.чл.30, ал.2, т.8 от ЗСВ 1 (една) щатна длъжност „съдия“ в Районен съд Несебър, считано от датата на вземане на решението. Към момента длъжността е незаета.

През 2018 година няма промени в състава на магистратите.

Със Заповед № СД-03-187 от 02.05.2018г. на Министъра на правосъдието е намален броя на съдиите по вписванията при Районен съд Несебър с 1 (една) щатна бройка – от 3 на 2 щатни бройки.

Сградата, в която към настоящия момент е настанен Районен съд Несебър е двуетажна с застроена площ от 228кв.м. построена е през 1985г.

През 2015г. е извършено техническо заснемане на съществуващата сграда и становище № 52 от 18.01.2016г. на главния архитект на Община Несебър, с което уведомяват съда, че е невъзможно строителство и придобиване на нова сграда за нуждите на Районен съд Несебър със съдействието на Община Несебър, но се изразява принципно съгласие за възможността да се извърши надстрояване или пристрояване на настоящата такава от страна на ползващия орган.

Изпратено е предложение до ВСС за включване на сградата на РС Несебър за пристрояване и надстрояване в инвестиционния план на Съвета за 2019г.

ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

Постъпилите дела през 2018г. са 3473 бр. дела . През 2017г са били 4020 бр. при 3760бр. за 2016г.; /само за сравнение през 2015г. са били 3157 бр., през 2014г. са 1998 бр., при 2261 бр. за 2013г./т.е. през 2018г. е налице спад в постъпленията с 547 бр.дела, дължащо се на липсата на гръмки акции от страна на контролните органи на изпълнителната власт/, но при сравнение на постъпленията през последните пет години /без отчетната/ се получават средно по 3039.2 бр.дела на година, като спрямо средния показател за последните пет години е налице увеличение през отчетната 2018г. с 433.8 бр.дела спрямо средния брой или общо с 14.3%.Спрямо само 2017г. е налице намаляване броя на постъпили дела с 15.7 %.

От постъпилите през 2018г. общо 3473 бр.дела, 1283 са граждански и 2190-наказателни,т.е. в сравнение с 2017г. общо 4020 дела, се наблюдава увеличение на гражданските дела със 77 дела /1206 граждански са постъпили през 2017г./ и намаление на наказателните с 624 дела, като както се посочи по-горе, намалението е в резултат от намаления брой АНД , което е положителен атестат.

Общо дела за разглеждане за отчетния период са 3811 дела, при 4428 за 2017г. при 4044 за 2016г., /при 3458 за 2015г., при 2286 за 2014г./

Свършените дела през отчетната година са 3424 при 4107 за 2017г. при 3663 за 2016г.,/ при 3174 за 2015г., при 1985 за 2014г. /

Видно от посочените данни през годината са постъпили общо 3473 дела и са свършени 3424 дела. т.е. свършените дела са с 49 по-малко, което е изключителен показател за намаляване на дела, останали за разглеждане от минали години, за изключително висока срочност и предполага тенденция за равномерност и равносрочност при решаването им.

От свършените през годината общо 3424 дела в срок до три месеца са приключили 3167 дела. За 2017г. при 4107 дела в срок до три месеца са приключили 3832 дела. За сравнение през 2016г. в срок до три месеца са приключили 3434 бр. Следователно приключените в срок до три месеца дела са 92 % при 93 % за 2017г.; при 94% за 2016г. Процента на свършените в тримесечния срок дела е изключително висок и се задържа такъв през сравнителния тригодишен период.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

Общ брой наказателни дела за разглеждане през отчетния период – 2371, при 3052 бр. за 2017г. и при 2689 бр. за 2016г., от които:

- постъпили дела през 2018г. - 2198бр. За 2017г. са били 2814 бр., за 2016г. – 2566бр.

- останали несвършени в началото на отчетния период -173, при 226 бр. за 2017г., при 123бр. за 2016г.

Анализът на отчета за дейността на съда ясно откроява трайна тенденция за най-голям брой дела за общоопасни престъпления /207/ и такива против собствеността/35/ е постоянна в съдебния район. От общоопасните престъпления най-голям е дела, свързани с придобиване и държане на наркотични вещества /29/. На второ място са престъпленията против собствеността – общо 35.

От приключените през 2018г. общо 272 дела със съдебен акт по същество са решени 47 дела. През 2017 г.от общо 216 дела със съдебен акт

по същество са решени 33 дела. За 2016 г.от общо 257 дела със съдебен акт по същество са решени 52 дела, при 61 за 2015 г.

Прекратени са 225 дела при 183 дела за 2017 г.; при 205 за 2016 г., при 263 за 2015 г., от които: със споразумение – 150 бр.; върнати за доразследване са 14 дела; прекратени по други причини –2 бр. Налице е трайна тенденция към намаляване на приключилите с присъда НОХД за сметка на запазване високия брой, приключили със споразумение по чл.381 и чл.384 НПК.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Общо дела за разглеждане за отчетния период –1440 дела при 1376 бр.за 2017 г.; при 1355бр. за 2016 г., от които:

- постъпили дела през 2018 г. 1283 бр. при за 2017 г. – 1206 бр. при 1194 за 2016 г.

- останали несвършени в началото на отчетния период –148 при 155 за 2017 г.,при същия брой за 2016 г.

През 2018г. са свършени общо 1199 дела. През 2017 г. свършени са общо 1228 граждански дела и през 2016 г. 1200 дела.

НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДЕБНИЯ РАЙОН

Натовареността по щат е 45.37 %, отчитайки факта, че в съда се разкри още една съдииска бройка, незаета към момента, /за 2017 г. 61.50 % /при 56.17 за 2016 г./дела за разглеждане и 40.76 % свършени при 57.04 % свършени за 2017 г. при 50.88 % за 2016 г./ свършени като действителната натовареност е 53.68% отнесено към делата за разглеждане и 48.23 %-към свършените дела. Разликата между

натовареността по щат и действителната е в резултат неуплътняване на щата.

Статистиката за 2018 г. отчита средна натовареност на РС-46.06 %, каквато би била съразмерима с натовареността на съдиите при РС Несебър при заемане на всички щатни бройки. За 2017 г. РС Несебър бе част от петте процента най-натоварени районни съдилища в страната, като действителната натовареност през отчетната година отново е над средната за 2017 г.-53.68%, като спрямо настоящата година се очертава подобна статистика. За тази година се отчита трайно увеличаване на постъпленията по гражданските дела, които се разглеждат по общия ред и намаляване на постъпленията по заповедни производства и по НАХДела, образувани по жалби против наказателни постановления.

Следва да се отчете, че при преценката на натовареността на магистратите в РС-Несебър, следва да се вземе предвид липсата на специализация на съдиите, чрез обособяването им в наказателни и граждански колегии.

РАЙОНЕН СЪД- ПОМОРИЕ

Според утвърденото щатно разписание РС - Поморие разполага с 3 щатни бройка за съдии, включително и длъжността административен ръководител, разполага с един щат за Съдия по вписванията и един щат за Държавен съдебен изпълнител. През целия отчетен период всички щатни бройки са заети. В отчетния период не е имало командирован съдия в друг съд и в РС не е имало командирован от друг съд. Съдиите в РС - Поморие разглеждат всякакви дела и няма обособени отделения. Съдебната администрация в Районен съд - Поморие е с щатна численост от 12 съдебни служители, като в края на отчетния период всички бройки са заети изцяло. Съотношението по щат на съдебни служители към

магистрати е 3, а съотношението съдебни служители към съдии, съдии по вписвания и съдебен изпълнител е 2.

1. Общо дела за разглеждане в съда.

През отчетния период – 2018 г. общо делата за разглеждане са 1471, при 1596 за 2017 г. и 1560 за 2016 г., от които:

- постъпили дела през 2018 г. са 1258, при 1401 за 2017 г. и 1392 за 2016 г.

- останали несвършени в началото на отчетния период 213, при 195 за 2017 г. и 160 за 2016 г.

- останали несвършени дела в края на отчетния период 254, при 213 за 2017 г. и 195 за 2016 г.

През изминалата година е налице намаляване броя на постъпилите дела, като през 2018 г. са постъпили 143 дела по - малко от 2017 г. и са разгледани 125 дела по - малко от 2017 г. Следва обаче да се отбележи, че намаляването на постъпилите граждански дела е за сметка на намалелите ЧГД.

2. Наказателни дела.

Общия брой разглеждани наказателни дела през отчетния период е 543 (в това число 452 постъпили и 91 останали несвършени в началото на отчетния период) при 626 за 2017 г. и 740 за 2016 г.

Съотношението между постъпилите към делата за разглеждане и останали несвършени към делата за разглеждане е 83% към 17% при 85% към 15% за 2017 г. , при 92% към 8 % за 2016 г.. Това съотношение е относително стабилно през последните няколко години и като цяло е индикатор за добра организация при насрочването и разглеждането на наказателните дела.

Броя на постъпилите наказателни дела през 2018 г. е с 81 дела по-малко от тези през предходната година. С 16 по-малко са постъпилите наказателни общ характер дела.

Не се запазва тенденцията от предходните години за плавно повишаване на НДЧХ, като е налице лек спад, но тези дела заемат малък дял от общото постъпление в наказателните дела.

За отчетния период е налице намаляване на АНД в сравнение с 2017 г., но броя на постъпилите е по-голям от постъпилите през 2015 г. Броя на тези дела зависи от активността на административно наказващите органи, а видно тя не е много висока.

Броя на делата по УБДХ, през последните три години се запазва сравнително постоянен и значително нисък.

Броя на ЧНД е сравнително стабилен в сравнение с 2017 г. В рамките на ЧНД основен дял традиционно заемат тези по оказване на съдебно съдействие на органите на досъдебното производство (разпити пред съдия, одобрения и разрешения за извършване на претърсване и изземване, разпореждания за изискване на данни за трафика от съответни предприятия, които предоставят обществени електронни съобщителни мрежи и услуги). Налице е намаляване броя на ЧНД свързани с искане за издаване на разрешения по чл. 159а, ал.1 от НПК във вр. с чл.251 от ЗЕС и те са с 20 по-малко от тези през 2017 г.

Относително стабилен и броя на делата за определяне на едно общо наказание /кумуляциите/ в сравнение с 2017 г., като тези дела се разглеждат от състава, постановил последната присъда.

3. Граждански дела.

През отчетния период в гражданска колегия на съда са разглеждани 928 дела, при 970 дела за 2017 г. и 820 дела за 2016 г.

Постъпили през 2018 г. са 806 дела, при 868 за 2017 г. и 716 дела за 2016г.

- 122 са останали несвършени в началото на отчетния период, при 102 за 2017 г. и 104 за 2016 г.

- 63 дела получени по подсъдност, при 79 за 2017 г. и 62 за 2016 г.

- няма дела върнати за ново разглеждане.

Останали несвършени дела в края на отчетния период са 192 дела, при 122 за 2017 г. и 102 за 2016 г.

Налице е значително намаляване броя на частните граждански дела с предмет издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 и чл. 417 ГПК (108 дела по-малко от постъпилите през 2017 г.). Въпреки това тези дела остават най-многобройна подкатегория.

Налице е увеличавана на постъпилите ГД и през 2018 г. са постъпили с 54 дела повече от 2017 г. Разгледаните ГД през 2018 г. са с 61 повече от разгледаните през 2017 г. Характерно е, че тези дела се отличават със значителна фактическа и правна сложност и по много от тях има искане за допускане обезпечение на иска.

Налице е увеличаване броя на останалите несвършени дела в края на отчетния период, като една от причините е и по-големия брой постъпили дела през м. декември.

Съотношението между постъпилите към делата за разглеждане и останали несвършени в началото на отчетния период към делата за разглеждане граждански и частни граждански дела е 87% към 13 %, при 89% към 11% за 2017 г. и 87% към 13% за 2016г. Тези цифри сочат резултати от повишаване на усилията на съдиите и служителите за своевременното им разглеждане.

През 2018г. се запазва тенденцията на увеличаване броя на делата получени по подсъдност от други съдилища, като най-много получени по подсъдност дела има по заповедните производства, което е свързано с разпоредбите в ГПК, предвиждащи задължително да се извърши проверка на местната подсъдност.

Натовареността по щат спрямо всички дела за разглеждане за 2018 г. е 40.86, при 44.33 за 2017 г. и 41.05 за 2016 г.

Действителната натовареността спрямо свършените дела за 2018 г. е 33.81, при 38.42 за 2017 г. и 35.92 за 2016 г.

При отчитане натовареността обаче следва да се отчита и че съдиите заместват съдията по вписвания, когато същият е в отпуск.

В сравнение с предходната година, то през настоящата година е налице леко намаляване на натовареността и тя е почти на нивата от 2016 г.

Съпоставянето на тези данни води до извода за една натовареност около средната за страната по сега действащите критерии на ВСС.

РАЙОНЕН СЪД –КАРНОБАТ

В Районен съд гр.Карнобат, по щат съдиите са петима (председател и четирима съдии), един държавен съдебен изпълнител и двама съдии по вписванията.

Щатните бройки за съдебни служители са 16. През отчетния период 15 служители в Районен съд - Карнобат са атестирани, като четирима от тях са повишени в ранг. През 2018 г. съдия Станчева е повишена в ранг ВКС и ВАС. Заетата щатна численост на служителите в съда, към 31.12.2018 г. е 16.

Съобразно приетите от Висшия съдебен съвет критерии, съотношението на броя на служителите към броя на съдиите не е променено спрямо предходната година и е както следва:

- специализирана администрация/магистрати - 2,2;
- служители общо/магистрати, вкл.ДСИ, СВ – 2.

Средната действителна натовареност на съдиите през 2018 г. към делата за разглеждане е 62,23 дела, а спрямо свършените е 57,20 дела. Това означава, че средно съдиите са разгледали по 2,82 дела на ден и са свършили 2,6 дела на ден, при 22 работни дни в месеца.

Показателите за натовареността на съдиите бележат съществено увеличение, тъй като в съда през 2018 г. реално са работили трима съдии. Командирането на съдия Коева в Районен съд - Царево е продължено със Заповед № 1026/07.12.2016 г., на Адм. ръководител-Председател на Окръжен съд – Бургас, считано от 01.01.2017г., и същата през цялата 2018 г. е командирована в ЦРС. Считано от 12.09.2017 г., в Районен съд-Карнобат е освободена една съдийска длъжност, поради пенсиониране на съдия Костадинов. Към настоящия момент по щат съдийските бройки са пет, но реално работят трима съдии, при висока натовареност, за което свидетелстват данните за натовареността от СИНС. За да се постигне донякъде нормална натовареност на съдиите е належащо в съда да работи поне още един съдия.

ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

Общо делата за разглеждане за отчетния период са 2178 бр., при 2274 бр. за 2017 г. и 1760 бр. за 2016 г.

От разгледаните дела 2178 броя дела, постъпилите през 2018 г. са 1963 броя дела, при 2119бр. за 2017 г. и 1608бр за 2016 г.

Останали несвършени в началото на 2018 г. са 215 бр. дела, при 155бр за 2017 г. и 152 бр. дела за 2016 г.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

За 2018 г. са постъпили общо 480 наказателни дела, което е с 26 делата по-малко от постъпилите в съда през предходната 2017 г. (5,14 %

намаление) и с 55 дела по-малко спрямо новообразуваните наказателни дела за 2016г. (10,28 % намаление).

От разгледаните 545 бр. наказателни дела НОХДелата са 145бр.- 26,61%, ЧНД са 179бр. - 32,84% /от които ЧНД разпити - 23 бр. съставляват едва 4,22% и ЧНД по ЗЕС са 104 бр.- 19,08%/ и АНД са 214 бр. -39,27%.

От приключилите през 2018 г. от общо свършените 502 наказателни дела НОХДелата са 135 броя, при 130 бр. за 2017г. и 154 бр. НОХДела за 2016 г. Прекратените през 2018 г. НОХДела са 117, от които със споразумение по чл.382 и чл.384 НПК са приключили 113 дела. Едно НОХД е върнато на прокуратурата за отстраняване на допуснати съществени процесуални нарушения в хода на досъдебното производство. Поради неодобряване на внесено споразумение за решаване на делото в досъдебната фаза са върнати две НОХДела. По други причини е прекратено едно НОХД.

Свършените наказателни дела са 502 бр. от които в тримесечния срок са свършени 437 броя дела, което съставлява 87,05% от свършените и 80,18% разгледаните /545 дела/. За предходния отчетен период -2017 г. свършените наказателни дела са били 488 броя, от които в тримесечния срок са приключили 427 бр.дела, което съставлява 87,5% от свършените и 80,11% от разгледаните дела, за отчетната 2016 година свършените наказателни дела са били 539 бр., от които 487 са свършили в тримесечния срок, което като проценти е 90,35% от свършените дела и 83.1 % от разгледаните дела.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

През 2018 г. в съда са разгледани общо 1633 бр. граждански дела, от които новообразуваните са 1483 бр. За 2017г. са разгледани 1721 бр. граждански дела, от които новопостъпили са 1613 бр. граждански дела, при постъпили 1174 броя за 2016 г.

От разгледаните 1633 бр. граждански дела, разгледаните заповедните производства (по чл.410 и чл.417 от ГПК) са 1061 бр. - 64,97%, гражданските дела разгледани по общия ред са 334 бр. - 20,45%, гр.дела по чл.310 от ГПК -110 бр. - 6,74%, частни граждански дела 123 бр. -7,53 %,

други граждански дела – 3 бр. -0,18% и административни дела - 2 бр. - 0,12%.

От постъпилите през 2018г. 1483 бр. граждански дела, 120 бр. са частни граждански дела и 1047 бр. частни граждански дела образувани по заявления по чл. 410 и чл.417 ГПК. Новообразуваните граждански дела по общия ред за 2018 г. са 222 броя спрямо 194 броя за 2017 г.

За сравнение:

През 2017 г. са постъпили 1613 бр. граждански дела, от които 1180 бр. са образувани по заявления по чл.410 и чл.417 ГПК и 150 бр. са частни граждански дела.

През 2016 г. са постъпили 1073 бр. дела от които 111 бр. частни граждански дела и 759 бр. частни граждански дела, образувани по заявление по чл.410 и чл.417 от ГПК.

В сравнение с предходната 2017 г. има намаление на новообразуваните през 2018 г. граждански дела със 130 броя, в процентно съотношение спрямо 2017 г. намалението е 8,06%, намалението е по отношение на частните граждански дела с 30 броя спрямо 2017 г. и делата образувани по заявление по чл.410 и чл.417 от ГПК, които през 2018 г. са били с 133 броя по-малко за сметка на увеличението на гражданските дела по общия ред които през 2018 г. са 222 бр. и са с 28 броя повече спрямо 2017 г.

Новообразуваните през 2018г. граждански дела по видове са:

- 33 дела са по облигационни искиове, спрямо 11 дела за 2017 г.
- 165 дела по СК, ЗЗДН, ЗЗДет, ЗЛС, ЗГР, спрямо 140 дела за 2017 г., от които 77 дела са по СК, спрямо 85 за 2017г., а по ЗЗДН са 17 бр. дела спрямо 11 дела за 2017 г.
- 15 са вещни искиове, спрямо 17 бр. дела за 2017 г.,
- 10 са по Закона за наследството и делби, спрямо 13 дела за 2017 г.,
- 84 бр. дела по установителни искиове, спрямо 50 дела образувани през 2017 г.,
- 14 бр. обезпечения, спрямо 9 за 2017 г.
- 99 бр. дела частни производства, спрямо 132 за 2017 г.,

- 1047 бр. са частните граждански дела –заявления по чл.410 и чл.417 от ГПК, спрямо 1180 бр. за 2017 г.
- 3 бр. са другите дела, спрямо 17 бр. за 2017 г.

От анализа на видовете дела по предмет, постъпили в съда през 2018 г. е видно, че голяма част от делата са образувани основно по СК, увеличение има при установителните иски, като в този показател влизат и установителните иски по чл.422 ГПК, които през 2018 г. бележат значително увеличение с оглед промените в ГПК, предвиждащи заявителят да докаже вземането си с предявяване установителен иск, ако заповедта за изпълнение, респ. изпълнителния лист издаден въз основа на заповед за незабавно изпълнение по чл.417 от ГПК са връчени при условията на чл.47, ал.5 от ГПК. Увеличение бележат новообразуваните облигационни иски и делата по ЗЗДН.

От разгледаните през 2018 г. общо 1633 бр. граждански дела, свършените са 1500 бр. и съставляват 91,86 %, за 2017 г. този процент е бил 91,28%, а за 2016г. - 91%.

От гражданските дела в срок до 3 месеца са свършени 1395 броя дела, което съставлява 93% от общия брой свършени дела/1500бр./ и 85,44% от разгледаните граждански дела/1633бр./.

За 2017г. гражданските дела свършени до 3 месеца са били 1436 броя дела, което съставлява 91,41% свършените и 83,44% от разгледаните граждански дела.

За сравнение през 2016 г. свършените дела в срок до 3 месеца са били 993 бр. дела, което представлява 93% от свършените дела и 85 % от разгледаните дела.

Добрата срочност при разглеждането на гражданските дела е следствие от спазването на законово предвидените срокове по производствата по реда на чл.410 и чл.417 от ГПК, произнасянето, по които е в тридневен срок. При наказателните дела добрата срочност е в резултат на обстоятелството, че голяма част от наказателните дела приключват със споразумение по реда на чл.381 и чл.384 от НПК, както и разглеждането на част от производствата по наказателни дела - 9 бр., по реда на чл.370 от

НПК, като разглеждането на делото преминава по този ред, веднага след разпоредителното заседание и делото което приключва в едно заседание.

В съда немалка част от внесените от РП-Карнобат споразумения по чл.381 НПК, се разглеждат в деня на постъпването им. Това са дела, които не се отличават с фактическа и правна сложност и се спестяват разходи и проблеми, във връзка с призоваването на обвиняемите и защитниците.

РАЙОНЕН СЪД- СРЕДЕЦ

В периода 01.01.2018 г. – 31.12.2018 г. утвърдената щатна численост на магистратите в Районен съд – Средец включва 3 съдийски длъжности. Въпреки наличието им, фактически в съда не са работили едновременно 3-ма съдии. Едната щатна съдийска длъжност е вакантна от 18 януари 2017 г. поради смърт на съдия Стоян Георгиев. Втората щатна съдийска длъжност също е вакантна, като е заемана само от командирован съдия. Двете свободни длъжности „съдия“ в Районен съд – Средец са обявени за заемане чрез конкурс за преместване с ДВ, бр. 1/02.01.2018 г. и чрез конкурс за първоначално назначаване с ДВ, бр. 40/15.05.2018 г., неприключили към края на отчетния период. През 2018 г. в Районен съд – Средец е работила съдия Красимира Донева – административен ръководител-председател, която освен с разглеждане и решаване на делата, предвид длъжността си, е била ангажирана и с административна дейност. Със Заповед № 1081/27.11.2017 г. на Председателя на Окръжен съд – Бургас в Районен съд – гр. Средец е командирован съдия Пламен Дойков от Районен съд – Малко Търново за шест месеца през периода от 01.01.2018 г. до 30.06.2018 г., а със Заповед

№ 554/14.06.2018 г. на Председателя на Окръжен съд – Бургас командировката му е продължена през периода 01.07.2018 г. – 08.07.2018 г. и през периода 28.07.2018 г. – 31.12.2018 г.

През 2018 година щатната численост на съдебните служители в Районен съд – гр. Средец е била 9 щ. бр.

В Районен съд – Средец няма обособени отделения и специализирани състави. Съдиите разглеждат всички групи дела, което налага задълбочено познаване на по-голям брой и вид нормативни актове, способност за бързо преминаване от един към друг вид правна материя и по-добра организация на ежедневната работа.

Общ брой на делата за разглеждане

Общият брой на делата за разглеждане през 2018 г. в РС – Средец е бил 911, от които 707 граждански дела и 204 наказателни дела. В сравнение с предходните три години се отчита намаляване на броя на делата спрямо 2017 г. – с 231броя /за 2017 г. – 1142 дела/, намаляване на броя на делата спрямо 2016 г. – с 285 дела по-малко /за 2016 г. – 1196 дела/ и незначително увеличение спрямо 2015 г. – с 2 дела /за 2015 г. – 909 дела/.

От делата за разглеждане през 2018 г. новообразувани са 867, от които 673 граждански и 194 наказателни дела. Съответно през 2017 г. този брой е бил 1056, през 2016 г. броят е бил 1121, а през 2015 г. – 853. При анализиране на този параметър се наблюдава намаляване на броя на новообразуваните дела – със 189 дела по-малко спрямо 2017 г., с 254 дела по-малко спрямо 2016 г. и увеличаване с 14 дела повече спрямо 2015 г.

Брой на свършените дела

Броят на свършените дела през отчетната година е 847, от тях 659 граждански и 188 наказателни и съставлява 92,97 % от разглежданите през годината дела. Намалял е броят на свършените дела в сравнение с предходния отчетен период за 2017 г. – 1098 дела, като този показател е в зависимост от намалелия брой на новопостъпилите дела през 2018 г. в

сравнение с 2017 г. В сравнение с 2016 г. – 1110 дела, също е намалял броят на свършените дела /отново в зависимост от новопостъпилите дела/, а в сравнение с 2015 г. броят свършени дела се е увеличил с 13 повече /свършени през 2015 година 834 дела/. Процентното съотношение свършени дела/дела за разглеждане е намаляло в сравнение с предходния отчетен период 2017 г. – 96,15 % и се е увеличило в сравнение с по-предходните отчетни периоди – 2016 г. – 92,81 %; 2015 г. – 91,75 %.

Към 01.01.2018 г. останалите неприключени от предишния период дела са общо 64, от които 48 граждански и 16 наказателни дела или 7,03 % от общия брой на делата за разглеждане през 2018 г. През 2017 г. този брой е бил 86, през 2016 г. е бил 75 дела, през 2015 г. – 56 дела. При анализ, се наблюдава намаляване увеличаване на броя на останалите несвършени дела в сравнение с предходните отчетни периоди.

От всички 847 свършени дела през 2018 г., 816 дела или 96 % са приключили в 3-месечен срок, при 95,45 % през 2017 г., 97,75 % през 2016 г., 98,32 % през 2015 г.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

През 2018 г. общо разгледани в Районен съд – Средец са 707 граждански дела, като 34 бр. от тях са останали висящи от 2017 г., а новообразуваните са 673 броя. Свършените дела са общо 659 бр., от които със съдебен акт по същество – 587 дела. Прекратените производства са общо 72, от които 9 са приключили със спогодба по чл. 234 от ГПК, а 63 са прекратени по други причини. Останали висящи към 31.12.2018 г. са 48 граждански дела. Обжалвани са 30 акта, постановени от съдиите от РС – Средец по граждански дела.

От гражданските дела за разглеждане :

- 177 са били искиви производства, при 127 през 2017 г., 237 през 2016 г.
- 453 са били дела по чл. 410 и чл. 417 от ГПК, при 545 през 2017 г., 381 през 2016 г.

- 45 са били други частни граждански дела, при 59 през 2017 г., 36 през 2016 г.
- 8 са били административни дела, при 7 през 2017 г., 3 през 2016 г.
- 4 са били други граждански дела, при 39 през 2017 г., 6 през 2016 г.

Както и през предишните отчетни периоди, през настоящия отчетен период най-голям дял при исковите производства заемат делата, образувани по предявени облигационни искиове. Голям дял заемат и производствата за мерки по Закона за закрила на детето предвид наличието на три институции за деца в неравностойно положение на територията на гр. Средец – два дома от семеен тип и един кризисен център.

Съществен дял от всички граждански дела, както и през 2017 г. и 2016 г., заемат новообразуваните дела по чл. 410 и 417 от ГПК – 453 /67,16%/, който дял в процентно отношение е незначително намален в сравнение с 2017 г. /70,23%/, и увеличен в сравнение с 2016 г. /57,72 %/.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

През 2018 г. общият брой на наказателните дела за разглеждане в Районен съд – Средец е 204 бр., от които 10 бр. остатък от 2017 г. и 194 бр. – новопостъпили.

За 2018 г. общо приключените наказателни дела са 188 бр. или 92,16% от разглежданите наказателни дела. От тях приключени в 3-месечен срок са 178 бр. или 94,68% от свършените наказателни дела.

Като причина за забавянето при разглеждането и решаването на наказателните дела могат да се посочат укриването на подсъдими, водещо до обявяването им за издирване и принудително довеждане, а също и по молби на защитниците, с оглед ангажираността им по други дела в други съдилища.

До забавяне на наказателните общ характер дела доведе влизането в сила на последните поправки на Наказателно-процесуалния кодекс, уреждащи разпоредителното заседание в процеса.

Както и през предходния отчетен период, най-голям дял от разглежданите в Районен съд – Средец наказателни от общ характер дела имат делата за общоопасни престъпления /управление на МПС в пияно състояние или след употреба на наркотични вещества, управление на МПС в срока на лишаване от право на управление на МПС, причиняване на телесна повреда при управление на МПС, противозаконно отнемане на МПС/ и за престъпления против собствеността /кражба; квалифицирани състави на кражба; кражба, представляваща опасен рецидив; измама/.

В сравнение с предходните отчетни периоди няма постъпили дела за незаконно преминаване/превеждане през границата, противозаконно подпомагане на чужденец да пребивава в страната в нарушение на закона. През 2017 г. от този вид дела са разгледани 29, а през 2016 – 64 дела. По глава VIII от НК „Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица изпълняващи публични функции“ са постъпили само 2 дела – за лично укривателство и бягство на затворник.

Анализ на работата на съдиите в РС – Средец

Видно от резултатите през 2018 г., са положени усилия за срочното образуване, разглеждане и решаване на делата. Важно е да се отбележи, че през отчетната година на 100% делата са били образувани и решени в законните срокове.

Броят на свършените дела до 3 месеца от постъпването им е 816 /96,34% от свършените дела, съответно :

- граждански дела – 638 дела /96,81 % от свършените граждански дела/;

- наказателните дела – 178 дела /94,68% от свършени наказателни дела/.

При анализ на отчетните данни за 2018 г. може да се направи категоричен извод, че работата на съдиите от РС – Средец е на отлично ниво, като се постигна бързина на съдопроизводството и високо качество на постановените съдебни актове. Същите не са допускали неоснователно забавяне на дела и некачествено правораздаване, в каквото отношение показатели са: липсата на постановени извън срок съдебни актове, висок процент приключили дела в срок до 3 месеца, нисък процент на обжалвани актове, нисък процент на отменени след инстанционен контрол актове.

Действителна натовареност е била:

Средно месечно дела за разглеждане – 37,96 дела, съответно 29,46 граждански дела и 8,5 наказателни дела.

Средно месечно свършени дела – 35,29 дела – 27,46 граждански дела и 7,83 наказателни дела.

РАЙОНЕН СЪД- АЙТОС

Щатът на Районен съд-гр.Айтос по последното щатно разписание, утвърдено от Висшия съдебен съвет включва: 4 (четири) щ.бр. съдии, 1 (един) държавен съдебен изпълнител, 1 (един) съдия по вписванията и 13 (тринадесет) съдебни служители - обща и специализирана администрация.

В началото на отчетния период щатът на съда е попълнен и е функционирал в непроменен спрямо предходния период на отчитане, съдийски състав от четирима магистрати – районни съдии: Мария Джанкова, Николай Гемеджиев, Таня Спасова и Мария Дучева, държавен

съдебен изпълнител Даниела Петрова и съдия по вписванията Свилен Янев.

ОБЩО ДЕЛА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ

През 2018 г. са постъпили като новообразувани общо 1617 броя дела, от които 482 бр. наказателни и 1135 бр. граждански дела. Останали са за разглеждане от предходен период общо 149 броя дела, както следва: 42 наказателни дела и 107 граждански дела. През годината в съда са разгледани общо 1766 дела, в това число новопостъпили и останали за разглеждане от предходни години, от които 1613 са приключили с акт по същество.

За сравнение през 2017 г. са постъпили като новообразувани общо 1780 броя дела, разгледани общо 1915 дела, от които 1484 са приключили с акт по същество. През 2016 г. са постъпили като новообразувани общо 1549 броя дела, а са разгледани общо 1713 дела.

През изминалия отчетен период се наблюдава тенденция към запазване броя на постъпилите граждански дела. Броят на постъпилите наказателни дела е по-малък в сравнение с отчетната 2017 г., като за първи път през последните 5 години постъпилите за решаване в съда наказателни дела са по-малко от 500 бр.

Граждански дела

За 2018 г. общият брой 1135 новопостъпили граждански дела спадат към следните видове, както следва:

- по Семейния кодекс – 172 бр. (за сравнение 2017 г.- 141 бр; 2016 г.-136 бр; 2015 г.-110 бр.). Наблюдава се трайна тенденция към увеличаване на постъплението на делата от тази категория.

- облигационни – 60бр.
- вещни искиове – 22бр.
- делби и искиове по ЗН – 15бр.
- трудови дела – 2бр.
- установителни искиове- 46бр.
- частни граждански дела – 155бр.
- дела от административен характер – 3бр.
- обезпечения – 6бр.
- по чл.410 и чл.417 от ГПК (заповедно производство) – 651бр.

От общо разгледаните 1242 бр. граждански дела в края на отчетния период са свършени общо 1125 броя, от които 1054 в тримесечния срок, т.е. 94%, както следва: по общия ред –74%; производства по чл.310 ГПК - 93%; дела по ЗСПЗЗ и ЗВГЗГФ – 100 %; частни граждански дела – 100 %; дела по чл.410 и чл.417 от ГПК –100 %; други граждански дела –50 %.

Наблюдава се трайна тенденция към спазване на срочността на произнасяне на съдиите в АРС по делата до 3 месеца и подобряване на тези показатели, т.к. за предходния отчетен период 01.01.2017 г.- 31.12.2017 г. този процент е бил 94%, а за периода 01.01.2016 г.- 31.12.2016 г.- 91 %, като се отчита и факта, че РС- Айтос не е работил с пълния си капацитет от 4-ма съдии по щат, поради продължителната командировка на съдия Гемеджиев.

Запазва се тенденцията за съществен брой образувани и решени дела по искиове по Семейния кодекс. В сравнение с предходни отчетни периоди се забелязва трайна тенденция на делата по СК, като за 2018 г. техният брой е 172 бр, за 2017 г. - 137 бр., а за 2016 г. - 136 бр. Тази

тенденция си заслужава да бъде проследена през годините, като за сравнение изтъкнем, че през 2014 г. броя на образуваните дела по СК е бил 89, през 2013 г. -88бр, а през 2012 г.- 68 бр. През последните 5 години броя на делата по СК се е увеличил 2 пъти, като причина за това можем да търсим в наличието на ясна и трайна практика на съдилищата, вкл. и ВКС по относително новия СК.

През годината се е увеличило постъплението и на молбите по Закона за защита от домашно насилие.

През отчетния период се наблюдава и друга интересна тенденция - на увеличаване процента на исковите производства, спрямо т.нар. „заповедни производства“, като своеобразен пик бележат и установителните искове по чл.422 ГПК, за установяване на вземания, който от 19 бр. през 2017 г.са станали 46 бр. през 2018 г. Или наблюдава се 110% ръст на постъплението на този тип дела. Причината за това може да се търси в промяната на чл. 415, ал. 1 ГПК в сила от 27.10.2017 г.

В същото време се наблюдава трайно високо постъпление на Заявленията за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 и чл.417 ГПК.

Наказателни дела

От общия брой 482 новопостъпили през отчетния период наказателни дела: по 116 бр. са образувани НОХД (за сравнение 2017 г. – 134 бр. и 2016 г. – 177 бр.); 11 бр. – НЧХД; 43 бр. по предложение на прокурора за освобождаване от наказателна отговорност по реда на чл.78а от НК; 207 бр. – ЧНД; 11 бр. – разпити; 94 бр. – АНД.

Постъпилите 116 НОХД през 2018 г. са образувани по следните състави от Наказателния кодекс:

- против личността – 5 бр.
- против правата на гражданите – 3 бр.
- против брака, семейството и младежта – 7 бр.
- против собствеността – 14 бр.
- против стопанството – 6 бр.

- против Държавните органи и обществените организации – 3бр.
- документни престъпления – 5бр.
- против реда и общественото спокойствие – 1 бр.
- общоопасни престъпления – 72 бр.

При проследяване постъплението на НОХделата по статистическия отчет се стига до извода, че най-често извършвани в съдебния район продължават да са общоопасните престъпления, особено по транспорта, посегателствата против собствеността по глава V-та от Наказателния кодекс, преди всичко кражбите, следвани от престъпните посегателства против брака, младежта и семейството и тези против личността.

От общо свършените 524 бр. наказателни дела в края на отчетния период, 448 броя са в тримесечния срок, както следва: НОХД – 86 %; НЧХД – 64 %; по чл.78 а от НК – 98 %; ЧНД – 99 %; разпити – 100 %; АНД – 84 %.

През отчетния период се е запазила тенденцията за намаляване на делата от общ характер, по които се е стигало до постановяване на присъди в процентно съотношение, спрямо общо свършените дела. Причината за това е обяснима: в по-голямата част от случаите, представителите на Държавното обвинение са постигали споразумение с подсъдимите и защитниците им, което от своя страна е облекчавало значително работата както на прокуратурата, така и на съда. Отделно от това е допринасяло за по-своевременното възмездяване на пострадалите относно нанесените им имуществени вреди, което е предпоставка за одобрение на споразумение.

Върнати за доразследване през отчетния период са 2 бр.дела, което е чувствително по-малко спрямо предходния отчетен период 2017 г. , когато на Айтоска районна прокуратура за доразследване са били върнати 8бр.дела.

Във всички останали случаи са постановени присъди и одобрени споразумения по чл.384 във вр. с чл.382 от НПК. Заслужава да бъде отбелязана тенденцията към увеличаване броя на сключените между

подсъдимите и РП-Айтос споразумения за прекратяване на наказателното производство дори в случаите, когато подсъдимия трябва да изтърпи ефективно наказание „лишаване от свобода“.

Средната месечна натовареност за съдия по щат съотношение разгледани - свършени: 36,79 бр. и 33,60 бр., а действителната натовареност – разгледани 45,28 бр., а свършени – 41,36 бр. Следва да се отбележи, че през отчетния период съдиите Джанкова, Спасова и Дучева са замествали и Съдията по вписванията към РС-Айтос, като за периода след 01.12.2018 г. в съда не е имало титуляр на тази длъжност и доклада на съдията по вписванията се е разпределял между тези трима съдии, което допълнително се е отразило върху тяхната натовареност. Действителната натовареност на съдиите и тази по щат се различава предвид отсъствието на съдия Н.Гемеджиев, командирован в РС-Бургас през 9 месеца на отчетния период.

РАЙОНЕН СЪД- ЦАРЕВО

Утвърденото щатно разписание на Районен съд - Царево към 01.01. 2018 г. включваше четири съдийски длъжности, като четвъртата съдийска длъжност бе открита с Решение по т.60.2. по Протокол № 27 от заседание на Пленума на ВСС на 07.07.2016 г., считано от датата на вземане на решението и беше определена съгласно посоченото решение да бъде заемана само от командирован съдия при оперативна необходимост с оглед динамиката на новообразуваните дела.

С Решение по т.30.1 по Протокол № 31 от заседание на Пленума на ВСС на 13.12.2018 г., тази четвърта съдийска длъжност бе закрыта, считано от датата на вземането на решението.

Така утвърденото щатно разписание на Районен съд -Царево към 31.12. 2018 г. включва три съдийски длъжности.

През отчетния период в съда работиха съдия Мария Москова-председател на съда и съдия Минчо Танев.

През цялата отчетна година в съда работеше и съдия Коева, командирована от РС-Карнобат в РС-Царево със заповед на председателя на БОС до отпадане на необходимостта.

С Решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по протокол № 49/05.12.2017 г., обн. в ДВ бр. 1/02.01.2018 г., в РС-Царево са обявени две магистратски длъжности за заемане чрез конкурс за преместване, като към настоящия момент конкурсната процедура все още не е приключила. Освен това в началото на месец февруари 2019г. съдия Коева ще навърши установената в ЗСВ пенсионна възраст, поради което от началото на месец февруари 2019 г. в съда ще останат на работа само двамата титуляри - съдия Москова и съдия Танев.

Длъжността държавен съдебен изпълнител през целия отчетен период се изпълнява от Елена Анастасова, а длъжността съдия по вписванията се изпълнява от Златина Кирчева, при зает изцяло щат.

Утвърдената общата численост на администрацията на съда през отчетната 2018 г. е 14 щатни бройки, като всичките са заети. Съотношението по щат на съдебните служители към съдии, съдии по вписванията и държавни съдебни изпълнители към настоящия момент е 2,8.

Видно от резултатите за отчетната 2018 г. постъплението на делата в РС-Царево и натовареността на съдиите е към средната за страната.

ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

През 2018 г. в РС-Царево са постъпили новообразувани 1383 броя дела, при 1726 броя дела за 2017 г. и 2268 броя дела за 2016 г. Цифрите сочат, че постъплението на новообразувани дела през 2017 г. и 2018 г.

постепенно намалява и се връща до нормалните нива, отпреди свръхпостъплението на дела през 2016 г.

От постъпилите през 2018 г. в РС-Царево общо 1383 броя дела, 563 броя са граждански дела и 820 броя са наказателни дела, което в сравнение с предходните 2017 г. и 2016 г., сочи на продължаващата тенденция броят на наказателните дела значително да надвишава броя на гражданските дела.

През 2018 г. на производство в Районен съд- Царево са стояли за разглеждане общо 1518 броя дела, при 1855 броя дела за 2017 г. и 2368 броя дела за 2016 г. От тях за разглеждане 631 броя са граждански дела и 887 броя са наказателни дела. Данните сочат, че през отчетната година делата в съда са намалели с 300 броя, което своевременно бе отчетено от ВСС и четвъртата съдийска бройка бе закрыта, считано от 13.12.2018 г.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Към 1 януари 2018 г. в Районен съд - Царево са останали за разглеждане от предходната година 68 броя дела при 71 броя дела за 2017 г. и 55 броя дела за 2016 г., с което тенденцията за нисък брой на останали несвършени дела се запазва и което сочи, че магистратите полагат всички необходими усилия за срочното разглеждане на делата.

През отчетната 2018 година в съда са стояли за разглеждане общо 631 броя граждански дела при 699 броя граждански дела за 2017 г. и 541 броя граждански дела за 2016г.

Разпределението на гражданските дела за разглеждане през 2018 г. е следното: 45 броя дела, образувани по искове по СК, ЗЗДН и ЗГР; 44 броя дела по облигационни искове, 48 броя дела по вещни искове, 17 броя дела за делби, 28 броя дела по установителни искове, 3 дела по искове по КТ, 2 броя дела от административен характер, 11 броя дела за обезпечения, 48 броя частни граждански дела, 3 броя частни производства –регламенти и 382 броя дела по чл.410 и чл.417 от ГПК.

От образуваните граждански производства най-голям е броя на молбите чл.410 и 417 ГПК – 382 броя, следвани от вещните производства - 48 броя, делата по облигационните искиове – 44 броя и искиове по СК,ЗЗДН и ЗГР – 45 броя.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

Към 1 януари 2018 г.в РС-Царево са останали за разглеждане от предходната година 67 броя наказателни дела, от които 47 броя НАХД, при 74 броя наказателни дела за 2017 г.

Общият брой на разглежданите наказателни дела през отчетния период в Районен съд – Царево е 887 броя дела, при 1156 броя дела за 2017 г. и 2368 броя дела за 2016 г. Въпреки, че през отчетната година постъплението на наказателни дела е намаляло с 269 броя наказателни дела спрямо предходната 2017г., то продължава да се запазва тенденцията броя на постъпилите наказателните дела да е значително по-голям от броя на постъпилите граждански дела, което се явява специфична особеност в дейността на съда.

По отношение видовете престъпления, видно от приложената таблица, най-голям е броят на делата, образувани за общоопасни престъпления – 120 броя, следвани за извършени престъпления против държавата по чл.279-281 от НК – 46 броя дела, престъпления против собствеността – 24 броя, престъпления против интелектуалната собственост – 7 броя. Данните сочат на намаляване на делата от общ характер за незаконното преминаване на границата, превеждане на хора през границата и противозаконното превозване на чужденци през страната в сравнение с предходните 2017 г. и 2016 г.

По чл.78 А от НК през 2018 г. са разгледани 10 броя при 22 броя дела за 2017 г. и 26 броя дела за 2016 г., като при тях се отчита тенденцията за намаление.

Частните наказателни дела-съдебно производство през отчетната година са били 236 броя, при 272 броя 2017 г. и 317 броя за 2016 г. Високото постъпление на този вид дела е свързано с промените в НПК по отношение на разрешенията по ЗЕС.

През отчетната година броят на частните наказателни дела по всички искания към съда в досъдебното производство е 198 броя при 229 броя за 2017 г. и 504 броя дела за 2016 г., като се забелязва леко намаление на този вид дела в сравнение с предходната година.

Разгледаните през 2018 г. административно-наказателните дела са 233 броя, при 324 броя за 2017 г. и 262 броя дела за 2016 г. или е налице тенденция на сравнително запазване на техния брой.

БРОЙ НА СВЪРШЕНИТЕ ДЕЛА

През отчетния период са свършени общо 1429 броя дела, при 1710 броя за 2017 г. и 2246 броя дела за 2016 г., от които свършени 577 броя граждански дела и 852 броя наказателни дела.

От тях в срок до 3 месеца са свършени общо 1358 броя дела, при 1591 броя дела за 2017 г. и 2166 броя дела за 2016 г., или 95.00% от делата през 2018 г. са свършени в тримесечния срок (93.04% за 2017г. и 96 % за 2016 г.). Данните сочат, че са налице изключително добри показатели за сръчност на разглеждане на делата.

През отчетната 2018 г. няма нито едно просрочено предаване на съдебни актове, което сочи на положено усърдие от страна на съдиите при изготвянето на съдебните актове.

НАТОВАРЕНОСТ НА РС-ЦАРЕВО

Действителната натовареност спрямо делата за разглеждане е 42.17 дела, при 42.16 за 2017 г. и 60.72 за 2016 г.

Действителната натовареност спрямо свършените дела е 39.69 дела, при 38.86 за 2017 г. и 57.59 дела за 2016 г.

Горните показатели сочат, че 3-те щатни съдийски бройки съответстват напълно на броя на делата.

За отчетната година няма регистрирани жалби от граждани и сигнали от РП - Царево. Няма жалби за бавност.

През годината съдиите при Районен съд – Царево положиха огромни усилия за справяне с изключително повишения брой дела, както и за правилното изясняване на делата и за спазване на законовите срокове при разглеждането и решаването им.

РАЙОНЕН СЪД- МАЛКО ТЪРНОВО

Утвърденото щатно разписание за 2018 година на Районен съд- Малко Търново включва 9 длъжности: двама магистрати - Административен ръководител - председател и съдия; един съдия по вписванията; един държавен съдебен изпълнител и петима съдебни служители.

В Районен съд - Малко Търново през 2018 г. са работили двама съдии:

- съдия Чанко Петков - отработил 11 месеца, 1 месец отсъствие по болест.

- съдия Пламен Дойков - командирован в Районен съд - Средец и през отчетния период е работил в Районен съд – Малко Търново, само през времето на заместване на съдия Ч.Петков при ползване на отпуск по болест и платен годишен отпуск.

През изминалата година съотношението по щат на съдебните служители/магистратите е 2,5, а съотношението съдебни служители/съдии, съдии по вписванията и държавни съдебни изпълнители е 1,25.

По отношение на броя на магистратските длъжности, предвид изложените по - долу данни за натовареността на съдиите и Районен съд - Малко Търново през 2018г., намирам, че не се налага промяна на броя им.

1. БРОЙ НА ПОСТЪПИЛИТЕ И РАЗГЛЕДАНИТЕ ДЕЛА

През 2018 г. на производство в Районен съд - Малко Търново стояха за разглеждане общо 318 дела, при 285 дела през 2017 г. и 415 дела за 2016 г. От тях 19 дела бяха останали, като несвършени от предходната 2017 г. Увеличението на разгледаните делата през отчетната година спрямо предходната е с 33 дела повече или имаме ръст на увеличение с 11,15 %.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Постъпилите новообразувани граждански дела през отчетния период са 217 броя, от които 2 дела продължаващи под същия номер. За сравнение новообразуваните граждански дела през 2017 г. бяха 156 броя, а през 2016 г. техният брой бе 123 броя. Наблюдава се чувствително увеличение на постъплението на гражданските дела, като разликата с 2017г. е с 61 дела представляващи 28% повече и 94 дела представляващи 43 % повече спрямо 2016 г.

При анализ на постъплението на гражданските дела можем да направим извод, че това е една динамична величина, клоняща към устойчиво увеличение на този показател.

Разпределението на постъпилите гражданските дела през 2018г. е следното: 53 дела образувани по искове по СК, ЗЗДН, ЗЛР, ЗГР, ЗЗДет и ЗБЖИРБ; облигационни искове - 4 дела, вещни искове - 3 дела, делби и искове по ЗН – 2, дела по установителни искове – 13, искове по КТ – 2; административни производства – 2, частни граждански дела 33; частни производства по чл.410 и чл.417 от ГПК – 105, или всичко 217 постъпили граждански дела, от които 17 дела са постъпили по подсъдност.

От образуваните граждански производства, с най-голям дял са заповедните производства по чл.410 и чл.417 ГПК – 41,47 % от всички постъпили граждански дела.

През отчетната 2018 г. в съда се разгледаха общо 227 граждански дела, при 163 бр. за 2017 г. и 131 бр. за 2016 г. В сравнение с предходните години се наблюдава тенденция на увеличаване на гражданските дела за разглеждане, като увеличението спрямо 2017г. е с 64 дела, а спрямо 2016г. са 96 дела повече.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

През отчетната 2018 г. в Районен съд - Малко Търново постъпиха 82 наказателни дела, от които: НОХД -35 бр.; НЧХД - 5 бр.; НАХД по чл. 78а ЕК- 8 бр.; НЧД - 13 бр. и НАХД - 21 бр. За сравнение през 2017 г. постъпилите наказателни дела са били 112 бр., а през 2016 год. са били 262 бр.

При анализ на постъплението на наказателни дела, тенденцията която се очертава е на значително намаляване на постъпленията, като разликата спрямо 2017 год. е 27 % по-малко, а спрямо 2016 год. е 69 % по-малко постъпили дела.

По отношение на постъпилите дела по видовете престъпления, с най-голям дял от 45 % са наказателните дела от общ характер, образувани по обвинения за общоопасни престъпления. Делата, образувани за престъпления против дейността на държавните органи и обществените организации, образувани през 2018г. са 5 броя, всички по чл.279 по НК за незаконно преминаване през границата. По същия показател образуваните дела през 2017 г. са 20 броя, а през 2016 г.- 67 броя. и се отбелязва значителна тенденция на спад при тази група дела.

Подобни са показателите и за образуваните дела за престъпления против собствеността – 7 дела, представляващи 20% от всички постъпили дела от наказателен характер през 2018 г., при 9 дела за 2017 г. и 12 дела за 2016 г. През 2018 г. няма образувани дела по НОХД за извършено престъпление против личността, включително и за извършени телесни повреди, при образувани 3 дела през 2017г, а през 2016 – 1 дело от този вид. Образуваните дела против стопанството са 4 бр., против

семейството и младежта - 2 дела. Увеличено постъпление се наблюдава при делата от наказателно-частен характер – 5 броя, при 1 дело за 2017 и 1 дело за 2016 г. Постъпилите дела по чл. 78а НК през 2018 г. са 8 броя , през 2017 г. са били 9, при 11 дела за 2016 г. През 2018 г. постъпилите ЧНД-съдебно производство са 8 бр., при 22 дела през 2017 г. и 57 дела през 2016г, а ЧНД от досъдебното производство през 2018 са 5 дела. През отчетната година са образувани 21 дела от административно наказателен характер, при 28 дела за отчетната 2017 г. и 51 дела образувани през 2016 г.

От изложените данни за постъпилите наказателни дела можем да отчетем чувствително намаление на постъплението спрямо предходните 2017 г. и 2016 г., което довежда до извода, че както при гражданските дела, така и при наказателните дела, постъплението е една динамична величина, варираща през годините, без ясно обособена тенденция.

Общият брой на разгледаните наказателни дела през отчетния период в Районен съд - Малко Търново е 91 броя, при 122 дела през 2017 г. и 284 дела през 2016 г.

2. БРОЙ НА СВЪРШЕНИТЕ ДЕЛА

През отчетния период са свършени общо 291 дела, при 266 дела свършени през 2017 г. и 398 дела през 2016 г.

Свършените граждански дела през отчетния период са 213 бр., при 153 бр. за 2017 г. и 124 бр. за 2016 г.

Свършените наказателните дела през 2018 г. са 78 бр., при 113 бр. за 2017 г. и 274 бр. през 2016 г.

Свършените дела в срок до 3 месеца през 2018 г. са 278 дела , което е 96% , при 260 дела през 2017 г. - 98 % и 379 дела през 2016 г.- 95 %.

3. СРЕДНА НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИИТЕ

Натовареност по щат спрямо всички разглеждани дела за 2018г. е 13,25 , при е 11,88 за 2017 г. и 17,29 за 2016 г.

Натовареност по щат спрямо свършените дела за 2018 г. е 12,13, при 11,08 за 2017 г. и 16,58 за 2016 г.

Действителната натовареност спрямо делата за разглеждане за 2018 г. е 26,50, при 14,25 през 2017 г. и 20,75 за 2016 г.

Действителната натовареност спрямо свършените дела за 2018г. е 24,25, за 2017 г. е 13,30, при 19,90 за 2016 г.

При отчитане на натовареността на съдиите следва да се отбележи, че натовареността е с тенденции на увеличаване спрямо последните две години.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Предвид изложените по-горе резултати, правораздавателната дейност на съдиите от Окръжен съд- Бургас и осемте районни съдилища в региона може с пълно основание да бъде определена като много добра.

Магистратите и съдебните служители от Окръжен съд- Бургас и осемте районни съдилища непрекъснато се стремят към повишаване на квалификацията си, полагат усилия да изпълняват съвестно и компетентно задълженията си за постигане на още по-добри резултати.

Независимо от тези обстоятелства, доверие се гради трудно, поради което си поставяме по-високи цели, включващи по-ефективен достъп до правосъдие, отчетност и прозрачност на работните процеси и правораздаване, основаващо се на върховенството на закона.

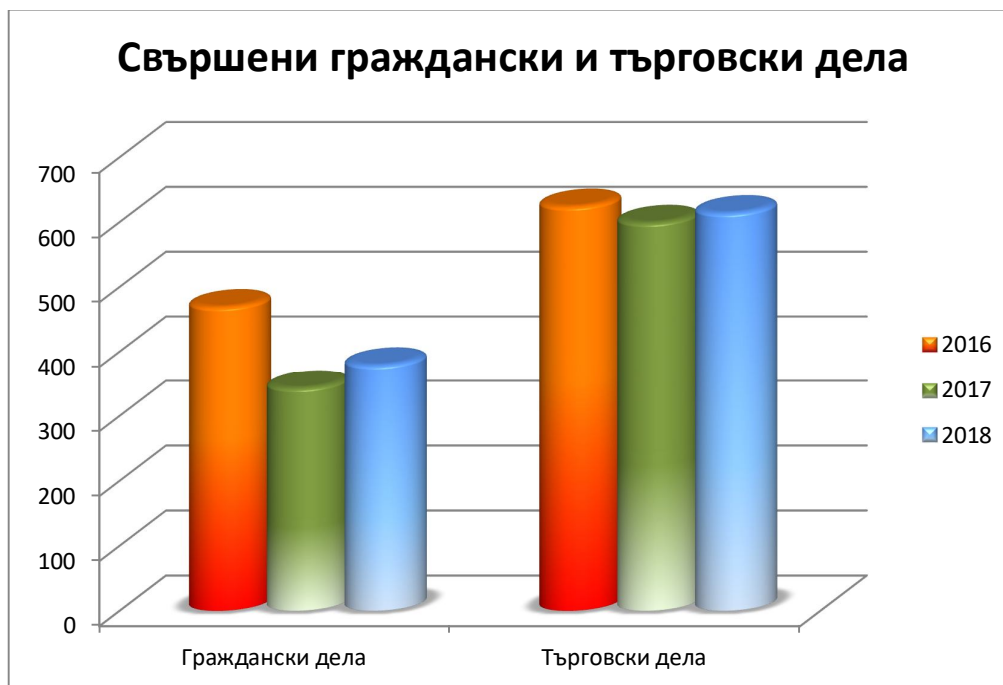
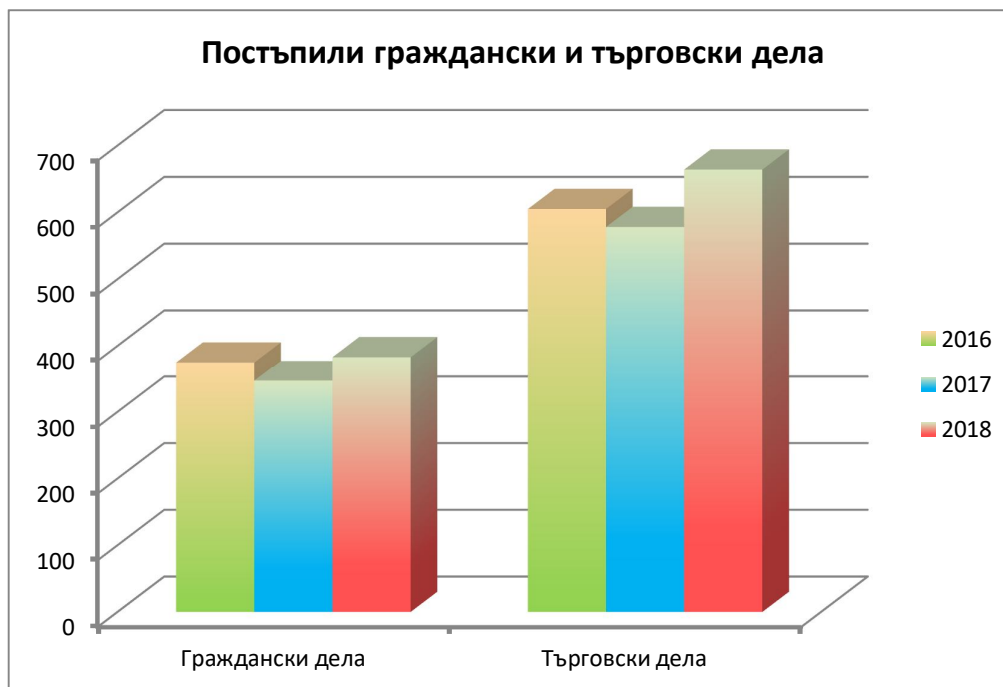

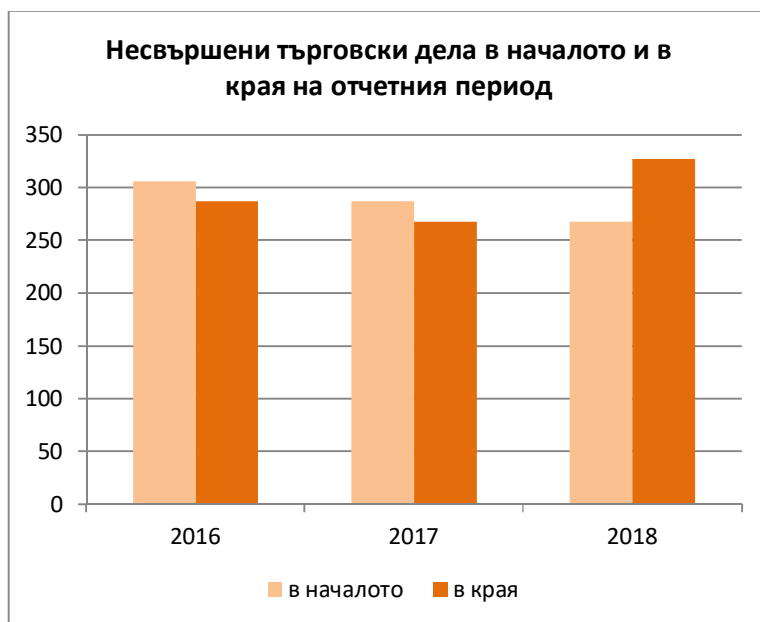
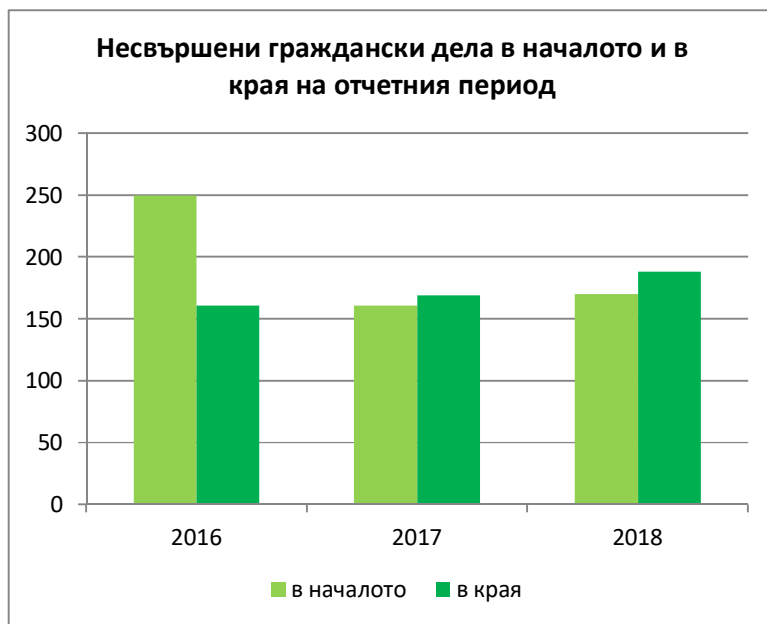
Административен ръководител- председател

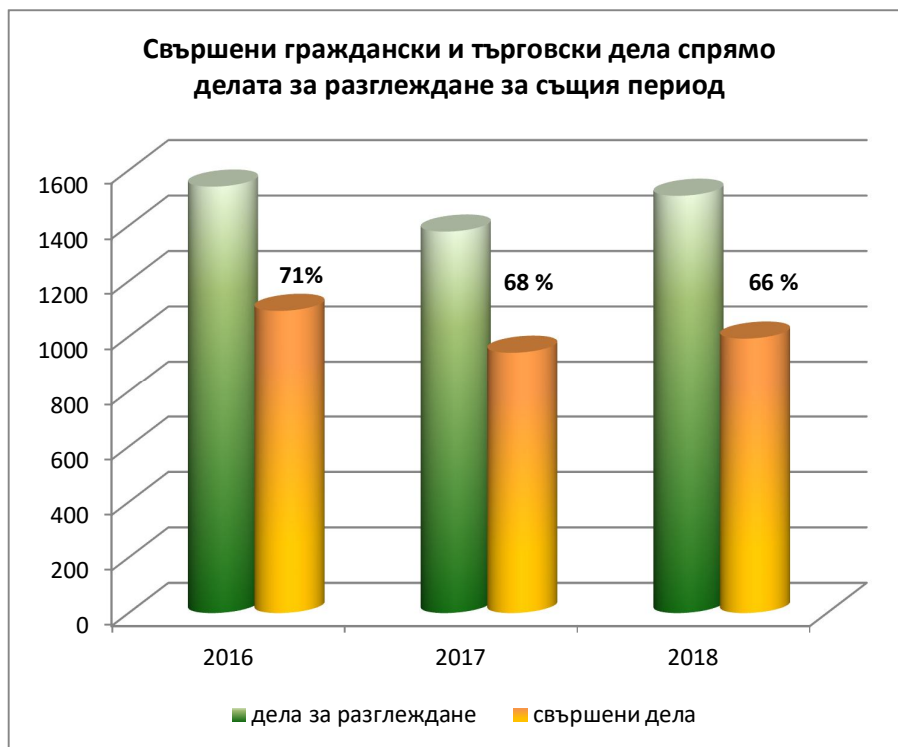
на Окръжен съд- Бургас : /п/

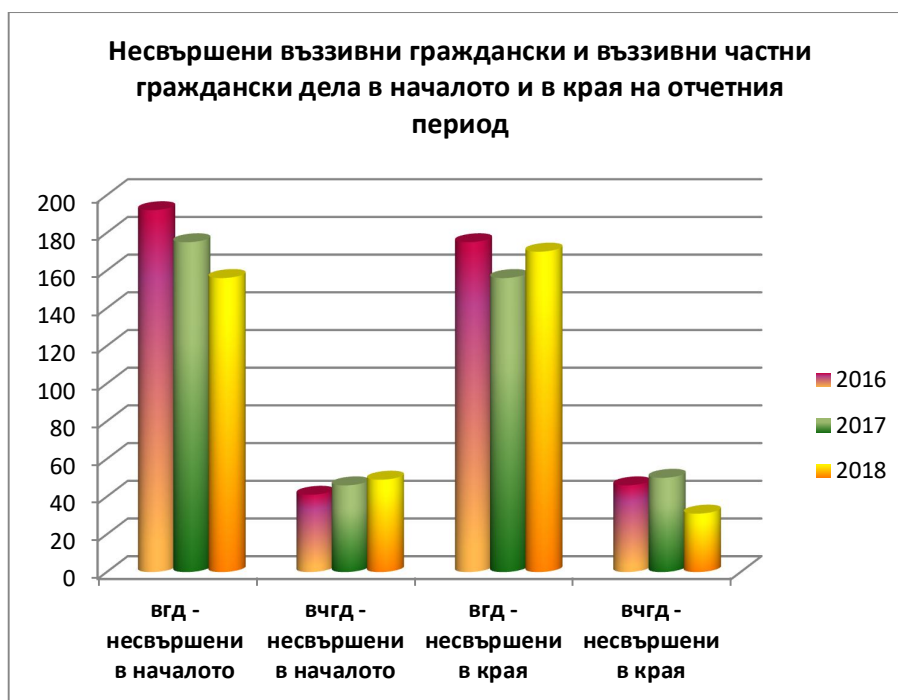
Росица Темелкова

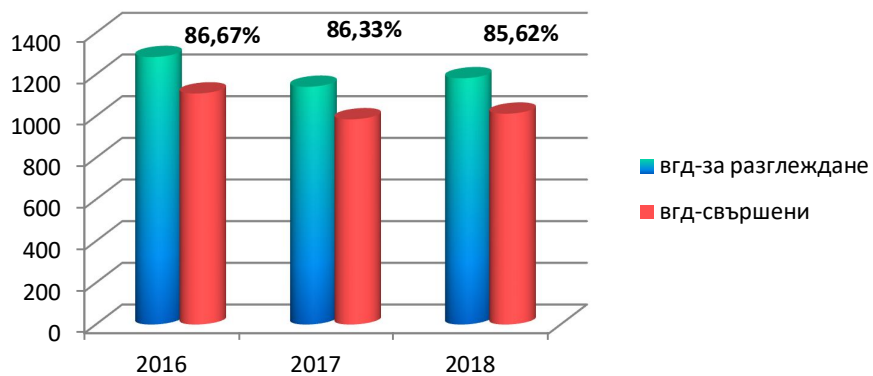

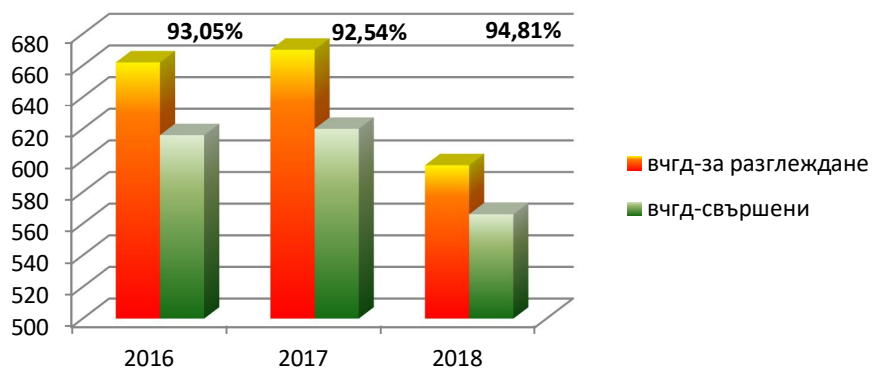

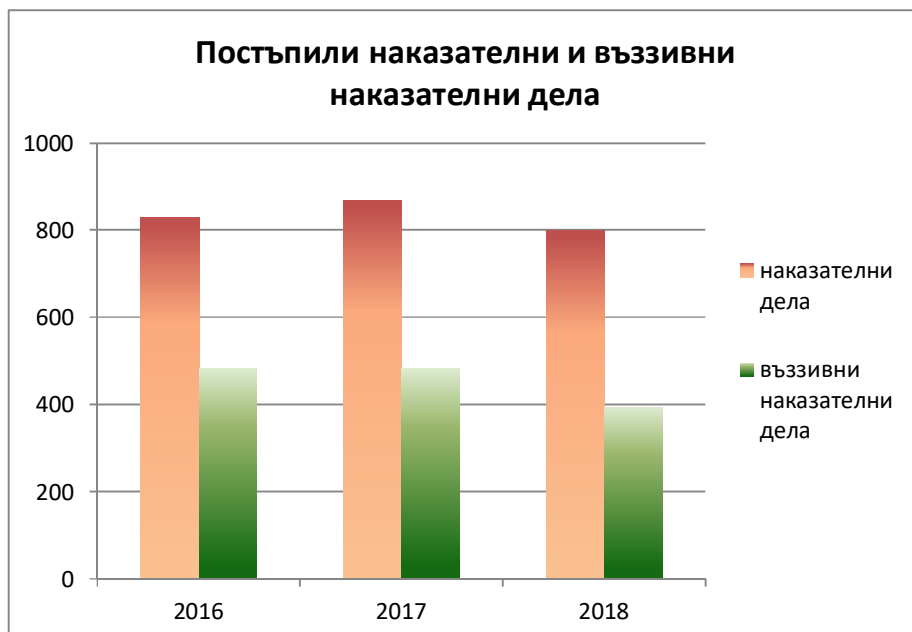

Свършени въззивни граждански дела спрямо делата за разглеждане за същия период

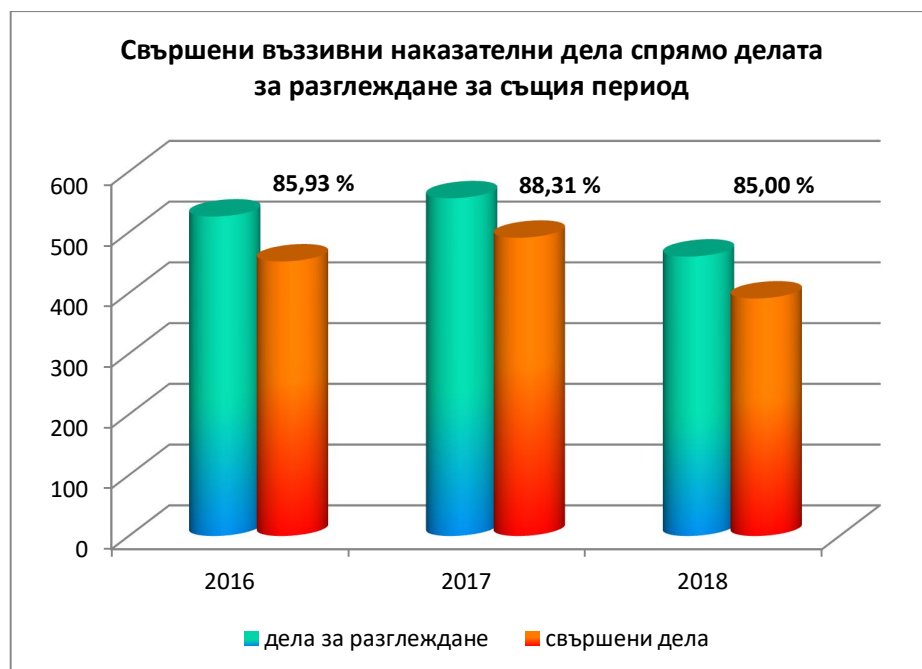
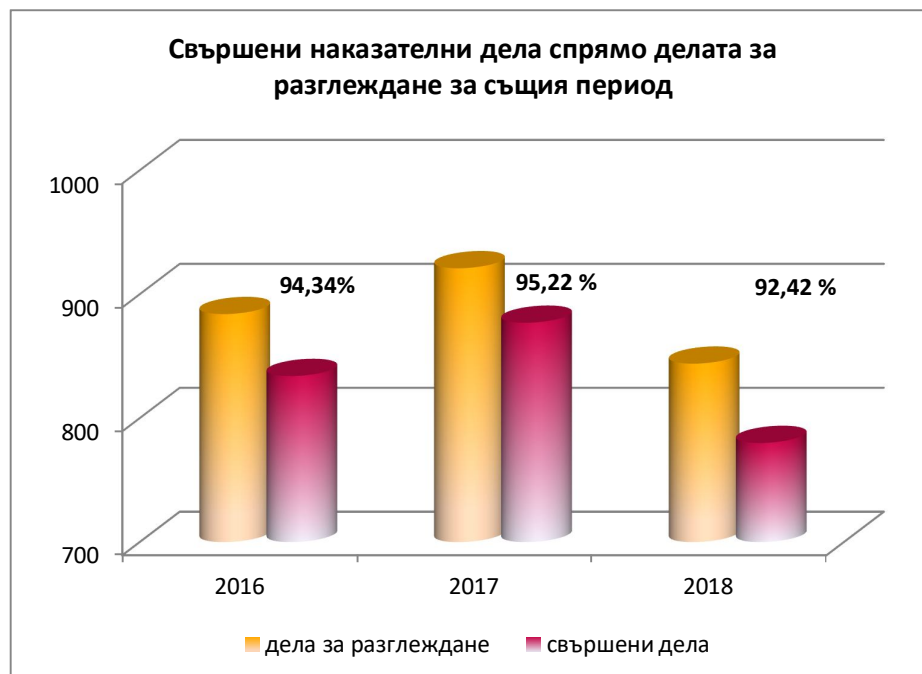

Свършени въззивни частни граждански дела спрямо делата за разглеждане за същия период

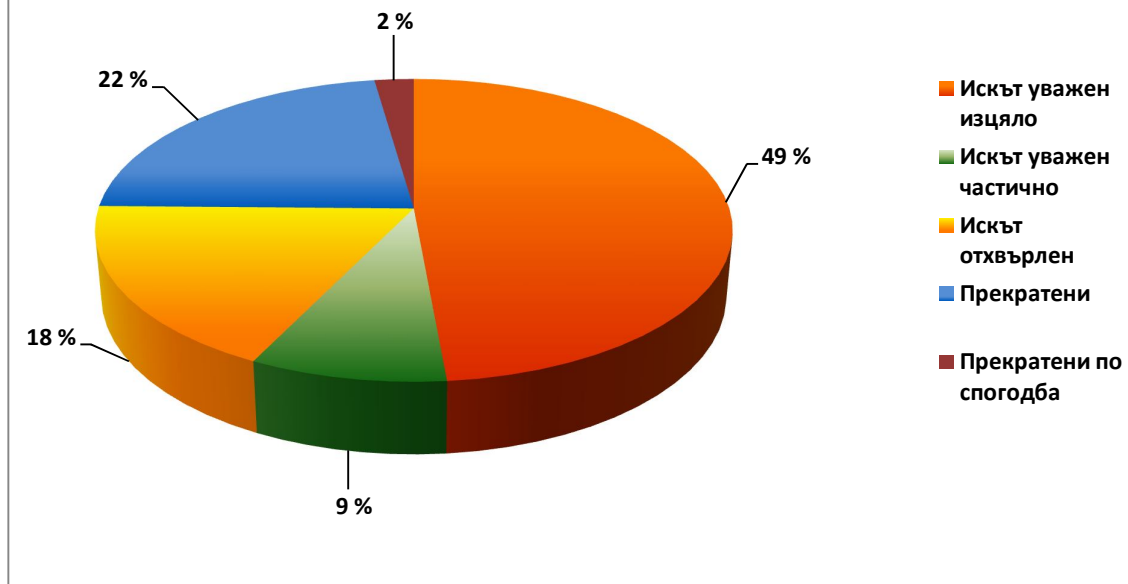

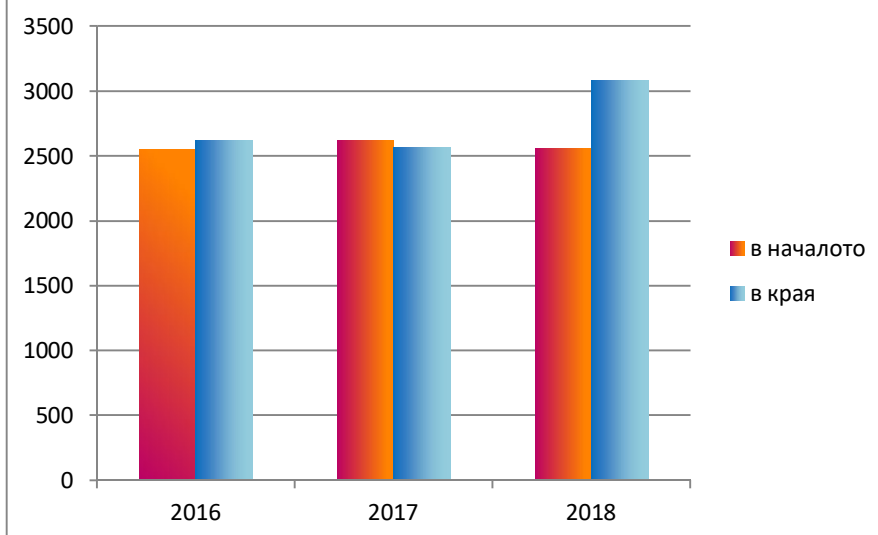

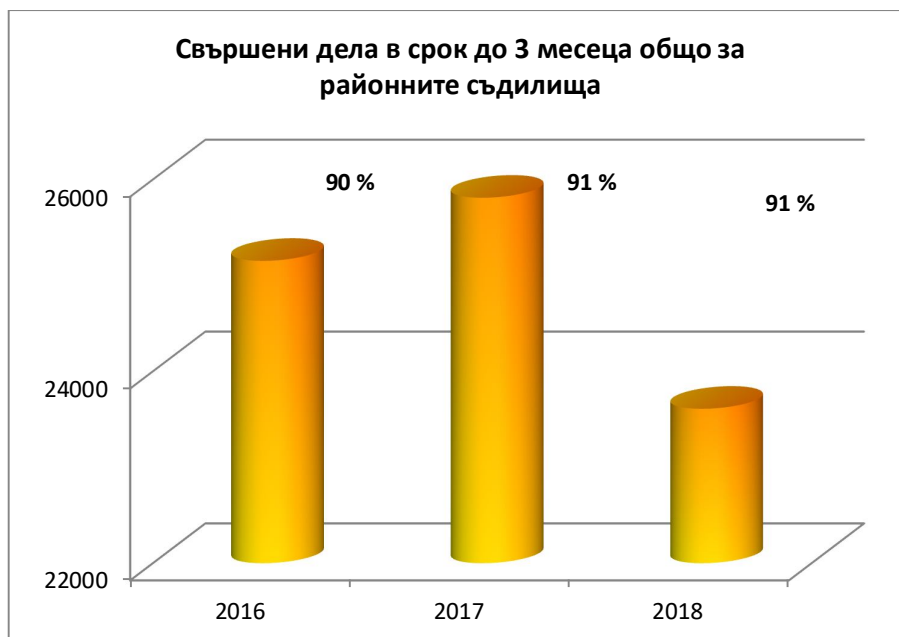
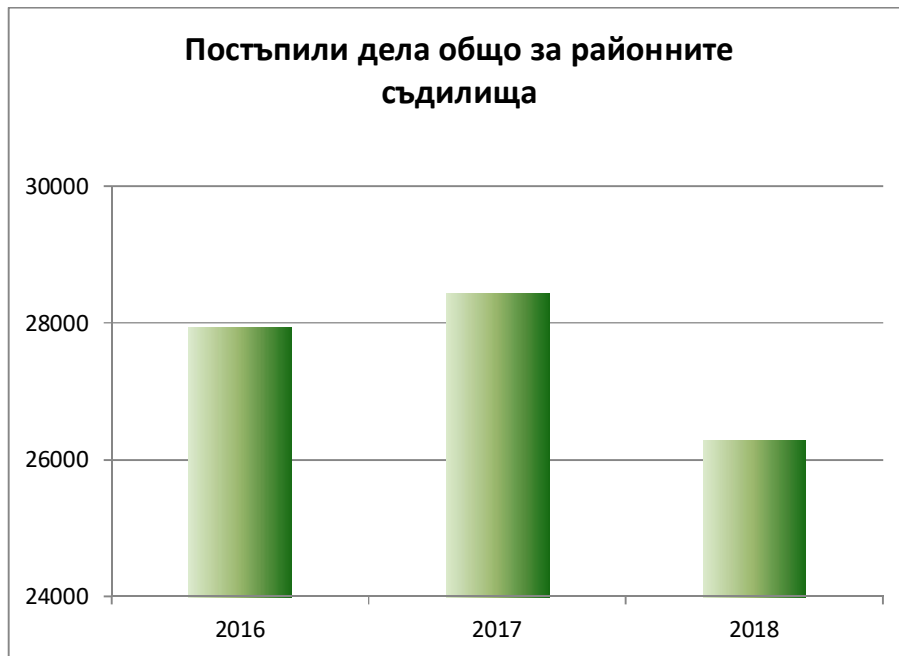

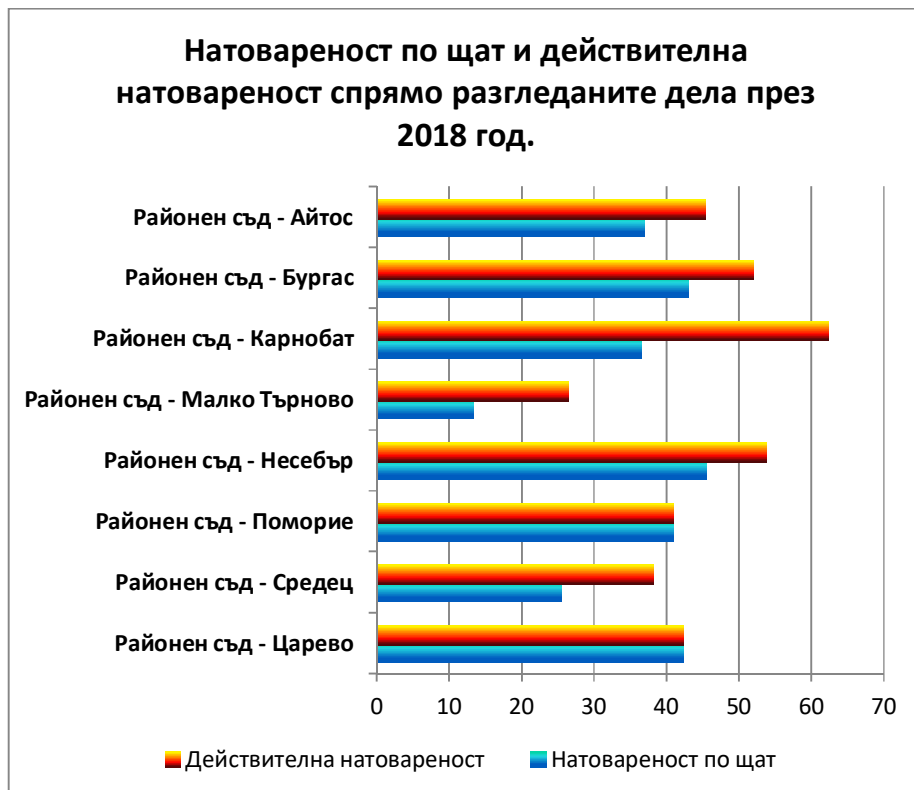
Свършени граждански и търговски дела I инстанция в Окръжен съд - Бургас през 2018 год.

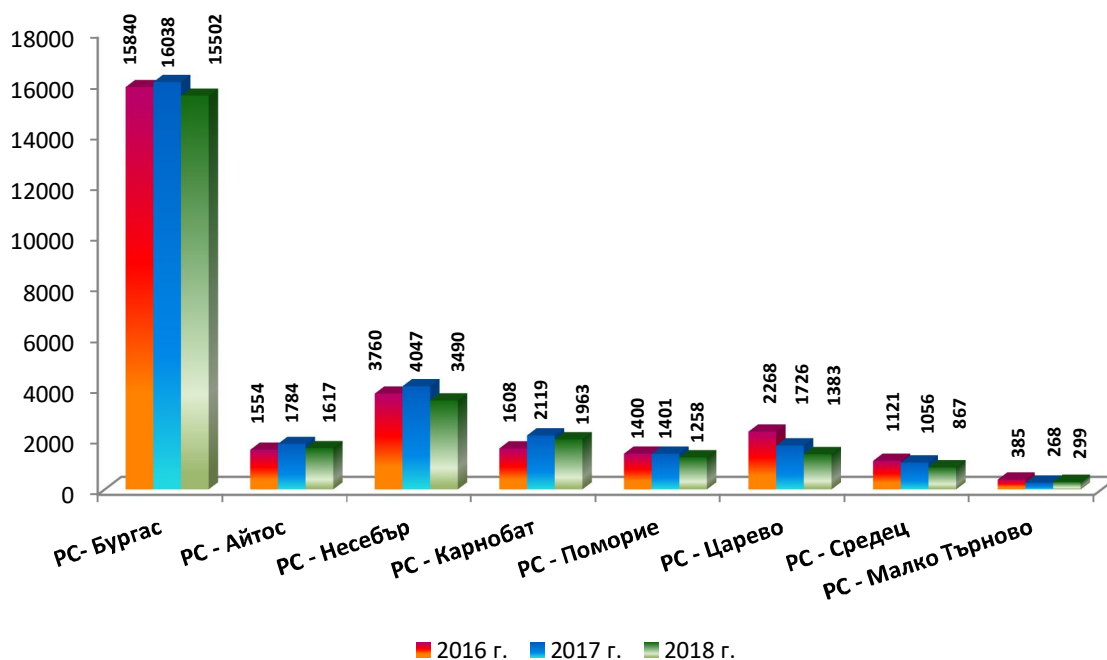
Несвършени дела в началото и в края на отчетния период общо за районните съдилища

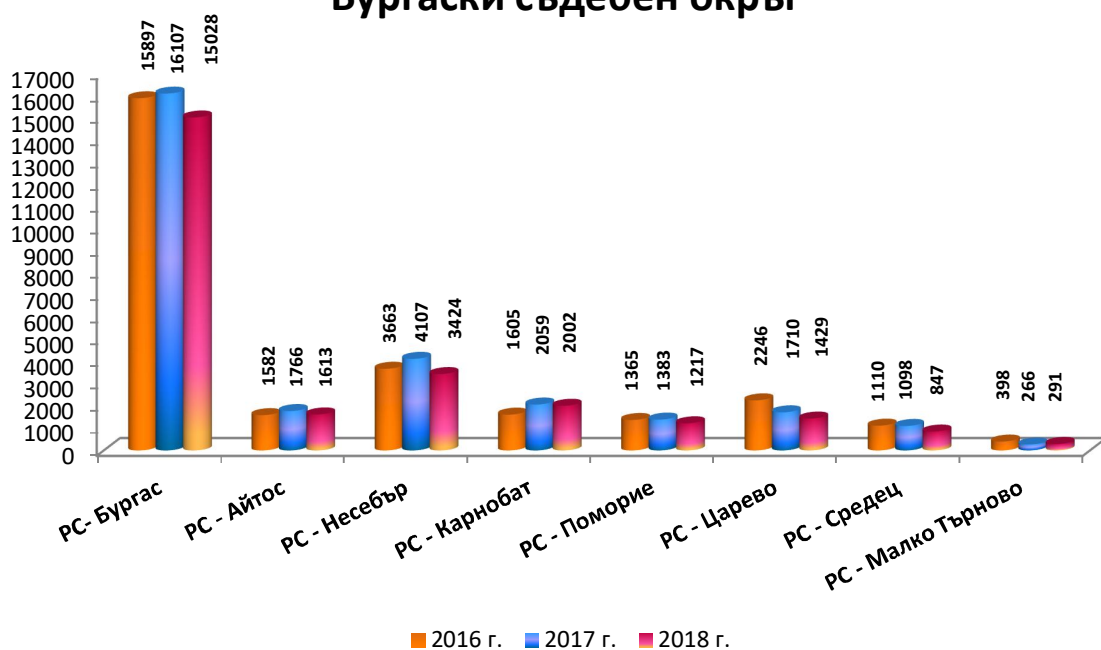

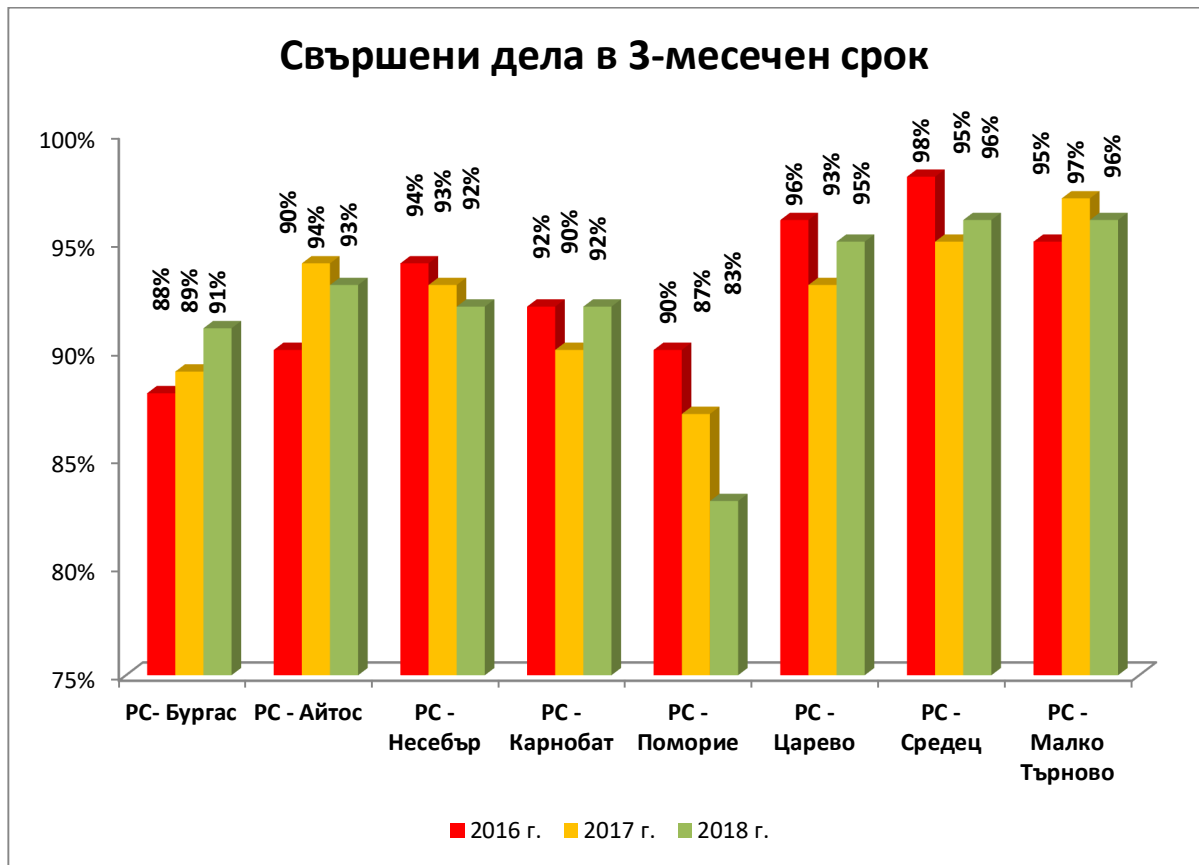

Постъпили дела в районните съдилища в Бургаски съдебен окръг

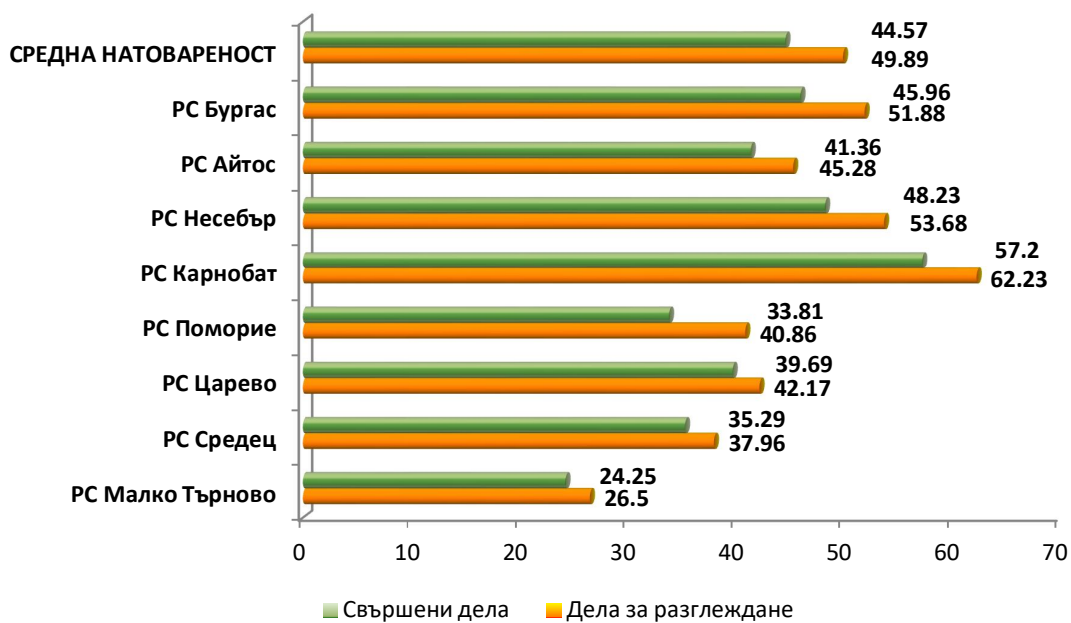

Свършени дела в районните съдилища в Бургаски съдебен окръг

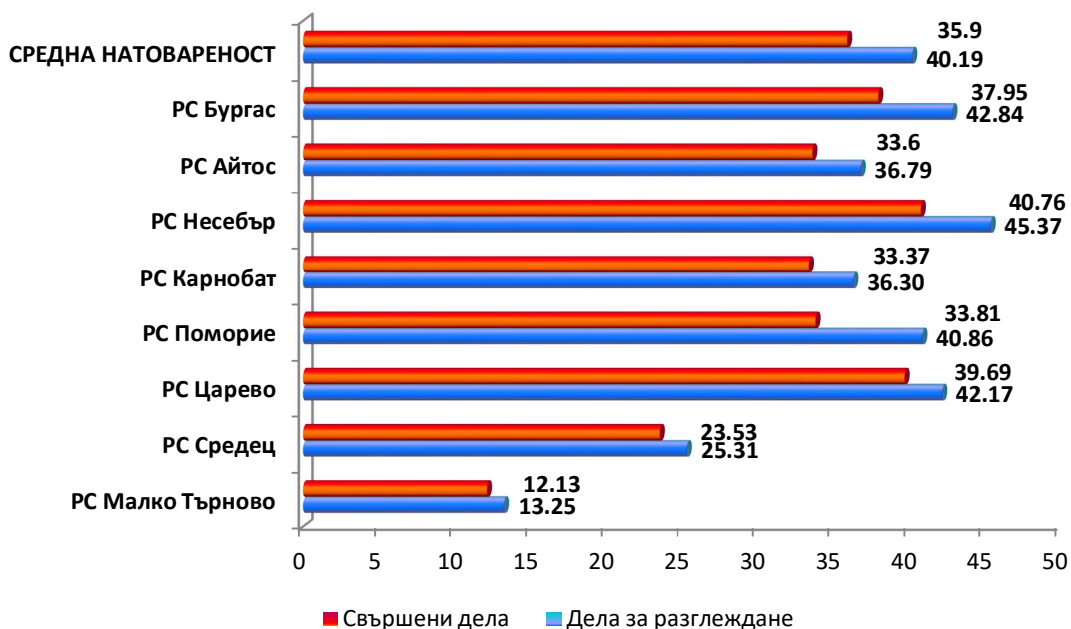

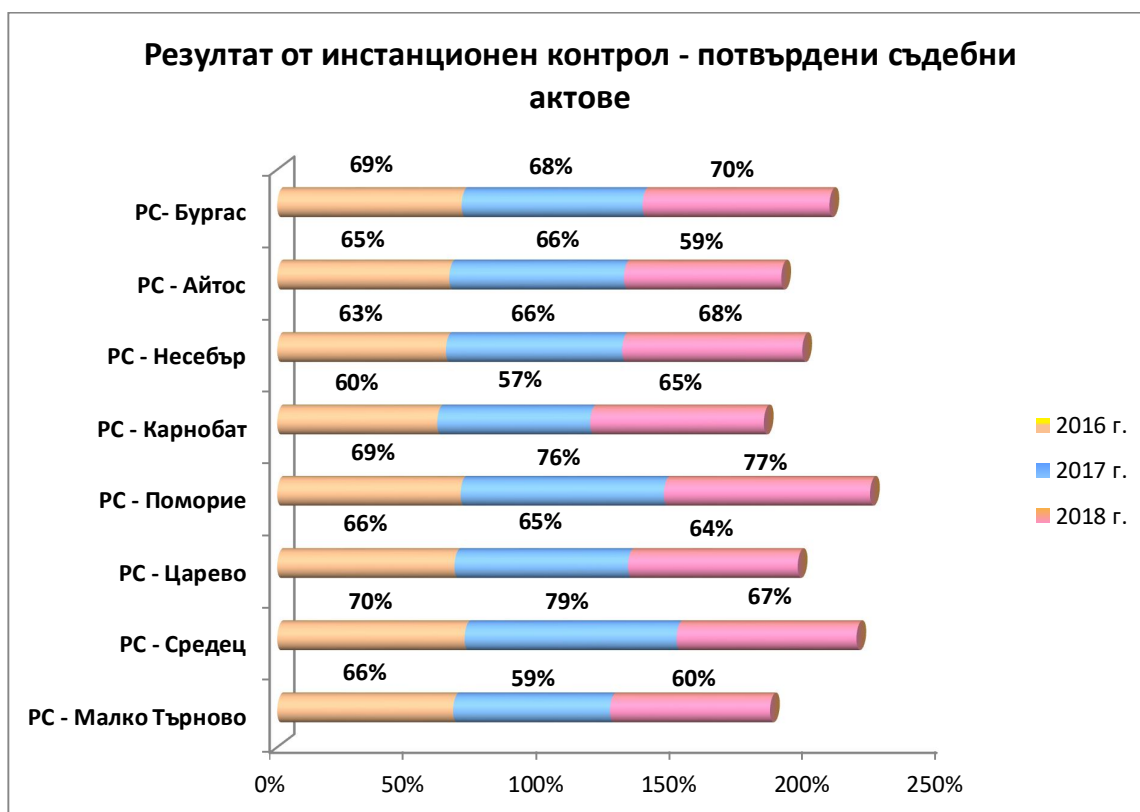

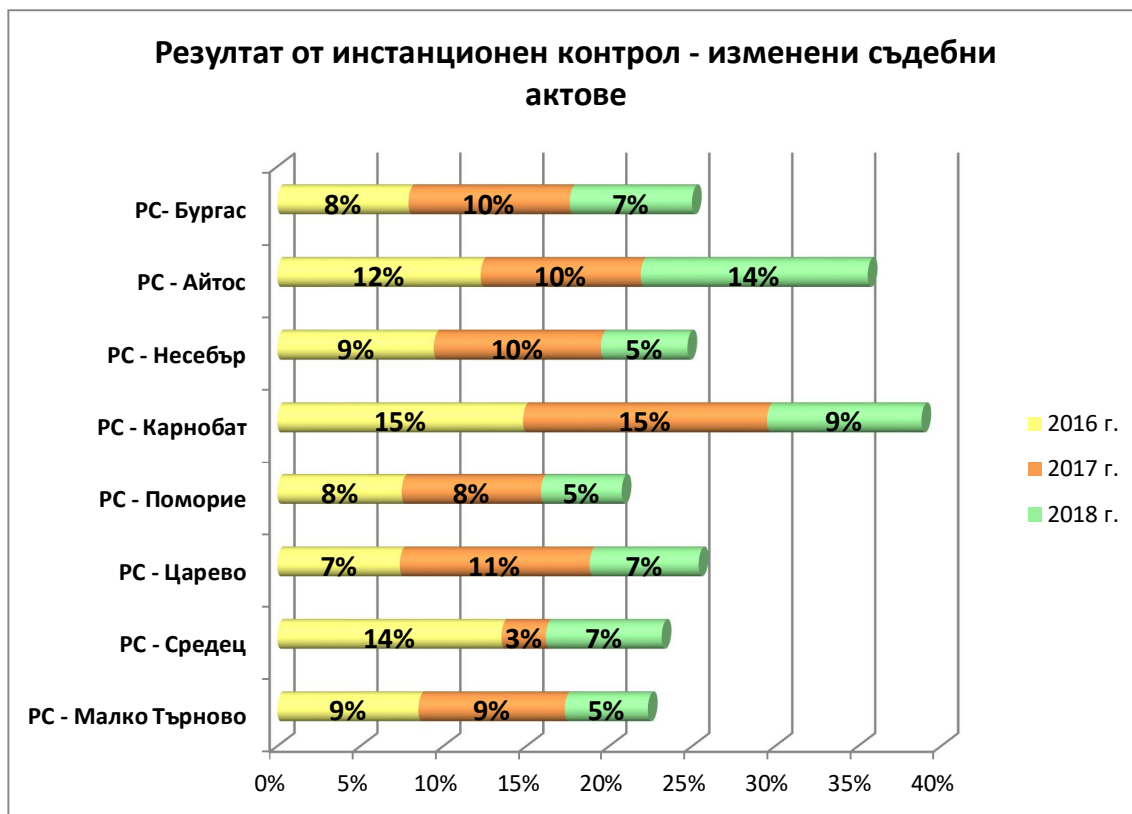
Действителна натовареност спрямо делата за разглеждане и свършените дела през 2018 год.

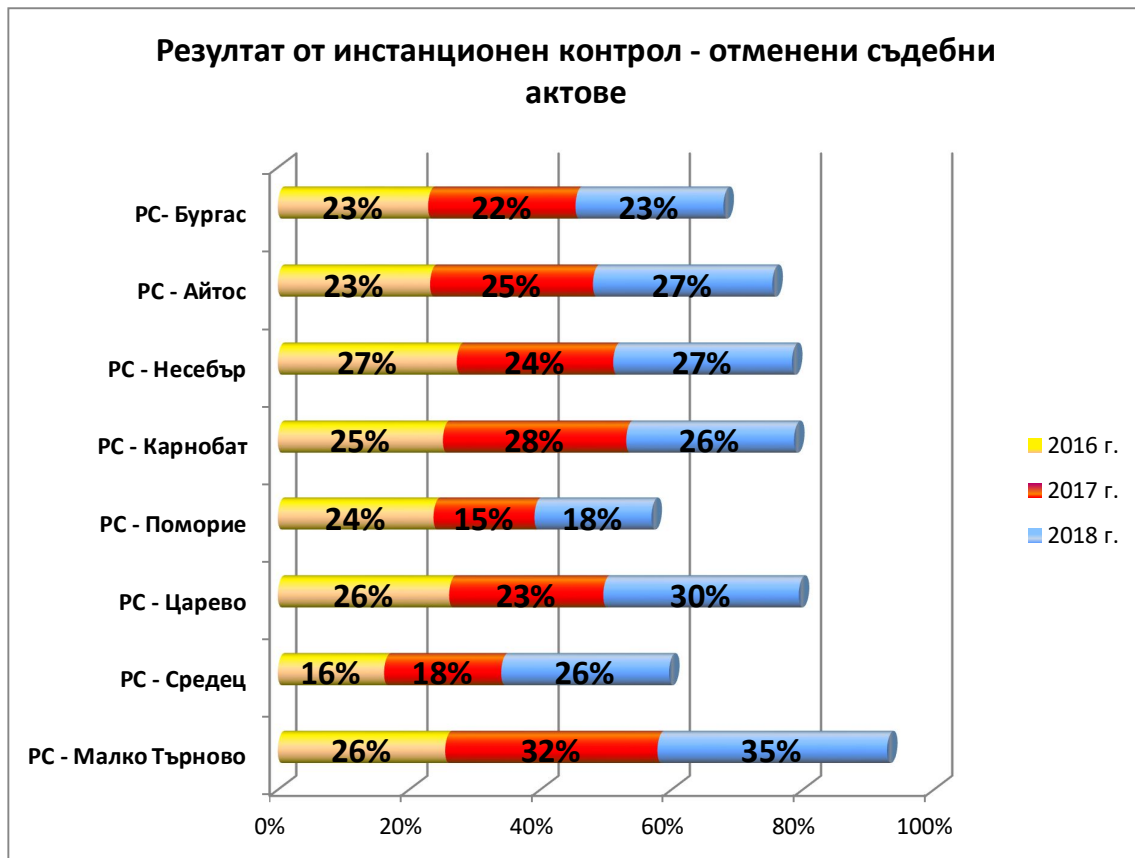
Натовареност по щат спрямо делата за разглеждане и свършените дела през 2018 год.

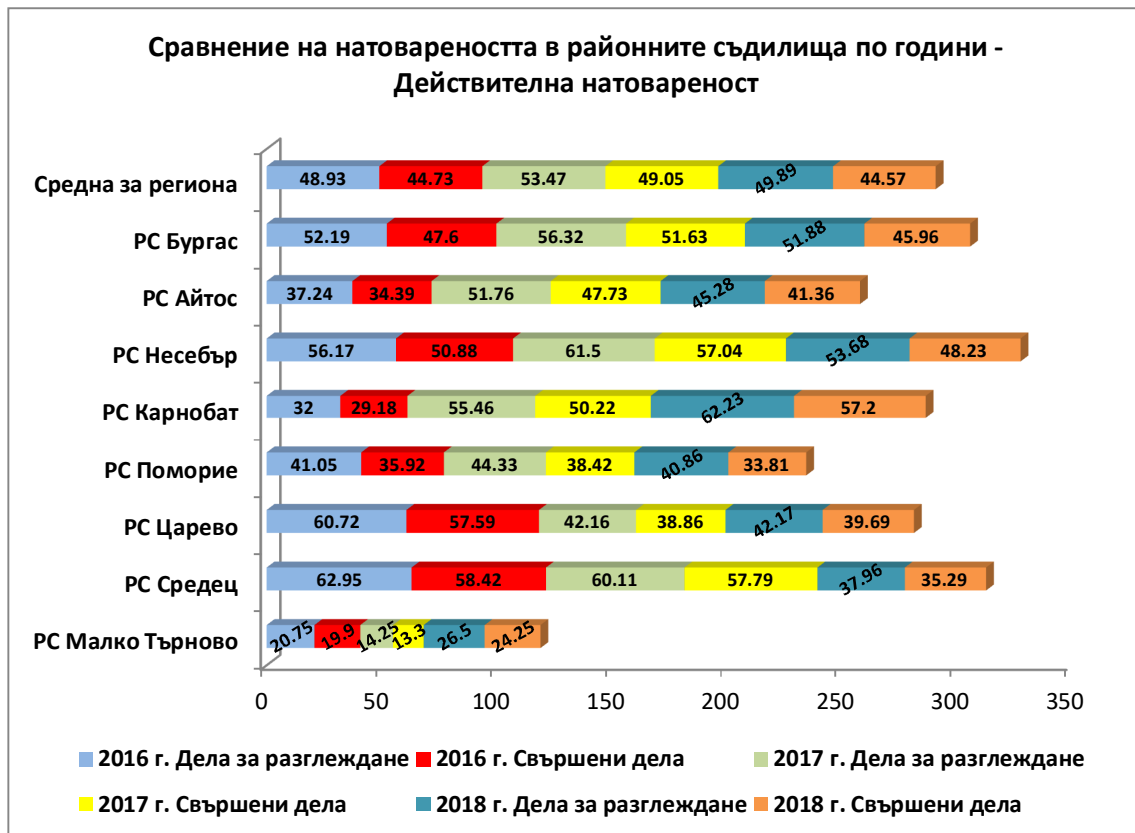

**Сравнение на натовареността в районните съдилища по години -
Натовареност по щат**

